

CISALPINA
GESTIONI

investicijski skladi

pri
BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SREDA, 19. APRILA 1995

Film, ki so ga vrteli že večkrat

VOJIMIR TAVCAR

Film, ki ga v teh dneh predvajajo na italijanski politični in sodnijski sceni, ni nov. Dogajanje močno spominja na različico, ki so jo ob koncu osemdesetih let predvajali v Palermu, potem ko je sodnikoma Giovanni in Paulu Borsellinu uspelo, da sta ogrozila interese mafijske kupole in se približala spletu, v katerem se je korist organiziranega kriminala prepletala z interesi politikov.

Zastrupljena jabolka polemik, nezaupanja in klevet so tedaj najprej zrahljala vezi palermskega sodnijskega tima, nato osamila Giovannija Falconeja in Paola Borsellina, ki sta bila prisiljena zapustiti sicilsko glavno mesto. Kako se je končalo, je najbrž še živo v spominu vseh: junija 1992 je bombna eksplozija ubila sodnika Falconeja in njegovo spremstvo na avtocesti blizu izhoda za Capaci, mesec dni pozneje pa je peklenjski stroj ubil tudi Borsellina, ko se je odpravil na obisk k materi.

V Milanu zaenkrat še ni bila napisana beseda konec pod poglavje preiskave o podkupniški aferi. Toda vzdušje je ravno tako zastrupljeno, kot je bilo pred nekaj leti v Palermu. Po obdobju navdušenja in splošne podpore, ki je milansko sodnijskemu timu omogočilo preiskovalne uspehe, predvsem pa premostitev velikih ovir, je zanimanje javnega mnenja začelo popuščati in tudi podpora delu državnega tožilstva ni več tako brezpogojna.

Vihra, ki jo je povzročil Silvio Berlusconi s svojimi izjavami med televizijsko odajo Tempo reale, se zapleta v nejasen, predvsem pa grozeč splet, v katerem ne manjka strupenih jabolk. Gre za enega od tistih tako žalostno značilnih italijanskih vozlov, pri katerih je skoraj nemogoče ločiti resnico od laži, klevete od utemeljene obtožbe, tako je vse zamagljeno in nejasno.

Poskus, da bi zaustavili sodnijski tim in mu prepričali, da bi nadaljeval s preiskavo, je očiten. Spodletel atentat na sodnika Gherarda D'Ambrosia pa opozarja, da bi se lahko ponovil tudi krvavi konec "palermske filmske predstave".

Morda je tak zaključek preveč pesimističen. Toda razlogov za optimizem zaenkrat res ni dosti.

Francija grozi z umikom iz BiH

PARIZ - Francija je včeraj zaradi nedavnega uboja dveh pripadnikov mirovnih sil OZN v Sarajevu zahtevala sklic izredne seje Varnostnega sveta, hkrati pa zagrozila z umikom svojih enot iz BiH. Francoski premier Balladur je dejal, da bo Francija storila vse za zaščito pripadnikov Unproforja in spoštovanje mandata mirovnih sil. Predlagal je večja pooblastila modrim celadam, tako da bi ti na streljanje lahko tudi odgovorili, sicer bo Francija umaknila vseh 4.500 vojakov.

Na 16. strani

Predsednik Kučan obiskal Benetke

BENETKE - Slovenski predsednik Milan Kučan je včeraj neuradno obiskal deželo Veneto. Srečal se je s predsednikom deželne vlade Aldom Bottinom, ki sta mu zagotovila velik interes dežele - zlasti gospodarskih krogov - za sodelovanje s Slovenijo. Zato je deželni svet soglasno odobril resolucijo, v kateri se je zavzel za čim hitrejšo vključevanje Slovenije v Evropsko zvezo. Kučan se je zahvalil za podporo in poudaril, da je perspektiva Evrope v razvijanju regij.

MILAN / PO BERLUSCONIJEVIH OBTOŽBAH PROTI MILANSKEMU TOŽILSTVU

Poskus osamitve sodnijskega tima »čiste roke« V Bresciji napad na bivšega tožilca Di Pietra

Bivši sodnik je ostro reagiral na obtožbe odvetnika Taormine in njegovih razbremenilnih prič

MILAN, BRESCIA - Vihra, ki je zajela milanski sodnijski tim »čiste roke«, se zapleta v nevaren in strupen voz. Na politični ravni se stopnjujejo poskusi, da bi osamili milansko državno tožilstvo, ki nadaljuje kljub vsemu s preiskavo. To je včeraj jasno povedal koordinator sodnijskega tima in drugi clovek na milanskem tožilstvu Gerardo D'Ambrosio, ki je novinarjem izjavil, da »polemika z Antoniom Di Pietrom koristi samo našim nasprotnikom. Če pa je res, da je name prežal atentator s puško v roki, pomeni, da so nas uspeli osamiti«. Po teh grenkih besedah je D'Ambrosio umolknil in dejal, da zadeve ne namerava več komentirati.

Medtem je bil Antonio Di Pietro tarča zelo ostrega napada na procesu v Bresciji, kjer sodijo nekaterim castnikom in podcastnikom finančne straže, ki so osumljeni, da so v zameno za podkupnine prezrli marsikatero nepravilnost v računovodstvu milanskih podjetij. Po napadu

generalov finančnih stražnikov Cerciella, sta Di Pietra napadli razbremenilni prič, ki ju je poklical Cerciellov branilec odv. Taormina. Po njunem pričevanju naj bi Di Pietro pritiskal na preiskovane finančne stražnike in jih prepricaval, naj obtožijo Silvia Berlusconi. Taormina je po tem pričevanju zahteval zaslišanje bivšega tožilca. O zahtevi bo sodni senat odločil v prihodnjih dneh.

Di Pietro je reagiral zelo ostro in napovedal tožbo zaradi obrekovanja.

Na 3. strani

MESTNA UPRAVA JE UVELJAVILA FEBRUARSKO ODREDBO

Vasi v tržaški občini bodo imele tudi slovenski naziv

TRST - Dva meseca po njenem izdajanju je začela veljati odredba tržaškega župana Riccarda Illyja, da se italijanskim imenom številnih vasi na ozemlju te občine doda slovenski naziv. Dela za namestitve dvojezičnih tabel je mestna uprava že oddala in stekla bodo v najkrajšem. Ukrep zadeva Kriz, Prosek, Kontovel, Opčine, Bane, Trebče, Padrice, Gropado, Bazovico, Lonjer in Ferluge. Kot je razvidno, seznam ni popoln, vendar pomeni odredba pomemben korak naprej pri upoštevanju zakonitih pravic, ki jih naša narodnostna skupnost ves po vojni čas zama zanj in za katere smo se množično mobilizirali leta 1984 in 1993 s spontanimi po-

stavljanjem tabel s slovenskimi napisi krajev.

Tudi takšen nastop pa menda ne bi pomagal, ko bi na tržaskem županstvu še zmerom sedeli znani moške iz preteklosti, ki so na očiten način izkazovali protislovenska čustva. Poteza zdajšnjega župana potrjuje, da je bila nedavna polemika v zvezi s slovenskimi napisi krajev neumestna, obenem pa jo gre oceniti tudi na podlagi globoko spremenjenih političnih razmer v Italiji po lanskim marčnih volitvah, ko se je neliberalna desnica močno okrepila. Občinska odredba nam vlija upanje, da se bodo začeli reševati še drugi problemi, ki bremenijo našo skupnost.

Na 5. strani

SLOVENSKA EVROŠOLA '95 / DANES PRIHOD 350 GOSTOV

Pomembno priznanje občine: »Evrošola '95 je v čast Trstu«

Jutri ob 16.30 uradna otvoritev na osrednjem Trgu Unità

TRST - V ugledni sinji dvorani tržaškega županstva so predstavili javnosti Slovensko Evrošola '95. Podžupan Damiani je pohvalil pobudo z besedami, ki bi bile do nedavnega nepojmljive v reprezentancnem sedcu tržaskе občine in zaključil: »Vaša pobuda je v čast Trstu«. S tem pomembnim priznanjem prazniku manjšinskih sol je občinska uprava dala tudi uradno dobrodoslico 350 gostom, predstavnikom 13 manjšin iz desetih držav Evropske zveze, ki bodo dospeli v Trst, Gorico in Benetke že drevi.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Volitve v repentabski občini

Repentabska Napredna lista je za županskega kandidata izbrala Aleksija Krizmana, Slovenska skupnost pa Lorenca Milica.

Stran 4

Škedenjski železarji na tmih

V soboto bodo dali škedenjsko železarno spet na dražbo, delavci pa zahtevajo, da se problem čimprej reši, drugače bo moralo se 40 ljudi v dopolnilno blagajno.

Stran 5

Županska kandidata za Števerjan

Ivan Humar (OE) in Hadrijan Corsi (SSK) predstavljata svoj program in poglede na probleme Števerjana.

Stran 8

Predmeti za zelostne izpite

Ministrstvo za solstvo je včeraj objavilo seznam predmetov za letošnje zrelostne izpite. Mature se bodo začele 21. junija s pisno nalogo v slovenscini.

Stran 10

Sodobno kiparstvo v Gorici

V goriskem Kulturnem domu bo se nekaj dni odprta razstava mlade slovenske kiparke Matejke Belle.

Stran 13

Juve in Parma v finalu UEFA

Juventus je v Dortmundu z 2:1 izločil tamkajšnjo Borussia, Parma pa je bila boljša (3:0) od Bayerja.

Stran 23

POLITIKA / PRED NEDELJSKIMI DEŽELNIMI VOLITVAMI

Vsedržavni problemi v ospredju soočanja

Po D'Alema izid volitev ne bo vplival na usodo vlade

RIM - Glavna voditeljka Kartela svoboščin Silvio Berlusconi in Gianfranco Fini ne dvomita, da bodo imeli izidi nedeljskih upravnih volitev predvsem politično tezo in bodo odločali o usodi sedanjega parlamenta. Nasprotnega mnenja je bil tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema, po katerem imajo nedeljske volitve predvsem značaj upravnih volitev in ne bodo vplivale na usodo vlade Lamberta Dinija.

Različni oceni dokazujeta različna pristopa k nedeljskim volitvam, predvsem pa različne interese obeh blokov. Desnosredinski blok poudarja politični značaj volitev, ker upa, da bo na ta način pritegnil volilce Berlusconijev osebni čar, čeprav bivši premier tokrat ne kandidira neposredno. Levosredinska koalicija pa poudarja upavni značaj nedeljskih volitev, ker ne želi, da bi njihov izid pogojeval usodo Dinijeve vlade in izbiro datuma predčasnih političnih volitev.

Massimo D'Alema je včeraj med novinarsko konferenco v Rimu poudaril, da »desnica nima moči, da bi zrusila sedanjo vlado, čeprav bi to želela«. V tem okviru je voditelj DSL pohvalil kot »zelo odgovorno« izbiro Stranke komunistične prenov, da bi ob morebitni nezaupnici Dinijevi vladi ne glasovala skupaj z desnico. Brez SKP pa desnosredinski blok ne uspe zrušiti vlade kljub glasovom (sicer nestabilnim), ki jih je pridobil po zavezništvu z Rocom Buttiglionejem. D'Alema je tudi prepričan, da se bo levosredinska koalicija bolje odrezala na pokrajinskih in občinskih volitvah, ker se voli s sistemom dveh krogov, »vendar tudi na deželnih pričakujem zadovoljiv rezultat, saj so nasi nasprotniki v težavah«.

Možnost nezaupnice Dinijevi vladi ne navdušuje niti Silvia Berlusconi in Gianfranco Fini, ki sta se s tako potezo enkrat že opekla. Zato vabita k previdnosti novega

sopotnika Buttiglioneja, obenem pa pozivata sedanjega premiera, naj bi po predstavitvi pokojniške reforme odstopil. Berlusconi je včeraj - kot že večkrat v zadnjih casih - ponovil, da se v nedeljo odloča o usodi italijanske demokracije. Zmagala bo, če bo prevladal Karetel svoboščin, »pisala se ji bo slaba usoda, če bo zmagala levica«. Lider Forza Italia se v teh dneh ni povrnil k problemu liderstva v Kartelu svoboščin in kandidature za bodočega premiera. To vprašanje pa očitno razdvaja desnosredinsko koalicijo, saj zlasti Pannellovi reformatorji svarijo pred »nepotrebnimi zdravili«, Fini pa vztrajno ponavlja, da je Berlusconi edini lider Kartela.

Vodja laburistov Valdo Spini pa je v Finijevi potezi videl samo dokaz, da skuša predsednik Nacionalnega zavezništva izkoristiti Berlusconijevo popularnost, nato pa prevzeti vodstvo Kartela, ko bo privlačnost milanskega medijskega magnata izcrpana.

KRIMINAL / OB PRAZNIKIH

Metanje kamenja na železniške proge

Široka preventivna akcija policije za nadzor nad železniškim in cestnim omrežjem

RIM - Policija in karabinjerji so začeli z veliko preventivno akcijo, da bi onemogočili nadaljnje metanje kamenja z mostov in nadvozov na avtoceste in na železniške proge. Akcija je stekla potem, ko sta bili dve železniški progi tarča kriminalnih dejanj, ki se le zaradi srečnega naključja nista sprevrgli v tragedijo.

V noči na soboto so neznanci pri kraju Sesto Calende na meji med Lombardijo in Piemontom odvrgli težak kamen z mostu na lokomotivo ekspresnega vlaka Zeneva-Neapelj. Kamen je prebil vetrobran lokomotive in ranil strojevodjo, 35-letnega Salvatoreja Curcia. Tragedijo je preprečil njegov kolega, ki je pravočasno ustavil vlak.

V ponedeljek dopoldne so neznanci postavili na železniško progo pri kraju Monselice pri Mantovi kakih 40 kilogramov težak cementni blok. Strojvodja potniškega vlaka ga je pravočasno opazil in s hitrim zaviranjem mu je uspelo ublažiti udarec v nenadno oviro na progi. Na srečo je bilo zaradi prazničnega dne v vlaku le kakih 15 potnikov, medtem ko se ob delavnikih na njem navad-

no tre po več sto ljudi.

Zaporedje napadov na železniške proge je prisililo policijske oblasti, da so poostri nadzorstvo nad železniškim in cestnim omrežjem. Pri akciji sodelujejo oddelki cestne, železniške in obmejne policije ter karabinjerji. Akcijo koordinira glavni ravnatelj policije Felice Tombolini. Povedal je, da so že izdelali pravcat zemljevid s kraji, kjer so že zabeležili podobna kriminalna dejanja, pri nadzoru pa se poslužujejo tudi helikopterjev.

V preteklih mesecih je nadzor nad cestnim in železniškim omrežjem že obrodil nekaj sadov. Lani so odkrili 17 mla-doletnikov, ki naj bi metali kamne z mostov na vlake, od decembra 1993 do oktobra lani pa so tudi aretirali šest oseb in jih 29 prijavili sodstvu zaradi metanja kamenja na avtocestno omrežje. Pred nekaj tedni so v Venetu obsodili na hude kazni tri mlade, ki so z metanjem kamna povzročili smrt avtomobiliste: enega na 23 let, preostala dva pa na 22 let ječe. A vse kaže, da tako huda obsodba ni odtegnila drugih od zločinskega metanja kamnov na vozila.

KENIJA / PLAGAJOČI MORSKI RAZBOJNIKI

Oropali 7 italijanskih turistov

Kenjska policija je že aretirala štiri roparje in zasegla del plena

NAIROBI - Sele včeraj se je izvedelo, da je za veliko noč skupina sedmih italijanskih turistov preživela težke trenutke pred kenjsko obalo, ko jo je oropala skupina s koli in loki oboroženih domaćinov. Sedem Italijanov, dva s Sardinije in stirje iz Lombardije, je letovalo v Malindiju ob istoimenskem morskem parku.

Za veliko noč so od domaćinov najeli posebno plovilo s steklenim dnom, da bi si ogledali lepote morskega dna ob otoku Jingu Bwara Haji. Ko se je čoln približal otoku, je proti njemu zaplaval kakih deset domaćinov. Italijani so mislili, da je to kaka posebna dobrodroslica. Ko pa so se plavalci povzpeli na čoln in premikastili domaćega krmarja, jim je bilo takoj jasno, da so se znašli v težavah, saj so imeli napadalci loke, nože in kole.

Plavajoci pirati pa so se zadovoljili le s fotografskimi aparati in videokamerami, seveda so turistom odnesli tudi vso prtljago in kakih 2.000 ameriških dolarjev. Turiste je najbolj prizadelo, da so bili ob posnetke svojega teden-skega dopusta, saj je do napada prišlo ob koncu njihovega letovanja. Kot se je izvedelo, je kenjska policija že aretirala štiri roparje in zasegla del plena. Kot rečeno so Italijani najeli čoln od domaćinov in ne od kakega hotela ali turistične agencije, tako da obstaja upravičen sum, da je bil napad zrežiran. To vsaj trdi direktor hotela Stephanie Sea House iz Malindija Giacomo Lanzi, ki je povedal, da s takimi plovili obcasno pride do incidentov. Roparji so navadno krajevni lenuhi, ki se preživljajo iz dneva v dan z golju-fijami in tatvinami.

MARIJA IZ CIVITAVECCHIE / KRVAVO SOLZENJE ŠE PREISKUJEJO

Kip ni več zaplenjen

RIM - Marijin kip iz Civitavecchie, ki naj bi se krvavo solzil, ni več sodno zaplenjen. Državni pravdnik Antonio Albano je to svojo odločitev uradno sporočil včeraj dopolne odvetniku delavca Fabia Gregorija, ki je lastnik kipa. Zgodaj popoldne pa se je policijski komisar predstavil na skofiji v Civitavecchii, kjer je bil zaplenjen kip shranjen, in pravdnikovo odredbo materialno izvedel. S pomočjo agentov je odpečatil omaro, v kateri se je kip nahajal vse od 6. aprila.

Kot je znano, je krvavo solzenje kipa močno odjeknilo v krajevni in sirs italijanski javnosti ter na mah je Civitavecchia postala romarski kraj, ki privablja vsak dan na tisoče ljudi. Takoj se

je porodila zamisel, da bi zgradili novo cerkev, marsikdo pa je začel pripravljati tudi načrte za nove hotele, restavracije, trgovine in sploh vse, kar spada k dobro obiskani božji poti. Tudi zaradi teh čisto gmotnih oziroma gospodarskih aspektov zadeve so krajevne sodne oblasti odredile zaplenbo kipa in uvedle preiskavo, ki naj bi ugotovila, ali se morebiti za vsem ne skriva kaka goljufiga. In dejansko so medtem izvedenci že ugotovili, da so krvave solze res cloveske, toda moškega in ne ženske. Omeniti tudi velja, da je policijski komisar včeraj na skofiji nasel Marijin kip v istem stanju, v katerem so ga 6. aprila spravili v zapečateno omaro, se pravi, na njem niso

nasli nikake nove solze.

Gregorijev odvetnik Bruno Forestieri je takoj po odplembi kipa casnikarjem izjavil, da ta ukrep dejansko pomeni oprostitev njegovega varovanja vsake obtožbe. Odplembo je nameraval komentirati tudi škof Civitavecchie msgr. Girolamo Grillo, vendar je moral tiskovno konferenco zadnji hip prekllicati na osnovi visjih ukazov iz Vatikana. Vatikanski tiskovni urad vsekakor ni izdal nikakega uradnega sporočila.

Pristavimo naj, da kip v resnici ni se »popolnoma prost«, saj bo moral vsaj za zdaj ostati na skofiji in se torej ne bo mogel vrniti na Gregorijev vrt. Seveda se bodo medtem tudi preiskave nadaljevale.

ŠTARANCAN, VIDEM

Fašizem in druga svetovna vojna v slavnih filmih

Zanimiva filmska niza o vojnem dogajanju oz. o povojni »mali Italiji«

STARANCAN, VIDEM - Ob 50-letnici konca druge svetovne vojne v Starancanu v goriski pokrajini od včeraj do 29. aprila predvajajo izbor filmov o fašističnih in vojnih dogodkih. Prav iz njih je veliko Italijanov prav iz filmov spoznala drobce iz lastne zgodovine, povojna Italija pa se je preko filmskih mojstrov odlične generacije režiserjev predstavila tujini. V Vidmu pa bodo letošnja, že deveta filmska srečanja Udineincontri Cinema pod naslovom Film in mala Italija v letih '50 posvetili italijanski povojni filmski produkciji, začela se bodo 24. aprila, zaključila pa prvega maja.

Filmski cikelus v Sta-

rancanu, ki ga prireja družba Promos v sodelovanju z občinsko upravo in ob finančni podpori bančnega zavoda Credito Cooperativo, se je začel sinoči z znanim filmom »All'armi siam fascisti«, nadaljeval pa se bo jutri (v dvorani Pio X ob 20.30) s prav tako slavnim »Italiani brava gente«. Odlika omenjenih in se ostalih filmov niza je predvsem v odkritosrčnosti, s katero so režiserji prikazali italijanski odnos do fašizma, odpornosti in vojne nasploh.

Videmski cikel, ki ga organizira vrsta filmskih krozkov, je osredotočen na povojno obdobje, vendar pa bodo predvajali tudi nekaj slovitih filmov o vojni.

RIM / OBTOŽEN JE UGRABITVE IN OSUMLJEN UMORA

Brigida sodnikom navedel mesto, kjer je zakopal trupla svojih otrok

Doslej pa Brigida ni bil verodostojen, saj je nudil že enajst različnih verzij

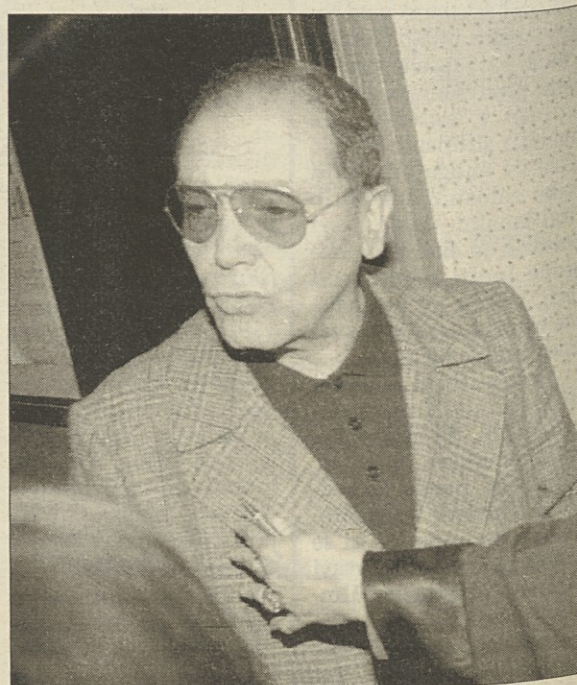
RIM - Doslej je Tullio Brigida nudil preiskovalcem enajst različnih verzij o usodi svojih treh otrok, s katerimi je konec leta 1993 odšel z doma in za katerimi se je izgubila vsakršna sled. Včeraj je Brigida prišel na dan z novo verzijo, otroci naj bi bili umrli 5. januarja lani v poslopju v Santi Marinelli, za njihov tragični konec pa naj bi bilo krivo uhajanje plina. V hiši jih je pustil skupaj z neko žensko, Rosario Greco, a ko se je vrnil, Grecove ni bilo več, otrokom pa ni bilo več pomoči. Odsel je v Rim, nakar se je vrnil, odpeljal njihova trupla in jih nekje na poti proti Rimu pokopal. Navedel je tudi kraj, kjer jih lahko isčejo. Za njihovo smrt naj bi bile krive osebe,

»ki so mu zelele slabo, a niso nič imele proti otrokom«. Kot krivca je navedel svojega delodajalca Vincenza Bilotta. Ko so ga vprašali, zakaj tega ni prej povedal, se je izgovarjal, čes da je računal, da bodo preiskovalci odkrili »stvari«, ki bi pomagale izslediti krivce, a te »stvari« so medtem očitno odstranili.

Na včerajšnji prvi obravnavi procesa proti Tulliu Brigidi, ki je obtožen ugrabitve svojih otrok in osumljen njihove smrti, pa je bilo v ospredju tudi pričevanje njegove matere Margherite Raimondi. Povedala je, da ima Brigida težak značaj, vendar je pristavila, da ne verjame, da je otroke umoril. »Da, to sem naredil, ker mi ze le-

to dni praviš, da sem morilec, in hočeš, da ti odgovorim... ce bo to služilo, da ti povrnem vse, kar si mi naredila...« je v odgovor prejela objokana Raimondova. Sodnikom je ženska se povedala, da je s sinom in njegovo ženo Stefano 17 let zivela v isti hiši, da sta se vedno prepirala, da jo je tepel, ji grozil, bil je ljubosumen in posesiven z otroki. Leta 1983 je Brigida svojo ženo tudi zabodel, obtožili so ga poskusa umora, zatem težkih poskodb, nazadnje je bil pomi-loščen.

Včeraj sta pričala tudi Tulliov oče Armando in Stefania, ki pa nista povedala nič takega, s čimer bi si sodniki lahko pomagali pri odkrivanju resnice.

Včeraj je pričal tudi Tulliov oče Armando (Telefoto AP)

MILAN / PO POLEMIKI MED ANTONIOM DI PIETROM IN NJEGOVIMI BIVŠIMI KOLEGI DRŽAVNEGA TOŽILSTVA

Poskus, da bi osamili milanski sodnijski tim

Kartel svoboščin snubi Di Pietra, naj se politično angažira

MILAN - Vihra o usodi sodnijskega tima »čiste roke«, ki je razkril dober del podkupninskih afer v Italiji, se ni podelila, ampak se spreminja v zaplet, v katerem se prepletajo sodnijski prijem, osebnostni poglobi, predvsem pa politične spletke. Razraščajo se v enega od tistih italijanskih vozlov, ki so vse bolj nejasni in ki prispevajo k zastrupljanju vzdušja.

Afera se je začela zapletati v sredini prejšnjega tedna, ko je med televizijsko oddajo »Tempo reale« voditelj Forza Italia Silvio Berlusconi dejal, da je Antonio Di Pietro sicer podpisal jamstvo obvestilo, ki mu ga je bil naslovil milanski sodnijski tim, vendar ni bil prepričan v veljavnost ukrepa. Dan potem je na to izjavo reagiral sef milanskega tožilstva Francesco Savario Borrelli, ki je Di Pietra obtožil nerazumljivega molka. Borrellija je podprl koordinator tima Gerardo D'Ambrosio, ki je zahteval, naj Di Pietro jasno pove, ali se je srečal z

Berlusconiem in ali je z njim govoril tudi o preiskavi o podkupninski aferi.

Na ta dva izziva je Antonio Di Pietro odgovoril z uvodnima člankoma v turinskem listu la Stampa in nato v rimskem La Repubblica. V prvem je poudaril, da ne bo nikoli šel v polemiko z bivšimi kolegi milanskega sodnijskega tima, v drugem je izrazil solidarnost D'Ambrosiu (koordinator je bil dan prej tarča spodletelega atentata), dejal, da ni nikoli blatil tima in priznal, da so bile odločitve v glavnem soglasne. Dodal pa je, da z D'Ambrosiom ni soglašal v odnosu do Tiziane Parenti in da se mu zdi nepotrebna zahteva švicarskim sodnikom, naj razisčejo Fininvestove tekoče račune v švicarskih bankah.

V nedeljo je že kazalo, da se je napetost nekoliko podelila, potem ko je Di Pietro po telefonu govoril z bivšimi kolegi. Toda včeraj se je začela spet stopnjavati. Borrelli se

po petkovi polemiki z Di Pietrom ni več oglasil in včeraj je umolknil tudi D'Ambrosio. »Polemika med nami in Di Pietrom, ki jo Di Pietro vodi iz svojih razlogov, koristi samo našim nasprotnikom. In če je res, da je atentator prežal name s puško, pomeni, da smo že osamljeni,« je včeraj rekel novinarjem koordinator sodnijskega tima in podčrtal, da zadeve ne bo več komentiral.

Spor med Di Pietrom in milanskim tožilstvom je takoj pritegnil pozornost medijev, predvsem pa političnih strank. Kartel svoboščin je polemiko prikazal kot dokaz dejstva, da je bila preiskava tima »čiste roke« (merili so predvsem na Borrellija, D'Ambrosia in Colomba) politično dejanje s političnimi cilji in v isti sapi skušal bivšega sodnika pritegniti v svoje vrste. Toda ob tem so se stranke Kartela razsle. Manjše skupine so v Di Pietro videli možnega liderja, ki bi lahko prevzel Berlusconijevo mesto, medtem ko sta

voditelja močnejših komponent Silvio Berlusconi in Gianfranco Fini tej možnosti nasprotovala. Fini je večkrat podčrtal, da ima Berlusconi za edinega liderja in pozval sopolitnike Kartela, naj »Di Pietra ne vlečejo za suknjo«.

Medtem ko so levosredinske stranke branile milanski tim, ne da bi napadale bivšega sodnika, se je afeta dodatno zapletla z interpelacijo senatorja Demokratičnega zveznistva Stefana Passiglija, ki je zahteval, naj predsednik objavi zapisnik inspekcije na milanskem tožilstvu. Zahtevo je Passigli utemeljil z željo, da se razblini govoriče, po katerih naj bi desnica pritiskala na Di Pietra prav z vsebino teh zapisnikov, resiser pa naj bi bil koordinator Forza Italia Cesare Previti. Berlusconi je sodelavec je včeraj zavrnil obtožbo in napovedal, da bo Passiglija ovadil zaradi obrekovanja, bivši minister Biondi pa dejal, da se Passigliju dobesedno blede.

V Bresciji ostre obtožbe proti Antoniu Di Pietru

BRESCIA - Z ofenzivo je začel general finančnih stražnikov Giuseppe Cerciello, ki ga je sodnik Antonio Di Pietro obtožil korupcije. In včeraj sta jo nadaljevali priči, ki ju je poklical Cerciellov zagovornik Carlo Taormina. Tarča napadov je bil Antonio Di Pietro, ki ga obtožujejo, da je tudi z nedovoljenimi sredstvi pritiskal na preiskovane osebe, da bi izsilil obtožbe zoper Silvia Berlusconija.

Glavni protagonist včerajšnje obravnave je bil policijski agent Antonio Cristiano, ki je že nekaj let zaprt v vojaški kaznilnici pri Peschieri del Garda in ki je bil v dobrih odnosih z aretiranimi oficirji in podcastniki finančne straže. Tako maresal Nannocchio kot maresal Landi (vzel si je življenje med hišnim priporom) sta mu baje zaupala, da je bil Di Pietro med zasliševanji zelo oster in jima je obljubil marsikatero olajšavo, če bi bila obtožila Silvia Berlusconija.

Podobno je bilo tudi pričevanje karabinjerskega podcastnika Giovannija Gilibertija, ki je spoznal preiskovane finančne stražnike v zaporu.

Na osnovi njunega pričevanja je odvetnik Taormina zahteval, naj sodni zbor zasliši tudi Antonia Di Pietra in sicer kot osebo, ki je osumljena v sorodni preiskavi. Taormina je dejal, da bi rad zaslišal Di Pietra v zvezi z nepravilnostmi v preiskavi, pa tudi v zvezi z drugimi nejasnimi zadevami, v katere naj bi bila vpletena bivši sodnik in njegova žena. Odvetnik je novinarjem jasno povedal, da meri na Di Pietra (njegove bivše kolege v sodnijskem timu je označil kot moralno neoporečne osebe), ker »je treba narediti konec določenim preiskovalnim metodam«. Dodal je, da mora bivši sodnik pred sodiščem pojasniti, zakaj je zapustil sodstvo.

Antonio Di Pietro je odgovoril zelo ostro. Obtožbe odvetnika Taormine je ožigosal kot povsem neutemeljene cence in napovedal ovadbe zaradi obrekovanja.

EVROPSKI PRAZNIK MANJŠINSKIH ŠOL / VČERAJ PREDSTAVITEV MEDIJEM IN JAVNOSTI

S prihodom gostov se bo drevi začela Evrošola '95

Včeraj so se zaključile zadnje priprave Organizacijskega odbora (na sliki med jutranjim sestankom - foto Križmančič/KROMA) pred drevišnjim prihodom gostov Slovenske Evrosole '95 in jutrišnjim začetkom praznika manjšinskih sol Evropske zveze. Predvsem pa so pobudo ob 50-letnici obnove slovenskih sol v Italiji predstavili javnosti na tiskovni konferenci v sinji dvorani tržaške občine.

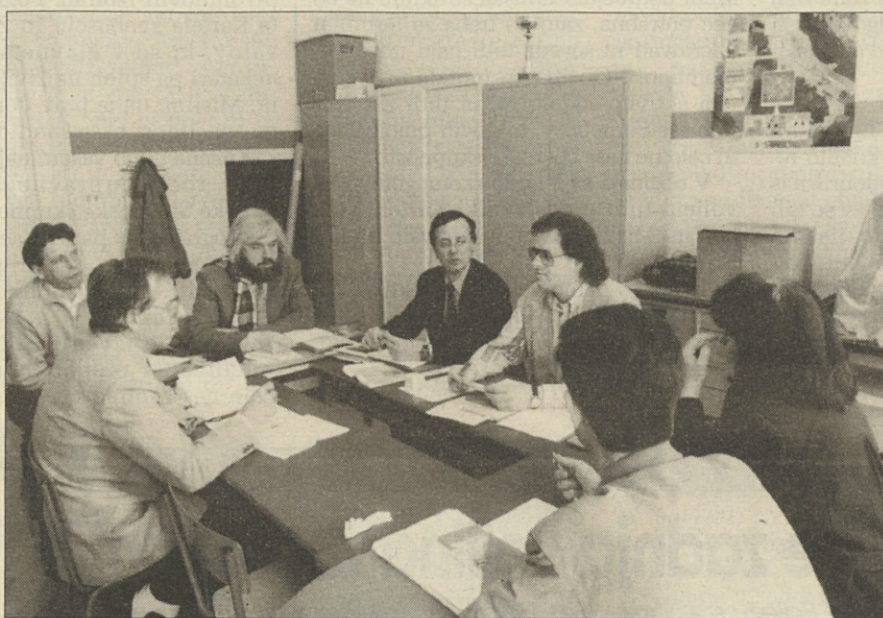
Podzupan Roberto Damiani je pojasnil, zakaj je občinska uprava podprla pobudo in zakaj bo tudi sodelovala pri uradni otvoritvi, ki bo jutri ob 16.30 na Trgu Unità, prav pred zupanstvom: vsa zgodovina Trsta dokazuje, da je mesto napredovalo in se razvijalo samo, ko se je znalo premostiti svojo zaprtost in majhnost, se odpreti svetu in v prvi vrsti svojim slovenskim somesčanom. »Ponosni smo na to obogatitev naše kulture; Evrosola je pomemben doprinos, ki nam ga dajejo avtohtoni slovenski somesčani. To je za mesto izredna prilika, da premesti stare tesnobe, ki ga morajo, da odzene strahove sovražstva med narodi, ki tako blizu nas povzročajo nove vojne grozote. In prav v to smer gre pobuda Evrosole in zaradi tega in jo bo občinska uprava podprla,« je zaključil podzupan, ki je predal besedo predsedniku Organizacijskega odbora prof. Zvonku Legisi.

Prof. Legisa, ki je tudi ravnatelj nabrezinske srednje šole I. Grudna, je

novinarjem orisal v glavnih namen in potek Slovenske Evrosole '95. Predvsem je prof. Legisa povedal, da je tokratnje praznovanje sol manjšin Evropske zveze že četrta Evrošola, po tisti leta 1988. v Bretaniji, 1991 v Walesu in in 1993 v Frijiji, in da je nastala na pobudo Evropskega urada za manjšinske jezike s podporo same Evropske zveze in s skupnimi naporami slovenskih solnikov, ki so tako zeleli dostojno proslaviti 50-letnico obnove slovenskih sol v Italiji. Nase srednje sole bodo gostovale nekaj čez 350 fantov in deklet ter njihovih spremljevalcev, predstavnikov 13 manjšin iz desetih držav, ki bodo prispeli drevi, odpotovali pa v nedeljo, po zaključni manifestaciji v Devinu. Pomembno je tudi, je naglasil prof. Legisa, da so na Evrosolo povabili italijanske srednje sole, kot dokaz zelje po uveljavljanju večkulturnosti, kot goste pa tudi sole italijanske manjšine iz Slovenije, ki sicer se ne spada v okvir Evropske zveze.

Prof. Legisa je zaključil tiskovno konferenco s predstavitvijo vseh pobud, srečanj, nastopov, ki se bodo izvrstili v okviru Slovenske Evrosole '95 (objavljamo jih z urniki na tej strani), ter s podzupanova zelo spodbudno sklepno mislijo: »Ta pobuda je Trstu v cast.«

Napovedi in dolgih priprav je torej konec: drevi se bo zares pričela Slovenska Evrošola '95!

Evrošola '95 dan za dnem

Cetrtek, 20. aprila - DAN MANJŠIN

Zjutraj vsi na solah: razne dejavnosti, sprehodi in obiski. Ob 14. uri slovesnost v Rizami. Ob 15.30 kratki kulturni sporedi skupin na Pomolu Audace, na Trgu Sv. Antona, na Borznem trgu, v Ul. delle Torri in na Goldonijevem trgu. Ob 16.15 spreved z Borznega trga do Trga Unità, kjer bo ob 16.30 uradno odprtje praznovanja. Ob 20.30 v tržaškem Kulturnem domu osrednja akademija ob 50-letnici obnove slovenskih sol v Italiji.

Petek, 21. aprila - DAN PRIJATELJSTVA

Od 9. ure sportna srečanja v zgoniskem sportno-kulturnem centru v Zgoniku. Po premoru za kosilo je pohod po bližnjem Krasu. Zvečer z začetkom od 20.00 do 20.30 bodo srečanja s krajevnimi kulturnimi in sportnimi društvi (seznam jutri).

Sobota, 22. aprila - DAN RADOŠTI

Zjutraj obisk Postojnske jame (samo za goste, za naše otroke reden pouk na solah). Ob 16.30 prireditve pod velikim sotorom na igrišču v Ul. Baiaumonti v Gorici. Odhod domov je predviden ob 20. uri.

Nedelja, 23. aprila 1995 - DAN MIRU

Zbirališče v Devinu pred vhodom v grad ob 9. uri. Svečanost ob 10. uri na dvorišču Zavoda združenega sveta. Ob 11. uri - slovo!

Skgz pozdravlja goste iz Evrope

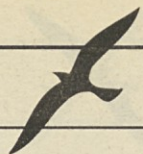
TRST - Ob začetku velike manifestacije evropskih sol, ki so letos v gosteh naše skupnosti, zeli Slovenska kulturno gospodarska zveza podčrtati izjemen pomen te prireditve, ki več kot na simbolični ravni povezuje skupne življenjske smotre manjšin ter njihovo trdno odločenost po obstoju in razvoju.

Manjšinske sole, pise v tiskovnem sporočilu SKGZ, so povsod po Evropi temelj življenja narodnih skupnosti in osnovno jamstvo za njihovo bodočnost. Značilno je, da se ravno v solah manjšin pri vzgajanju mladih rodov krepijo temeljna načela solidarnosti, sožitja in spoznavanja ter spoštovanja različnih kultur. Samo po sebi umevno je, podčrtuje SKGZ, da so ravno ta načela v današnjem svetu, v katerem se razrasajo nestrpnost, vojni spopadi in nerazumevanje do socloveka, nezamenljiva podlaga za vzgojo in izobraževanje mladih ljudi.

SKGZ ugotavlja, da je plemenito poslanstvo manjšinskih sol se vse premalo upoštevanje s strani večinskih narodov in držav, kajti tako izkušnja Slovencev v Italiji kot

tudi izkušnje mnogih drugih manjšin dokazujejo, da sta obstoj in razvoj manjšinskega solstva prepogosto deležna nerazumevanja in ovir, ki jih morajo manjšine premagovati v vztrajnim prizadevanjem in trdnosti zavestjo, kaj zanje pomeni izobraževanje v materinem jeziku. Slovenska Evrosola sovпада s 50-letnico obnove slovenskih sol, katere temelji so bili postavljeni v času narodnoosvobodilnega boja, se danes pa, kot je razvidno tudi iz dogodkov v zadnjih tednih, obstajajo poskusi, da bi se slovenski soli postavljalo nove ovire.

SKGZ izraza željo, da bi se mladi iz različnih manjšinskih stvarnosti Evrope dobro počutili v gosteh naše skupnosti. Naj bo to za vse nova prilika za nova spoznanja in ustvarjanje prijateljskih vezi, manifestacija pa naj tudi v odnosu do večinske javnosti izžveni kot pomemben doprinos k utrjevanju miru, sožitja in prijateljstva med narodi. V tem delu izraza Slovenska kulturno gospodarska zveza vsem mladim udeležencem slovenske Evrosole ter njihovim spremljevalcem toplo dobrodošlico.

23. APRIL

Volitve bodo samo v nedeljo

V dolinski, zgoniski in repentabski občini bodo volitve samo v nedeljo, 23. aprila. Volišca bodo odprta med 7. in 22. uro. Stetje glasov se bo pričelo v ponedeljek zjutraj, tako da bodo volilni izidi znani že pozno dopoldne. V Dolini imajo vsega skupaj 11 volilnih sedežev, v Zgoniku tri, na Repentabru pa samo eno volišče.

Volilec bo seveda dobil samo eno glasovnico. V vseh treh občinah mora volilec prekrizati le volilni simbol. S tem neposredno podpre županskega kandidata. Ob tem volilec lahko odda **ENO PREFERENCO** kandidatu za občinski svet, s tem, da napiše le **PRIMEK** izbranega kandidata. Ime in priimek sta obvezna le v primeru, da sta na kandidatni listi dva kandidata z istim priimkom.

Na volišče je treba priti z osebnim dokumentom in z volilnim potrdilom. Kdor se ni dobil volilnega potrdila na dom, ga mora dvigniti na volilnem uradu posamezne občine. Volilni urad bo odprt tudi v nedeljo ves dan do 22. ure.

V Zgoniku in na Repentabru bo za župana direktno izvoljen kandidat, ki bo dobil največ glasov. Tudi enega več od ostalih kandidatov. Drugi volilni krog bo le v primeru »izenacenja« med dvema kandidatom. V dolinski občini bo za župana izvoljen kandidat, ki bo dobil absolutno večino vseh veljavnih glasov. V tej občini je vsega skupaj 5.327 volilnih upravičencev.

REPENTABOR / NAPREDNA LISTA

»Občinska uprava ima čisto vest«

Županski kandidat je Aleksij Križman

Županski kandidat repentabske Napredne liste Aleksij Križman (na sliki) je optimist. Prepričan je, da je napredna občinska uprava v zadnji mandatni dobi dobro upravljala in da je izvedla glavne cilje ter dober del programa, s katerim se je pred petimi leti predstavila volilcem. 41-letni podjetnik iz Repna, ki je bil prvič izvoljen v občinski svet pred petnajstimi leti, za župana pa pred dvema letoma, torej verjame v volilni uspeh, »če pa bodo občani odločali drugače in izbrali druge upravitelje, ne bomo iz tega delali nobenih tragedij«.

Kakšno je vaše razpoloženje štiri dni pred volilno preizkušnjo?

Napredna lista se predstavlja občanom brez triumfalizmov in brez kakšnih posebnih samohvalnic, ki bi bile - glede na case, v katerih živimo - popolnoma odveč. Ljudem tudi ne razglasamo, da smo naredili vse, kar smo jim obljubili, ker bi s tem zganjali nepotrebno demagogijo. Delovali pa smo pošteno in v stalnem sozvočju z našimi občani. Zaradi tega si po mojem zaslužimo ponovno zaupanje volilcev.

Kaj pa vaša kandidatna lista za občinski svet?

Za izvolitev v občinski svet se potegujejo znani in sposobni ljudje. Nekateri so novi, drugi pa so se že izkazali kot dobri upravitelji.

Kakšna je upravno gledano najbolj kvalificirana točka programa Napredne liste?

V primeru izvolitve bomo naredili vse za dokončno odobritev regulacijskega načrta. Občinski odbor in svet sta glede tega sicer že naredila svojo dolžnost. Če danes Občina Repentabor se ni spremenila svojega urbanističnega plana in ga prilagodila novim potrebam ter zahtevam občanov, je treba krivde in odgovornosti iskati drugje. Gotovo pa ne med občinskimi upravitelji.

Kje torej tičijo odgovornosti?

Nadzorni odbor je iz čisto formalnih razlogov kar dvakrat zavrnil varianto regulacijskega načrta, ki jo je odobril nas občinski svet. Razlogi za zavrnitev so bili formalni in birokratski, po našem mnenju pa povsem neutemeljeni. Napredna lista se bo v primeru volilne zmage še bolj potrudila, da bo naša občina končno kmalu dobila novo urbanistično ureditev.

Kaj pa javna dela?

Uprava, ki sem jo vodil, je učinkovito zastavila izvedbo mnogih pomembnih javnih del. Potrosili smo približno milijardo lir. Omenil bi javno razsvetljavo, razsvetljavo Tabra in cerkve ter asfaltiranje ceste od Poklona do Fernetičev. V teku sta ureditev kapelice na starem pokopališču na Colu ter gradnja garaže za občinska vozila. Občina ima na razpolago se nekaj več kot stiri sto milijonov za druga javna dela. V naš program smo uvrstili med drugim ovrednotenje zgodovinskega jedra Repna, ureditev parkirišč in posodobitev kanalizacije za odtok deževnice.

Kaj pa usoda tovrstnega postajališča pri Fernetičih?

Z načrtovanim polnopravnim vstopom Slovenije - do katerega bo prej ali slej gotovo prišlo - bo postajališče izgubilo svojo sedanjo vlogo, posebno na carinskem področju. Carinska struktura ne bo več potrebna, zato bo treba za terminal načrtovati in seveda tudi najti novo namembnost. Občina bo morala pri vsem tem aktivno sodelovati in tudi zaščititi interese Fernetičev, njegovih prebivalcev in celotne naše občinske skupnosti.

V občinski svet bodo skoraj gotovo izvoljeni tudi predstavniki Kartela svobosčin. Mislite, da bo to vplivalo na poslovanje Občine?

To sodi v demokratično dialektiko. Zaradi tega ne bo nobenih pretresov, saj je Občina - v skladu z zakoni - stalno poslovala v obeh jezikih.

S.T.

REPENTABOR / SLOVENSKA SKUPNOST

»Napočil je čas novih obrazov«

Županski kandidat je Lorenzo Milič

Repentabska sekcija stranke Slovenske skupnosti misli, da je v tej majhni kraški občini res napočil čas zamenjave pri vodenju občinske uprave. Ne iz polemичne osti do Napredne liste, ki je zadnjih dvajset let vodila Občino, ampak, da se izvaja načelo izmeničnosti na krmilu političnih in javnih ustanov ter institucij, ki je bistvo demokratičnega sistema. A tudi novega volilnega zakona, ki ga je parlament odobril prav z namenom, da spodbudi in po svoje pospeši kolikor toliko redne zamenjave upraviteljev. Bodisi svetovalske večine, kot opozicije.

Tako razmislija županski kandidat repentabske Slovenske skupnosti, 38-letni Lorenzo Milič (na sliki), doma iz Repna, uslužbenec podjetja ACEGA, ki je sicer angažiran v domačem kulturnem življenju (poje v cerkvenem zboru) in je bil v iztekajoči se mandatni dobi občinski svetovalec svoje stranke. Potem, ko nam je obrazložil glavni volilni cilj SSK, smo ga vprašali, **zakaj bi moral, po njegovem, volilec z repentabske občine v nedeljo, 23. aprila na volišču izbrati prav županskega in drugega kandidata stranke lipove vejice?**

»Občina Repentabor je - kot ste že sami povedali - zelo majhna upravna enota. Pri izbira volilcev gotovo štejejo upravni programi, zelo veliko tezo pa imajo tudi posamezni kandidati. Naša stranka je izbrala sposobne in vsem znane kandidate, ki so vsi, na razne načine, vključeni v krajevno kulturno in družbeno tkivo. Posebno pozornost pa smo namenili mladim, ki jih je na listi SSK se kar precej.

Upam, da bo to pomagalo volilcem pri njihovih izbirah. Poglejte kandidate Kartela svobosčin in Združenja Hrvatov, ki so v glavnem nepoznani, nekateri pa sploh ne živijo v naši občini. Mislim, da je prav domačnost glavna značilnost naše kandidatne liste«.

Kakšna je po vašem najbolj kvalificirana točka upravnega programa stranke Slovenske skupnosti?

Programi in papirji se pišejo, težje pa jih je potem dosledno izvajati in uresničiti. SSK ni oblikovala sanjske knjige, ampak je v svoj program vključila le izvedljive točke in uresničljiva ter prepotrebna javna dela. Zelo nas zanima vprašanje novega re-

gulacijskega načrta, ki je po svoje tesno povezano z načrtovanim Kraskim parkom. V občinskem svetu smo zadnjih glasovali proti tozadevnemu sklepu večine, ker smo bili mnenja, da ni bilo dovolj razčiščeno vprašanje napovedanega parka in nekaterih s tem projektom povezanih razlastitev, ki jim mi odločno nasprotujemo.

Kaj torej mislite o Kraskem parku?

Mislim, da se bo morala nova občinska uprava - ceprav deželnega zakona o parku se ni - v vsakem primeru predhodno posvetovati z občani preden bo sprejela kakršen koli sklep o tem kočljivem in po svoje spornem vprašanju. Dodal bi, da je Napredna lista leta 1990 uvrstila v svoj takratni volilni program metanizacijo, ceprav o tem Občina sloh se ni imela prepotrebne deželne prispevka. SSK je zato hotela ostati z nogami na tleh.

Med kandidati SSK je prvič tudi neodvisni kandidat italijanske narodnosti in sicer komercialist Giuseppe Nobile. Kako to?

Tudi to je novost, ki na teh volitvah označuje našo kandidatno listo. V naši občini živi od 30 do 40 odstotkov občanov italijanske narodnosti, ki jih je treba na nek način vključiti v upravno življenje. Dr. Nobile je aktivno vključen v slovensko stvarnost in je človek odprtih pogledov. Tudi zaradi tega si ta kandidat zasluži zaupanje volilcev.

S.T.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publiet SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V PRIČAKOVANJU 23. APRILA

Še zadnja volilna zborovanja

V Saležu srečanje SSK - Pobude dolinske liste Skupaj-Insieme

Volilna kampanja, ki se bo uradno končala v petek opolnoči, se pocasi in mirno izteka. Vladni odlok o enakih možnostih (takozvani sporni dekret "par condicio") je, kot znano, prepovedal televizijsko in radijsko volilno reklamo, zato so se nekatere stranke in volilne liste vrnile k stari tradiciji neposrednega razdeljevanja volilnega gradiva po domovih. V treh okoliskih občinah - Dolini, Zgoniku in na Repentabru - kjer bodo v nedeljo upravne volitve, je bilo letos, v primerjavi s prejšnjimi volitvami, precej manj volilnih shodov, manifestacij in srečanj.

Dolinska lista Skupaj-Insieme bo danes ob 20.30 predstavila svojega županskega kandidata in kandidate za občinski svet v mali dvorani občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu. Jutri pa bo podobno volilno srečanje v dvorani Albin Grmek mladinskega krožka v Dolini. Tudi to srečanje se bo začelo ob 20.30.

Pojutrišnjem bodo županski kandidat Boris Pangerc in ostali kandidati za občinski svet imeli sledeče leteče volilne shode: ob 18.30 v Dolini, ob 18.45 v Prebenegu, ob 19. uri v Mackoljah, ob 19.15 pri Domju, ob 19.30 v Ricmanjih, ob

19.45 v Gročani, ob 20. uri v Borstu in ob 20.15 v Boljuncu. Lista »S.Dorligo-Dolina« vabi občane na predstavitev liste in upravnih programov, ki bo danes ob 18. uri v Kulturnem centru Antona Ukmarja pri Domju. Govorili bodo županski kandidat Roberto Raffaele ter kandidata za občinski svet Pierpaolo Pergolis in Silvana Bogliolo. V tiskovni noti je Raffaele, ki pripada ljudski stranki, poudaril, da se lista zavzema za sožitje in za razumevanje med vsemi občani. Predstavniki volilnega zavezništva »S.Dorligo-Dolina« so med volilno kampanjo polemizirali tako z listo Skupaj-Insieme, kot z desničarskim zavezništvom Kartela svobosčin, čes da gre pravzaprav za dve etnični listi. Prva se po njihovem mnenju obrača le na občane slovenskega narodnosti, druga pa na Italijane, kar naj bi kvarilo dosedanje sožitje v dolinski občini.

Zgoniska sekcija stranke Slovenske skupnosti bo svojo volilno kampanjo uradno zaključila drevi ob 20.30 v prostorih agriturizma Skerl v Saležu. Poleg županskega kandidata Joska Grudna, bodo govorili tudi pokrajinski in deželni predstavniki stranke lipove vejice.

PREDVOLILNA POLEMIKA

Dolina: Skupaj-Insieme kritična do stališč zelenih

»Vsakdo ima pravico, da vodi volilno kampanjo tako, kakor se mu zdi najbolje. Kljub najboljši volji pa ne moremo mimo umetnih kritik, ki jih zeleni naslavljajo na listo Skupaj-Insieme v Dolini«. Tako se začena sporočila, ki so ga na listo »Skupaj« podpisali Sergij Mahnič (SSK), Dario Kraljič (SKP) in Giuseppe Mauro (DSL).

V pismu Zelene liste volivcem piše, da »je Zelena lista poskušala prispevati svoj delež pri rojstvu široke koalicije italijanskih in slovenskih volivcev«. Neizpodbitno dejstvo pa je, da so pobudniki liste Skupaj-Insieme že od vsega začetka skušali navezati stike z zelenimi na pokrajinski ravni, ker jih na občinski ravni niso mogli najti, piše nadalje v tiskovni noti.

Proti koncu pogajanj je prišel zraven njihov predstavnik Sgambatti, ki je najavil podporo Pangercu, ob predstavitvi lastne liste kandidatov za občinski svet. Nekaj dni pozneje je predstavnik Ghersina posredoval programske točke zelenih, ki jih je lista Skupaj-Insieme v celoti osvojila. V naslednjih dneh pa so zeleni sporočili, da se bodo predstavili na volitvah tudi z lastnim županskim kandidatom.

Cemu se sedaj Zeleni delajo uzaljane, potem ko so se sami izključili iz zavezništva z listo Skupaj-Insieme?, se sprašujejo Mahnič, Kraljič in Mauro. »Kar se tiče "nevarnosti etničnega spopada", na katero zeleni stalno opozarjajo, je njihova zaskrbljenost popolnoma odveč, ker ga tudi sami odločno odklanjajo. Na listo Skupaj-Insieme nastopajo tako slovenski kot italijanski kandidati in temeljna točka njenega programa je tvorno sožitje. Če Zeleni tega dejstva nočejo videti, naj si sami prevzamejo odgovornost za neresno volilno igranje«.

NA PODLAGI NEDAVNE ODREDBE TRŽAŠKEGA ŽUPANA RICCARDA ILLYJA

Naše vasi bodo kmalu označene dvojezično

Dela za namestitev novih dvojezičnih tabel so bila že oddana

Nekdanji tržaski zupan Marcello Spaccini je poskusil ukreniti nekaj podobnega, vendar na omejen in sramežljiv način, zdajšnji zupan Riccardo Illy pa se je vprašanja lotil temeljiteje in - rekli bi - pogumneje. Čez kratek čas bodo v številnih vaseh, ki spadajo pod to občino, namestili tudi slovenska krajevna imena, in to uradno. Ustrezno odredbo, ki se sklicuje na izvajanje novega prometnega zakonika, je zupan sicer podpisal že 17. februarja in o tem smo svojega dne tudi poročali, zdajle pa smo listino prejeli v uradni listi in začela se bo izvajati.

Kakor je pojasnil občinski svetovalec Slovenske skupnosti Andrej Berdon, ki nam je povedal, da si je za razresitev tega zgočega vprašanja veliko prizadeval, je mestna uprava za oddala v zakup dela za namestitev novih dvojezičnih tabel. Te bodo veljale za Kriz, Prosek, Kontovel, Općine, Bane, Trebce, Padrice, Gropado, Bazovico, Lonjer in Ferluggi, stale pa bodo seveda ob vhodu in izhodu iz vsakega posameznega kraja. Kakor je iz tega razvidno, ukrep ne velja za vsa naselja na območju tržaske občine, ki so bila nekdanje izključno slovenske in so danes mesano naseljena, vendar ga moramo z zadovoljstvom oceniti, saj pomeni lep korak naprej v smeri upravičenih potreb in zahtev slovenskega prebivalstva v pokrajini. Odredba tudi potrjuje globoko vrzel, ki zeval med današnjo tržasko občinsko upravo in mnogimi prejšnjimi, ki ne le niso

imele posluha za zakonita pričakovanja naše narodnosti, temveč so jo sistematično izigravale. Morda ni v tem okviru odveč poudarek, da spadajo med kraje, ki bodo odslej s crnim napisom na beli podlagi dvojezično označeni, tudi Općine.

Se predvsem pa je potega župana Illyja in njegovih sodelavcev pomenljiva v danih političnih razmerah, ki označujejo italijansko stvarnost, potem ko je na lanskim marčnih volitvah prevladala Berlusconijska in Finijeva desnica. Občinska odredba je resda prišla brz po nastopu Dinijeve vlade, vendar to bistva ne spreminja. Obenem ta uradni akt dokazuje, da so bile dolocene polemike v zvezi s slovenskimi krajevnimi imeni neupravičene, saj odstranitev slovenskega napisa blizu openskega Obeliska ni bila sad politične spekulacije, temveč zgolj tehnična zadeva, povezana s problemom gradbenega dovoljenja.

Skratka, začena se postopek, ki bi bil moral biti speljan že davno tega. Slovenci ga sprejemamo kot dolžnostno dejanje, seveda tudi hvaležno, ne smemo pa pozabiti, da bo pot do uresničitve vseh naših zakonitih in tudi z mednarodnimi sporazumi potrjenih zahtev še dolga. »S tem se zdalec ne sprejemamo Maccanico-vega besedila o celoviti zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji,« je pribil Andrej Berdon, ki pa ni prikril zadostnega nad dejstvom, da Illyjev ukrep uradno priznava slovenskost tukajšnjih krajev.

Arhivski posnetek tabel pri Obelisku (Foto KROMA)

V PRIČAKOVANJU SOBOTNE DRAŽBE

Železarji so hudo zaskrbljeni

V načrtu je namreč pomnožitev vpisov v dopolnilno blagajno

To soboto bo že prejšnji teden napovedana dražba za prodajo skedenjske železarne zasebnikom. Delavci so seveda na trnih, vendar ne samo zaradi tega, ker minister za industrijo Alberto Clò ni ugodil zahtevi sindikalistov iz vrst CGIL, CISL in UIL, naj bi dovolil in omogočil naglo speljavo privatnih pogajanj, temveč tudi zato, ker so jim izredni komisarji tovarne Franco Asquini, Giam-paolo de Ferra in Pino Fanchiotti brez dlak na jeziku povedali, da jih bo treba maja vpisati v dopolnilno blagajno se

kakšnih 30 do 40. Kaj bi to pomenilo, nam kažejo sledeče številke: prvega aprila je znašalo število vseh uslužbencev železarne natanko 759, od teh pa se jih vrsti v izredni dopolnilni blagajni kar 308. Pomnožitve tega števila nihče ne mara, zato bi moral biti ta teden (morda že jutri) oziroma sestanek med komisarji, člani tovarniškega sveta in zastopniki stanovskih organizacij kovinarjev FIOM, FIM in UILM. Na srečanju bodo glasniki železarjev zahtevali strogo spoštovanje časovnih

rokov za speljavo dražbe (prvi bosta namreč skoraj gotovo sledili se dve), kajti v nasprotnem primeru se bodo odločili za nov javen, seveda tudi močno odmeven protest po mestnih ulicah in trgih. Kakor koli že, sindikati so od ministra Clòja zahtevali nov sestanek v prvih dneh maja, saj je vladin predstavnik pred dnevi izrecno obljubil, da se bo vprašanje resilo do konca prihodnjega meseca, oni pa bodo zahtevali dodatna zagotovila. Minister je poleg tega naročil komisarjem, naj železarni zagotovijo redno preskrbo s premogom za koksarno vsaj do konca junija, ker pa so delavce že mnogokrat povlekli za nos, zdaj cedalje bolj težko verjamejo obljubam.

Prihodnjo soboto bi se morala torej zadeva začeti razčiscovati. Izključna cena na dražbi bo 64 milijard, ponudbeni kuverti pa naj bi bili dve: eno bo predložil zastopnik jeklarskega magnata Luigi Lucchinija, drugo pa predstavnik družbe Bolmat, ki jo vodi traderja Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza; vrednost tovarne, ki bi v polnem zagonu morala veljati skoraj 500 milijard lir, so lani ocenili na kakšnih 123 milijard, družba Bolmat je ponudila 33, 5 milijarde, Lucchini pa blizu 40 milijard. Jasno je, da bosta konkurenta skušala ceno znižati, ob tem pa se zastavljata dve vprašanji. Prvič, ali se bosta konkurenta združila? In drugič: ali se bo pojavila tudi tretja, lombardijska podjetniška naveza, ki jo vodi znani furlanski tovarnar Andrea Pittini, ki pa se je zaenkrat oglasila samo s pismom o namerah? Dvornov in ugibanj je torej veliko. (dg)

Kraški park in shod zelenih na zasedanju mestnega sveta

Tržaski občinski svet se bo na drevišnji seji najbrž ukvarjal z vedno aktualno (in sporno) problematiko načrtovanega Kraskega parka. Mestna skupščina ima na dnevnem redu tudi razpravo o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi na osnovi resolucije, ki so jo predložili svetovalci levosredinske koalicije in zastopnik Komunistične prenovne Venier.

Med razpravo v mestni skupščini bo na trgu pred županstvom manifestacija Zelene liste v podporo resoluciji o Kraskem parku, ki sta jo predložila Russignan (Zelena lista) in Godina (Ljudska stranka). Njuna resolucija je naletela na precej kritičnih pripomb znotraj večinske koalicije. Stalisce o bodočem parku so predložili tudi slovenski svetovalci Dolenc, Mocnik in Berdon.

vsak delovnik od 10. do 13. ure). Zamudniki ali neodločneži se lahko vpisejo se v nedeljo jutraj na Trgu Unità (od 8.15 do 8.45).

Cepprav gre za netekmovalno pobudo, bodo nagrade podelili prvouvrščenim kot tudi najstarejšim in najmlajšim (ločeno za ženske in moške), najtevilnejši ali prvouvrščenim skupini in podobno. Udeleženci imajo nadalje pravico do malice in prihrizka ter sodelovanja pri loteriji (številka je vtisnjena na vpisni kartici, zmagovalec bo prejel kolo).

Kolesarji se bodo s Trga Unità podali po Borzmem Trgu, delu Korza Italija in ulicah sv. Spiridijona, Filzi, Ghega proti Miramaru in naprej do Naselja sv. Maura (Sesljan), povratek na Trg Unità pa je predviden po Nabrezju. Za varnost bodo skrbeli mestni redarji, cestna policija, na pomoč bodo priskočili tudi karabinjerji.

NA POBUDO TRŽAŠKE OBČINE

V nedeljo »Trst na kolesu« od Trga Unità do Sesljana

Pred 29 leti se jih je zbralo nekaj več kot dvesto, tedaj se je pobuda imenovala »spomladansko kolesarjenje«. Lani jih je bilo že 810, vseh starosti, izkušenih in manj izkušenih, s povsem običajnimi ali celo dirkalnimi kolesi. Organizatorji računajo, da jih bo letos se več. Govor je o netekmovalni prireditvi »Trst na kolesu«, ki bo v nedeljo, 23. t.m., na pobudo občinske uprave in pod pokroviteljstvom FIC, torej Konija, medtem ko bo za tehnično plat organizacije skrbelo kolesarstvo društvo Veterani Cottur. Start bo ob 9.15 med Trgom Unità in razsirkom Trga Giani Bartoli, vpisovanje (5.000 lir na osebo, del te vsote bodo kot vsako leto namenili Unicefu) poteka do sobote jutraj pri Cicli Cottur (Ul. Crispi 9, urnik trgovine) ali v občinskem uradu za športne dejavnosti v Ul. Teatro 5 (1. nadstropje,

Tajnik tržaske DSL Spadaro o Lloydju in pristanišču

V zadnjem času si sledijo vesti o družbah grupe Finmare, ki delujejo ob Jadranskem morju, v Tržaskem in beneskem pristanišču niso se imenovali vodstvenih organov: pri tem se zastavlja vprašanje, kakšno bo politika vlade za vzhodni del države, kakšno bo stalisce družb Iri in Finmare, kako se bodo odločali zasebni operaterji. O teh problemih govori tajnik tržaske federacije DSL Stelio Spadaro, ki se je prav v zvezi s tržaskim Lloyddom in pristaniščem obrnil do delne uprave FJK. Spadaro pravi, da bi se Dezelala morala o tem izjasniti, kot bi se njeni pristojni organi morali izjasniti o potrebi po zavzemanju za skupno politiko z ostalimi deželami ob Jadranu. Ni dopustno, trdi Spadaro, da po birokratski poti dejansko poteka prava razprodaja.

JUTRI V KULTURNEM DOMU

Akademija ob 50-letnici naših šol

Jutri zvečer, s pričetkom ob 20.30 bo v tržaskem Kulturnem domu slavnostna akademija ob 50. obletnici obnove slovenskih sol v Italiji, ki jo prirejajo ravnatelj slovenskih srednjih sol in Odbor Slovenske Evrosole '95.

Nastopil bo solski godalni orkester Glasbene matice »M. Kogoj«, ki bo pod vodstvom Petra Filipčica izvedel Pizzicato Polko J. Straussa in, po uvodnem pozdravu, se koncert za stiri violine v b-molu op. 3 st. 10 A. Vivaldija v tempih Allegro - Largo - Allegro.

Zatem bo na vrsti slavnostna govornica prof. Diomira Fabjan Bajc, ki bo spregovorila o pomenu 50-letnice obnove slovenskih sol in o sedanjih vlogi in perspektivah manjšinskega solstva.

Sledili bodo nastopi dijakov višjih srednjih sol in sicer najprej onet pedagoškega liceja »A.M. Slomsek«, ki bo pod vodstvom prof. Savice Malalan izvaja sk-

ladbe R. Fabianija »Mi smo pomlad«, R. Gobca »Dekletom«, M. Kosute »Kam«; potem dijaki trgovskega tehničnega zavoda »Ziga Zois« z dramskim prizorom J. Tavcarja »Prihodnjo nedeljo«; dijaki znanstvenega liceja »France Preseren« z dramatiziranim odlomkom A. Rebule »Sencni ples«; in se plesne skupine pedagoškega liceja »A. M. Slomsek«; in se dijaki poklicnega zavoda »J. Stefan« z lepjenko besedil iz del B. Pahorja, P. Merkušja, A. Kokota in dijakov M. Muniha, G. Miralema, G. Terzića.

Prireditve se bo zaključila z nastopom združenih pevskih zborov slovenskih višješolcev, ki bodo pod vodstvom prof. Savice Malalan zapeli »Gaudamus Igitur«, ter Vodopivcevo »Evrosolo« in Otovo »Živela sola naša«.

Režiser prireditve je Marko Sosič.

Vabljeni vsi sedanji in nekdanji dijaki in solniki!

NOVICE

Srečanje gospodarskih zbormic

Danes se bo v prostorih Tržaske trgovinske zbornice odvijalo mednarodno srečanje trgovinskih in gospodarskih zbormic za obnovo Bosne in Hercegovine, ki ju je bič vojne hudo razdejal. Udeležence bo pozdravil predsednik Tržaske trgovinske zbornice Adalberto Donaggio, nagovoril pa jih bo tudi predsednik Gospodarske zbornice iz Sarajeva Smajlović. Konferenca se bo pričela ob 11. uri, svojo nudeležbo pa so napovedali predstavniki gospodarskega življenja iz številnih držav.

Kanduth o Tržacanih na Dunaju

Jutri bo s pričetkom ob 10. uri v sejni dvorani Leposlovne fakultete v 1. nadstropju v Ul. Lazzaretto Vecchio 8 v Trstu predavanje na temo: »Tržacani na Dunaju, univerza v Trstu. Politični in kulturni problem Trsta na začetku 20. stoletja.« Predavanje prireja Oddelek za italijanistiko tržaske univerze, predavala pa bo prof. Erika Kanduth, docentka za romanistiko na dunajski univerzi.

Rusija med evolucijo in krahom

Rusko gospodarstvo med evolucijo in krahom bo naslov predavanja, ki ga bo jutri z začetkom ob 17.30 imel v konferenčni dvorani ekonomske fakultete na Novi univerzi v Trstu prof. Sergej K. Mordovin, ravnatelj Mednarodnega menadzerskega instituta v Sankt Petersburgu. Predavanje prireja konzorcij za Master international business iz Trsta, s katerim ruski strokovnjak že dalj časa sodeluje.

Tržaski sedež združenj Arcigay

V soboto, 22. t. m., bodo ob 19. uri odprli svoj sedež v Trstu združenji homoseksualcev Arcigay in Arcilesbica ter krožek Arcobaleno. Sedež bo na Rocolski cesti 19. Jutri opoldne bodo sedež predstavili tisku.

Ekološki dan lovca v Zgoniku

Tržaska pokrajinska sekcija Italijanske lovske zveze prireja v soboto, 22. t. m., Ekološki dan lovca v zgoniški občini, in sicer v sodelovanju z lovskimi revirji iz Gabrovca, Salesa in Zgonika ter zgoniške občinske uprave. Zbirališče bo pri tovarni Caca Cole pri Proseku ob 8. uri.

Tečaj za lovske pripravnike

Tržaska pokrajinska sekcija Italijanske lovske zveze prireja tečaj za lovske pripravnike. Tečaj se bo pričel v sredo, 26. t. m., na sedežu zveze v Ul. Mazzini 14 v Trstu. Več informacij nudi tel. 368-048 vsak delavnik, razen ob sobotah, od 10. do 14. ure.

ZA PROMOCIJO KMETIJSKIH PRIDELKOV

Konec meseca »Agrovlak 95«

Med organizatorji tudi Kmečka zveza

Na srečanju, ki je bilo na trgovinski zbornici neposredno pred velikonočnimi prazniki in katerega so se udeležili predstavniki vseh zainteresiranih kategorij, prav tako pa tudi predstavniki javnih uprav (Trzasko občine, Pokrajine, Ustanove za spodbujanje turizma in Pokrajinskega kmetijskega nadzornistva) kot pokroviteljic, so izdelali dokončni okvirni program za pobudo "Agriocoltreno 95" (Agrovlak 95), ki se bo v Trstu odvijala od 29. aprila do 1. maja.

O pobudi sami, ki predstavlja mednarodno promocijo italijanskih kmetijskih proizvodov v okviru srednjeevropskih držav, smo že pisali. Vlakovna kompozicija, ki se bo najprej ustavljala v nekaterih italijanskih srediscih, se bo od 21. do 23. zadrževala v Ljubljani, od 25. do 27. t.m. v Zagrebu, na povratku, in po postanku v Pordenonu, pa bo v Trstu na Nabrežju pred Trgom Unità. V enem od vagonov bo predstavljeno tudi trzasko kmetijstvo oziroma njegovi pridelki in proizvodi. Ob tej priložnosti pa se bo na Trgu Unità in na Nabrežju odvijal bogat in zanimiv spremljevalni program in prav o tem je tekla beseda na petkovem srečanju vseh zainteresiranih na Trzaski zbornici. Posebnost teh spremnih prireditev ne bo samo v prikazu našega kmetijstva in tudi drugih gospodarskih kategorij, ki imajo kakršne koli stične točke s kmetijskim sektorjem, marveč tudi v predstavi našega ambienta kot naravnih in kulturne dediščine s poudarkom na ljudskih manifestacijah v raznih oblikah in s prisotnostjo tudi slovenskih godbenih, folklornih, sportnih skupin pa tudi solarjev.

Izdelani program je res okviren in ne navaja imen posameznih sodelujočih, je pa vsekakor zasnovan tekoče:

Sobota, 29. t.m.: 9.30: začetek iger na Trgu s sodelovanjem sol; 11.30: uradno odprtje manifestacije ob prisotnosti oblasti in z godbo; 15.30: spreved godbe "Refolo"; 17.00: nastop folklorne skupine; 18.30: nastop trzasko glasbene skupine; 21.00: tekmovanje v valčku ob

spremljavi glasbene skupine.

Nedelja, 30. t.m.: 11.00: razstava starinskih avtomobilov z dekleti v narodnih nošah; 12.00: odhod starinskih avtomobilov; 12.15: koncert mestne godbe "Verdi"; 16.00: nastop folklorne skupine z glasbo; 20.30: nastop trzasko glasbene skupine in finale tekmovanja v valčku.

Ponedeljek, 1. maja: 11.30: prikaz starinskih kocij in povratek starinskih avtomobilov; 16.00: sportne igre trzaskih ekip v nogometu, odbojki in kosarki; 18.00: glasbena medigra z godbo; 20.00: glasbeni nastop domače skupine; 23.00 zaključek prireditev.

Na petkovem srečanju so izdelali tudi točen načrt razmestitve kioskov posameznih kategorij: kmetijstva, obrtništva, trgovine, za pokusno domačih specialitet, itd. Med vlakovno kompozicijo in obalo pa bodo svoje mesto dobili prodajalci in razstavljalci morskih sadežev, predvsem školjk.

Točen seznam vseh sodelujočih se ni dokončen in organizatorji manifestacije se vedno sprejemajo prijave. Kot že rečeno, je predvideno tudi sodelovanje slovenskih kmetijskih pridelovalcev in proizvajalcev: vinogradnikov, oljkarjev, sirarjev, medarjev in tudi cvetličarjev.

Kmečka zveza, ki je tudi med soorganizatorji manifestacije na Trgu Unità, vabi zato svoje clane, ki bi želeli sodelovati s svojimi pridelki in proizvodi, naj ji to nemudoma sporočijo, saj je nedvomno naš interes, da izkoristimo tudi to priložnost za promocijo našega kmetijskega gospodarstva. Cimpresnja prijava je potrebna tudi zato, ker je na njeni osnovi treba potem pridobiti ustrežna dovoljenja za prodajo proizvodov, pa tudi za ureditev vodnih in električnih priključkov v kioskih, medtem ko je javna razsvetljava tudi sicer zagotovljena.

Za še dodatne podrobnosti v zvezi z organizacijo prireditev na Trgu Unità, se bodo predstavniki vseh zainteresiranih kategorij ponovno sestali jutri, 20. t.m., ob 20.30, v prostorih Kraskega muzeja v Repnu.

j.k.

RAZSTAVA / V ŽUPNIJSKI DVORANI V NABREŽINI

Pirhi med velikonočno jedjo in umetnostjo

Na razstavi sodelujejo krajevni otroški vrtci in šole, večši domačini, pa tudi priznani umetniki in anonimni avtorji

Velike noci, se zlasti na Slovenskem, si ni moč predstavljati brez pirhov - pobarvanih ali poslikanih jajc, ki niso zgolj tradicionalna velikonočna jed, saj so nemalokrat tudi prave umetnine. Podčrtati velja, da se za njimi skriva globoka simbolika. Pirhi, posebej rdeci, predstavljajo namreč kaplje Kristusove krvi, njihove lupine pa so podoba skal Kristusovega groba, ki jih Vstali zmagaoslovno zdrobi.

Vse to in še marsikaj drugega pride lepo do izraza na razstavi pirhov, ki je v teh dneh na ogled v župnijski dvorani v Nabrežini. Razstavo so odprli na velikonočno nedeljo takoj po glavni masi, na ogled pa je vsak dan od 16. do 20. ure vse do konca tega meseca. Priznati moramo, da je razstava prav zanimiva, sicer pa to ne more čuditi, če pomislimo, da jo nabrežinska župnija letos prireja že 16-č zapored, kar pomeni, da ima za seboj že lepo tradicijo in torej tudi znanje.

Na razstavi sodelujejo zelo različni avtorji, od krajevnih otroških vrtcev in sol do večjih župljanov in priznanih umetnikov, več eksponatov pa so delo anonimnih avtorjev. Tako so malčki nabrežinskega otroškega vrtca pobarvali in okrasili jajca, da izgledajo kot rumeni piščančki, učenci nabrežinske osnovne šole Virgila Sčeka pa so iz njih izdelali človeške obraze. Na ogled so tudi pirhi devinske in kriške osnovne šole ter nabrežinske nižje srednje šole. Zanimive pirhe so

Z razstave v nabrežinskem župnijskem domu (F. KROMA)

dali na ogled razni domačini, npr. Elizabeta in Walter Caharija, Mileva Venier, Agata Venier in Eva Pozzecco. Posebno omembo zasluži kolač s pirhi, ki ga je spekla nabrežinska pekarna Jazbec. Prave umetnine pa so prispevali Claudia Raza in Bogomila Doljak iz Nabrežine ter Andrej Kosic iz Gorice, ki so sicer tudi priznani umetniki. Omenimo naj še, da je Raza pispevala tudi dve sliki, ki upodabljata prva Kristusov skalnati grob in druga Kristusovo vstajenje in ki bosta v kratkem na razstavi v Milanu. Slike je prispeval tudi kriski naivec Robert Danev, medtem ko je Bogomila Doljak dala na ogled še nekaj svojih značilnih lesnih izdelkov umetniške obrti. Na razstavi so tudi češki, ruski in ukrajinski pirhi.

ŠKEDENJ

Kulturno društvo Grbec se pripravlja na vrsto prireditev

Kulturno društvo Ivan Grbec iz Skednja pripravlja vrsto prireditev, povezanih s proslavo 50-letnice konca vojne, praznikom manjšinskih sol in 15-letnico delovanja ženskega pevskega zbora. O vsem tem smo se pogovarjali s predsednico in odbornico društva Devano Cernic in Rožo Počkar.

Ze jutri bodo v prostorih društva gostje učenci iz Frizije na Nizozemskem, ki bodo potem obiskali se Rizarno, pa tudi Etnografski muzej v Skednju.

V nedeljo se bo ske-

denjsko društvo, skupno s prosvetnim društvom Kolonkovec, prebivalci Sv. Ane in društvom »Dom J. Ukmarja« udeležilo spominske svečanosti, ki jo vsako leto ob tem času prireja pred spominskim obeležjem pri Sv. Ani Odbor za postavitev spomenika padlim od Sv. Ane, Kolonkovca in Skednja. Na svečanosti, ki se bo začela ob 11. uri, bo nastopil moski pevski zbor Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Ivan Tavcar. Govornik bo Igor Pavletic, udeleženci svečanosti pa bodo zatem obiskali se vojsko pokopališče, kjer bodo položili cvetje na grobove padlih sovjetskih in jugoslovanskih vojakov in se na grob italijanskih mornarjev z ladje »Berenice«, ki so jo nacifasisti potopili v miljskem zalivu septembra 1943, ko so hoteli clani posadke zbežati pred okupatorjem.

28. t.m. bo imelo društvo v svojih prostorih proslavo 50-letnice zmage nad nacifasizmom. Nastopil mešani pevski zbor Primorsko iz Mackolj, ki ga vodi Tone Baloh. Nastopili bodo recitatorji, clani društva pa pripravljajo tudi spominsko razstavo; na programu je se priložnostni govor.

»V glavnem pa je nase delo sedaj usmerjeno v priprave na 15-letnico delovanja zbora. Priprave so res intenzivne, saj imamo vaje dvakrat tedensko kar po tri ure. Mislimo, da bomo pripravili našim clanom in prijateljem z nastopom pravo presečenec« nam je povedala predsednica.

Ta pomembna prireditev bo 21. maja v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu.

Neva Lukeš

DOMJO / NA POBUDO ČLANOV KD FRAN VENTURINI

Premestitev spomenika

Pri Domju so spomenik padlim v narodnoosvobodilni borbi postavili že leta 1952. Izbrali so za tiste case lepo pozicijo, pred zidom domacije vascana, bivsega partizana Srečka Zerjale. V času pa so se razmere pri Domju hitro spreminjale. Skozi naselje je bilo treba speljati cestne povezave in v ta namen je prislo do razlastitev zasebnih zemljišč. Z izgradnjo cest se je podoba naselja seveda spremenila in tako je tudi prvotno prijetna lokacija partizanskega spomenika spremenila svoj videz. Spomenik se je namreč naenkrat znašel tik ograje, ki razmejuje cesto in tudi zaradi tega je postal lažja tarča fastističnih mazacev, ki so ga večkrat oskrunili.

Ob 50. obletnici osvoboditve izpod nacifasističnega jarma in konca vojne, so se bivši partizani in clani KD Fran Venturini pred kratkim sesta-

li ter sklenili, da premaknejo spomenik od ograje na sredo spomeniskega prostora. Pred dvema tednoma so pričeli s prostovoljnim delom in tako je spomenik spremenil svojo pozicijo. Dela seveda se niso še končala. Treba

je postaviti še nekaj stopenjk pred spomenikom, urediti nekaj gredic, pripeljati zemljo, posaditi rastline ter opraviti še nekaj manjših del, nakar bo spomenik nared za ponovno slovesno odkritje. Slovesnost bo namreč v

soboto, 13. maja s spominsko svečanostjo s poudarkom na domačinov, ki so med NOB darovali svoje življenje v boju za mir in prijateljstvo med ljudmi.

(Tekst in foto M. Magajna)

DAN RAZMISLEKA / JUTRI V MIELI

Problemi kulturnega udejstvovanja v Trstu

V četrtek, 20. t. m., bo v gledališču Miela v Domu pristaniških delavcev v Trstu »dan razmisleka« na temo: »Kulturno snovanje v Trstu: ideje, prostori, strukture in denarji«. Slo bo za javno razpravo, ki se bo pričela ob 17. uri in ki se bo po krajšem premoru za večerini prigrizek nadaljevala predvidoma pozno v noč.

Razpravo prireja Studijski krožek Ercole Miani v sodelovanju s celo vrsto trzaskih organizacij in združenj, med katerimi: združenje katoliških delavcev ACLI, Studentski dom, Studijski center Paolo Fonda, Dijaski dom Srečka Kosovela, Arci Nova, Arci Ragazzi, Cappella Underground, Skupnost S. Martino al Campo, Zveza slovenskih kulturnih društev, Italia Nostra, studijski center sindikata CGIL,

združenje žensk UDI in številni drugi.

Kot bomo v tiskovnem poročilu predsednika Krožka Miani Maurizia Fogarja, so na srečanje vabljeni vsi tisti, ki cutijo potrebo po kulturnem ustvarjanju in udejstvovanju tudi izven delovanja uradnih kulturnih ustanov, kot so gledališča, muzeji ipd., a ki ne morejo tej potrebi zadostiti zaradi pomanjkanja primernih prostorov, struktur in sploh sredstev. Poleg tega so vabljeni tudi javni upravitelji in vsi tisti, ki nosijo kako odgovornost v vodenju javnih ustanov, zlasti na kulturnem področju.

Fogar poudarja, da je osebno kulturno udejstvovanje nujno za vsako človeka res vredno življenje ter opozarja na nevarnost, ki jo predstavlja trpno zdenje pred televizijo.

BABICA SEŠILA NOŠO VNUKINJI

Narodna noša »po starem«

Hvalevredno delo 80-letne Ivanke Colja

Dejstvo, da se ženske ob današnjem hitrem tempu življenja ter ob številnih dejavnostih doma in v službi odločajo, da bodo nadaljevale s tradicijo izdelave narodne noše, je zelo hvalevredno. Se bolj hvalevredno pa je, če se tega dela loti babica, ki je presegla 80. leto starosti, kot v našem primeru Ivanka Colja.

»Vedela sem, da delo ne bo lahko, niti kratkotrajno, ker sem želela izdelati takšno narodno nošo, kot so jo izdelovale nase prednice brez silvalnih strojev, na roko, kar je terjalo ure in ure, dneve in mesece dela. Rekli so mi že, da bom porabila za delo vsaj dve leti. Meni se je vse se bolj zakasnilo, ker mi je zbolela sestra in sem morala s šivanjem prekiniti.«

Ko nam je opisovala svoje delo, kako je iskala primerno blago, koliko casa je trajalo vezenje na posameznih delih noše, šivanje krila in spodnjega perila, nam je Ivanka Colja zraven se povedala, kako je prišlo do ideje ter odločitve, da jo pripravi za svojo vnukinjo.

»Vedno sem bila ljubiteljica nase narodne noše in starih običajev. Sama nisem imela svoje noše in sem jo želela napraviti za svoji hčeri Alenko in Danico. Pa ni stà pokazali dovolj veselja. Nekega dne pa me je Danica vprašala, ali je ne bi napravila svoji vnukinji. Takoj sem se lotila dela.«

Tisti, ki se na noše spoznajo, verjetno bolj

Ivanka Colja z nošo, ki jo je izdelala za svojo vnukinjo

površno, bodo težko verjeli, koliko dela zahteva izdelava noše po nekdanjem načinu.

»Moram se zahvaliti gospe Marti Košuti, ki mi ni samo pomagala pri nabavi in izbiri primerne blaga, temveč mi je dajala tudi nasvete in napotke za pravilno izdelavo noše. Brez njene pomoči bi verjetno tako zahtevnega dela ne zmogla. Samo pomislite, da je treba vedeti celo to, kako nabirati cipke na glavni ruti, da bodo krajci prvilno »strleli« na glavi.«

In takih problemov je morala Coljeva reševati iz dneva v dan. Ko je dobila primerno blago, je začela s šivanjem posameznih delov oblačila. Kot nam je pokazala, je vse, razen nekaj šivov na stroj, opravila na roko. Krilo je na primer široko kar 4,60 metra z rdecim robom in

s spodnjim robom v rožnati barvi iz inleta. Na to krilo, ki mora biti tako nabrano, da je čim bolj kosato, bo Coljeva prišla se telovnik iz svile. K noši spada seveda bluza, spodnje hlače in krilo, dve ruti, predpasnik iz čiste svile, robček in se rdec trak z izvezenimi crkami imena lastnice.

»Tukaj sem že malo pogrešila, ker sem izvezla crke v preveč modernem stilu. To so sicer malenkosti, a pristna noša - moja bo kraska - ne dovoljuje nobenih napak,« nam je odkrito priznala Coljeva.

»Sedaj se blizam koncu in ne morem niti sama verjeti, da sem opravila toliko dela. Pa mi ni žal. Zelela bi si samo, da bi jo vnukinja nosila s takšnim veseljem, s kakršnim sem jo jaz uresničevala.«

Neva Lukes

RAVNATELJI SLOVENSKE SREDNJE ŠOLE
in ODBOR SLOVENSKE EVROŠOLE
TRST

50 let

obnovitve slovenskega
šolstva na Tržaškem

Slovesna akademija

bo jutri, 20. aprila 1995, ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu
Ul. Petronio 4

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Sergej Verč

SAMOMOR KITOV

Krstna uprizoritev, režija Mario Ursič

Premiera

V petek,

21. t.m., ob 20.30

RED A

»Léon«, r. Luc Besson, i. Jean Reno, Gary Oldman, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 1 - 17.30, 19.45, 22.00 »Outbreak - Virus letale«, i. Dustin Hoffman, Morgan Freeman.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Street Fighter - Sfida finale«, i. Jean - Claude Van Damme, Raul Julia.

NAZIONALE 3 - 17.30, 19.45, 22.00 »Vento di passioni«, i. Brad Pitt, Anthony Hopkins.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La scuola«, i. Silvio Orlando, Anna Galiena.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Tre signore a coscie larghe«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »La giusta causa«, i. Sean Connery, prepovedan mladini pod 14. letom.

ALCIONE - 17.00, 19.30, 22.00 »Pret a porter«, r. Robert Altman, i. Julia Roberts, Kim Basinger, Marcello Mastroianni.

LUMIERE - 18.20, 20.10, 22.10 »Farinelli, voce regina«, i. Stefano Dionisi, Enrico Loverso.

PRIREDITVE

MPZ FANTJE IZPOD GRMADE in Dekliski zbor Devin vabita na koncert velikonočnih pesmi, ki bo v novi cerkvi v Stivanu v soboto, 22. t.m., ob 20.30.

PD MACKOLJE in zupnijska skupnost vabita na slovesno otvoritev in blagoslov obnovljene »Stare sole« v nedeljo, 23. t.m., ob 17. uri.

ZUPNIJA SV. JERNEJA-OPCINE, Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst prireja na belo nedeljo, 23. t.m., ob 20. uri v zupnijski cerkvi na Opčinah KONCERT velikonočnih pesmi mešanega pevskega zbora Anton Foerster iz Ljubljane. Zborovodja prof. J. Trost, solistka A. Plevnik, orgle D. Mocnik in H. Kossem. Ob vstopu v cerkev bo vsak dobil koncertni list; prostovoljni prispevki bodo namenjeni kritju dolga ob prenovi domačih orgel. Pri-srčno dobrodošli.

V OKVIRU slovenističnega kurza o ekspresionizmu pri Grumu in Kosovelu bo danes, ob 18. uri v sejni dvorani Filozofske fakultete v Trstu, Ul. Lazzaretto 8/1. nadst., prof. ALES DOKTORIC predaval v italijansčini O FILMU IN NJEGOVI OBČINSTVU V SLOVENIJI V DVAJSETIH LETIH. Vljudo vabljeni!

GLASBENA MATICA TRST. Koncertna abonmaj-ska sezona 94/95. V petek, 21. aprila, ob 20.30 v stolnici Sv. Justa v Trstu GIANCARLO PARODI - orgle. Na sporedu Leighton,

Genzmer, Messiaen, Viozzi, Hidas, Ramovs, Eben.

SLOVENSKA SKUPNOST prireja v petek, 21. t.m., na svojem novem sedežu v Ul. Gallina 5 v Trstu, javno srečanje z zgodovinskim voditeljem južnotirolske ljudske stranke Silviusom Magnagom. Začetek ob 17. uri. Vstop prost.

SPOMINSKA SVEČANOST pred časnim spominskim obeležjem pred pokopališčem Sv. Ane bo v nedeljo, 23. t.m., ob 11. uri. Govoril bo I. Pavletič.

SREDNJA SOLA F. ERJAVEC prireja v petek, 21. t.m. v Marijinem domu v Rojanu, ul. Cordaroli 29, ob 20.30 v sodelovanju z društvi iz Barkole in Rojana KULTURNO PRIREDITEV v okviru Slovenske Evrosole. Nastopali bodo otroci osnovnih sol iz Barkole in Rojana, gostje iz Severne Frizije, dijaki srednje sole Erjavce z lutkovno predstavo, harmonikar Adam Selj in ansambel Status simbol. Vabljeni vsi, ki jim je pri srcu sola Erjavce.

ČESTITKE

Danes, 19. aprila, slavi 60 let PEPI MOHORČIC - UCO. Se na mnoga, mnoga srečna in zdrava leta mu zeli MPZ F. Venturini od Domja in osebno mu čestitata Giordano in Karlo.

Danes praznuje naša mala TAJDA MILIČ svoj 5. rojstni dan. Vse najbolje ji želijo mamica, očka, sestra Nastja in bratec Aljaz.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrezine organizira v nedeljo, 30. t. m. enodnevni izlet v Villanova in Nimis z ogledom jam. Informacije dobite na sedežu Trg sv. Roka 103, tel. st. 200036 ali 200698 ali pri ge. Idi tel. st. 200007.

OBVESTILA

SLOVENSKO ZDRAVNISKO DRUŠTVO, Zdravniško društvo slovenske Istre in Krasa in Slovensko društvo za medicinsko informatiko vabijo na strokovno srečanje ZDRAVNIK IN RACUNALNIK 20. in 21. t. m. v Portorožu - Hotel Metropol. Delovni naslovi: informacijski sistem v zdravstvu na Obali, računalnik pri delu zdravnika v specialistični ambulanti, uporabnost računalnika pri delu zdravnika v bolnišnicah, uporabnost računalnika pri znanstvenem informiranju in

uporabnost računalnika pri izmenjavi podatkov. Vse informacije dobite pri Zdravniškem društvu slovenske Istre in Krasa, Vojkovo nabr. 6, 66000 Koper, tel. st. 0038666/21449, fax 0038666/21449.

KD VALENTIN VODNIK vabi vse amaterske likovnike v Bregu, da se prijavijo na tradicionalno razstavo v okviru letošnje majence: oglasite se telefonsko Davidu (227037) ali Damjani (635626). Običajno srečanje bo v torek, 2. maja, ob 20. uri v društvenih prostorih v Dolini.

KD Valentin Vodnik vabi na 4. tradicionalni pohod ob 25. aprilu: zbirališče ob 8. uri na Sanci, ob 8.30 v Prebenegu, odhod z osebniimi avtomobili čez Socerbski mejni prehod, nato pes po kurirski poti do Zazida. Povratak je predviden za popoldansko svečanost ob dolinskem spomeniku na Taborju, ki jo prireja krajevna sekcija VZPI-ANPI.

PREDSEDNIK Slovenskega raziskovalnega instituta sklicuje REDNI OBCNI ZBOR v četrtek, 27. t. m., ob 18.30 v prvem sklicu in ob 20. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20 v Trstu. Dnevni red: 1. poročilo Upravnega sveta, 2. obračun za leto 1994 in predračun za leto 1995, 3. poročilo Nadzornega odbora in razrešnica, 4. volitve Upravnega sveta, Znanstvenega sveta in Nadzornega odbora, 5. razno.

V ZUPNIJSKI DVORANI v Nabrezini bo tudi letos tradicionalna razstava velikonočnih motivov in pirhov, delo nase mladine in priznanih slikarjev. Urnik od 30. aprila vsak dan od 16. do 19. ure. Vabljeni.

MALI OGLASI

KUPIM lancio thema 2500 TD, letnik '90 ali '91, lahko poskodovana vendar v voznem stanju (rdeče barve). Tel. v večernih urah na st. 574807.

V DOLINSKI OBCINI se je izgubil ovčar bele barve. Kdor ga vidi ali sreča naj telefonira na st. 228471 ali 232577.

PODJETJE elektronskih instalacij isče tehničnega izvedenca in električarja, po možnosti z izkušnjami. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »Elektrotehnika«.

19-LETNO dekle isče kakršnokoli posteno delo, tudi kot sivilja. Tel. st. 327467.

HISO v centru Gorice z dvosobnim stanovanjem na dveh nadstropjih (90 kv. m), delno obnovljeno in s centralnim ogrevanjem prodam. Tel. st. (0481) 30358 (med 13.30 in 15. uro).

ENOSTANOVANJSKO hišo v Gorici z vratom in garažo prodam. Tel. st. (0481) 535375.

OSMICO ima odprto Maks v Samatorci st 2. Toči belo in crno vino.

OSMICO imata odprto Milko in Nevenka v Salezu, Bajti 73. Vabjeni!

OSMICO je odprl Franci, Slivno st. 25.

OSMICA Franc Jelusič, Storje 9, Sezana odprta do 22. t.m., domača jedaca in pijaca.

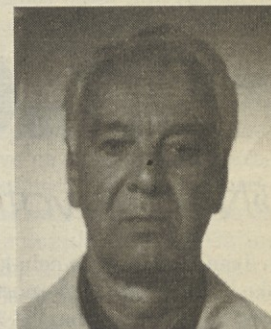
DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in stanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pričje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Stanko Štoka

Pogreb bo v petek, 21. aprila, ob 12. uri iz mrtvašnice v ul. Costalunga na Kontovel pred cerkev, kjer bo civilni obred.

Zalostno vest sporočajo zena Ana, hčerki Erika in Elviana z možem, vnukinja Mateja, sestra Lidija z družino in ostalo sorodstvo.

Kontovel,
19. aprila 1995

Zapustila nas je naša draga

Rozalija Bevk vd. Cinko

Pogreb bo jutri, 20. aprila, ob 11.15 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga na pokopališču pri sv. Ani.

Zalostno vest sporočajo hci Gianna z možem Vladimirjem, vnukinji Erika in Metka ter ostalo sorodstvo.

Trst, 19. aprila 1995

Zapustil nas je

Edo Grudina

Pogreb bo jutri, 20. 4. ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnisnice v mackolansko cerkev.

Zalostno vest sporočajo zena Aloizija, hčere, zet, vnukinja in ostali sorodniki.

Mackolje, 19. aprila 1995

Ob izgubi dragega nota Ivana izreka svoje-mu predsedniku Giorgiu in družini občuteno sozalne

Pihalni orkester Breg

Ob izgubi Eliota izreka SD Primorec zeni Anici, hčeri Eriki, sinu Frankotu in sestri Eldi iskreno sozalne

Ob boleci izgubi brata Milana izražajo občuteno sozalne sopevcu Borisu, člani MPZ Rdeca zvezda.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
19. aprila 1995

EMA

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 19.55 - Dolzina dneva 13.42 - Luna vzide ob 0.41 in zatone ob 9.14.

Jutri, CETRTEK,
20. aprila 1995

HILDA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,1 stopinje, zračni tlak 1008,2 mb narasča, brezvetrje, vlažga 58-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Andrea Ferrarato, Dean Ghira, Anna Colombo, Gabriel Lazazara, Mattia Giacomini, Costanza Pappalardo.

UMRLI SO: 51-letni Dario Sell, 67-letna Luigia Petruzzini, 72-letni Edo Grudina, 82-letni Stefano Ghersi, 80-letna Margherita Corasio, 69-letna Vittoria Men-

dolia, 85-letni Renato Rossi, 75-letni Guido Guarini, 69-letna Maria Avino, 84-letna Maria Sturman, 65-letni Elio Stepancich, 82-letna Grazia Nicotra, 62-letni Elio Ciuchi, 72-letna Nives Barnabà, 88-letna Lidia Lusari, 96-letna Vincenza Guerra, 85-letna Giovanna Coronica, 84-letna Maria Ienco, 82-letna Anna Dudine, 76-letna Nerina Bonserio, 70-letna Anna Vroda, 73-letna Liliana Ilias, 41-letni Fulvio Decovich, 72-letna Leda Negri, 48-letna Claudia Rupilli, 81-letna Lucia Fait, 85-letna Rosalia Beuk, 85-letna Lucia Boschini, 86-letna Irene Deboni, 87-letna Giuseppina Bonetti, 83-letni Lodovico Faragona, 91-letna Giovanna Stepancich, 75-letna Teresa Legovini, 73-letna Iris Ferro, 83-letna Pasqua Fulin.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 18., do NEDELJE, 23. aprila 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (tel. 364928), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevo-red 1 (tel. 271124).

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za naj-nujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baia-monti 50, Milje - Mazzinijev drevo-red 1.

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za naj-nujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 TELE-VITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00, 19.35, 22.10 »Forrest Gump«, i. Tom Hanks.

EXCELSIOR - 16.15, 17.45, 19.15, 20.45, 22.15 »La carica dei 101«, r. Sanka, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Sostiene Pereira«, i. Mar-cello Mastroianni.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sozalnja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

ŠTEVERJAN / IVAN HUMAR, ŽUPANSKI KANDIDAT OBČINSKE ENOTNOSTI

Glavna skrb javnim delom in regulacijskemu načrtu

»Nadaljevati nameravamo z izvajanjem srednjeročnega programa«

Ivan Humar se na celu koalicijske liste Občinske enotnosti poteguje za svoj tretji mandat župana v Steverjanu. Prvic je bil izvoljen v občinski svet pred dvajsetimi leti, drugič leta 1985, ko je bil prvič izvoljen za župana in nato se leta 1990, ko so mu zaupali drugi županski mandat. Izkušenj mu torej ne manjka, volje do dela tudi ne, po upokojitvi pa bo občini lahko namenjal se več časa.

Kakšni so razlogi ponovne kandidature?

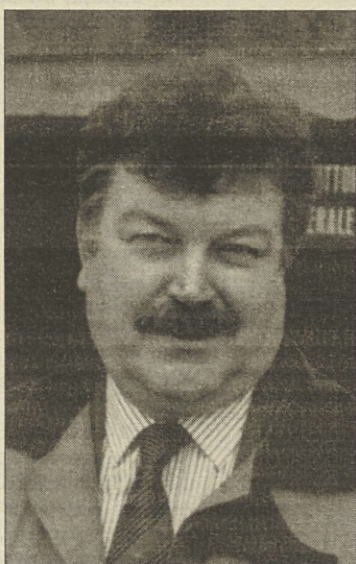
»Da bi lahko nadaljevali in zaključili naš program, da bi uredili to kar smo si zacrtali na srednji rok, ko smo pred desetimi leti prevzeli upravljanje občine.«

Kaj se je v tem času spremenilo?

»Z gotovostjo lahko rečem da marsikaj. Predvsem se je menjal način dela in odločanja. Odločitve smo vedno sprejemali v občinski hiši in ne na strankinem sedežu. Lahko rečem, da smo, čeprav v malem, začeli proces, ki se je nekaj let zatem začel odvijati v državnem merilu: stranke ne smejo monopolizirati celotnega življenja.«

Ste kandidat za župana na listi Občinske enotnosti, ki jo označujejo kot levo usmerjeno koalicio. Kako je s strankarsko pripadnostjo članov vaše skupine oziroma kandidatov?

»Povsem drži, da smo levičarsko usmerjeni, vendar pa mislim, da naši kandidati niso izrazito

strankarsko opredeljeni. Mislim, da ima vsakdo od kandidatov najprej pred očmi krajevno problematiko, in je pripravljen za razreševanje vprašanj po lastnih močeh in sposobnosti tudi prispevati. Drugotnega pomena je strankarska opredelitev.«

V pozitivnem smislu prese- neča velika prisotnost žensk na vaši kandidadni listi. Doslej v občinskem svetu ni bilo Steverjanke.

»Po eni strani nas je v iskanje kandidatke prisilil zakon, po drugi strani smo se tudi sami prepričali, da politika in upravljanje ne moreta biti domena samo moških. Priznati moram, da ni-

smo imeli prav nobenih težav z iskanjem in izbiro kandidatke. Nasprotno, odziv nas je prijetno presenetil.«

Po novem je izbira sodelavcev v ožjem odboru prepustena županu. Ste sodelavca že izbrali?

»Po naravi sem pač tak, da prepustam času čas. Če uporabim prispodobo iz kmečkega življenja bi rekel, da nimam navede vpreči voz pred vola.«

Tudi v Steverjanu se najbrž ukvarjate v vprašanju sožitja med občani slovenske in italijanske narodnosti. Kaj nameravate kot župan narediti na tem področju?

»Menim, da bi bilo zelo nespametno se pretvarjati, da vprašanja ni. Recepta seveda nimam v žepu, pomembno pa je, da omogočamo in pospešujemo dialog, da ne gradimo okopov.«

Glavne točke vašega programa?

»Predvsem bi rad poudaril, da zavestno ne želimo dajati obljub, ki jih ne bi mogli uresničiti. To raje prepustimo drugim. Ze uvida doma sem dejal, da bi radi dokončali z ureditvijo tega, kar smo si pred nekaj leti zamislili. Veliko smo naredili, marsikaj pa seveda ostaja nedokončano. Na področju javnih del dajemo prednost posodabljanju cestnega omrežja, predvsem pa ureditvi pokrajinske ceste. Pristojnost je seveda na strani Pokrajine in Dezele. Z nujnostnega vidika, za-

radi negativnih posledic, ki bi se sicer pokazale, pa dajemo prednost prilagoditvi električnega omrežja v soli varnostnim predpisom. Potem je tu se vodovod, električno omrežje, kanalizacija itd.«

Kakšen gospodarski razvoj predvidevate za Steverjan in kako ga nameravate uravnavati?

»Izhajam iz predpostavke, da je kmetijstvo pomembna dejavnost v občini, da pa ni edina. Pri načrtovanju, pravzaprav uravnavanju razvoja preko urbanističnih in drugih instrumentov - v pripravi je regulacijski načrt - bomo morali to stvarnost upoštevati. Nase stališče je, da se vsem segmentom prebivalstva (in gospodarstva) omogoči možnost bivanja in razvoja. V kmetijstvu oziroma vinogradništvu je zaposleno precejšnje število občanov, se več pa jih je v drugih dejavnostih, v glavnem izven občine. In tega aspekta ne gre zanemarjati. Prav tako zagovarjamo potrebo po zaščiti okolja seveda po smotnih kriterijih.«

Značilnost Steverjana je bila pred leti zelo ostra strankarska delitev. Se je v zadnjih letih kaj spremenilo?

»Res smo Brici bolj čudni in trmasti, glede opredeljevanja pa mislim, da smo podobni drugim. Osebnost sem se v vseh teh letih trudil biti župan vseh in naša skupina si je zavestno prizadevala za zblizevanje. Prepričan sem, da smo prav na tem področju marsikaj naredili in bomo tako ravnali tudi v prihodnje.«

UPRAVNE VOLITVE

Predstavitvi OE v Steverjanu in SSK v Doberdolu

Vse več srečanj z volilci

Volilna kampanja strank in kandidatov, ki se potegujejo za upravljanje treh slovenskih občin na Goriskem, kjer bodo volitve v nedeljo se prav v teh zadnjih dneh pospešuje.

V Steverjanu, ki mu danes posvečamo posebno pozornost z intervjujem županskima kandidata Občinske enotnosti in Slovenske skupnosti (v prihodnjih dneh bodo prišli na vrsto kandidati v Doberdolu in Sovodnjah), se bo lista Občinske enotnosti predstavila nocoj. Županski kandidat Ivan Humar in kandidati za izvolitev v občinski svet se bodo srečali z volilci, jim obrazložili svoj upravni program in prisluhnili njihovim željam in priporočilom ob 20.30 v Kulturnem domu na Bukovju.

Danes se bo predstavila tudi kandidatna lista Slovenske skupnosti za Doberdob. Predstavitveno srečanje z volilci prirejajo ob 20.30 v glasbeni sobi v Doberdolu. Nanj vabijo vse občane, ki bodo lahko prisluhnili programskim izjavam kandidatke za župansko mesto Marije Ferletić ter kandidatov za

svetovalska mesta. Doberdobska lista Občinske enotnosti bo po sinočnih srečanjih na Palkiscu in v Jamljah srečala volilce jutri ob 19. uri v gostilni Peric na Poljanah in ob 20.30 v glasbeni sobi v Doberdolu. Prisotni bodo županski kandidat Mario Lavrencić in kandidati za občinski svet.

Županski kandidat Občinske enotnosti v Sovodnjah Igor Petejan bo po sinočnem srečanju v Gabrjah imel spet srečanje z volilci jutri, tokrat na Vrhu, ob 20.30 v gostilni Pri lovcu. Svojo kampanjo bodo zaključili v petek ob 20.30 v gostilni Pri Francetu v Sovodnjah.

Zelo aktivno je v tej volilni kampanji tudi pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti, ki je včeraj priredilo predstavitveno srečanje s svojimi kandidati tudi v goriskem Palače hotelu. Deželni predsednik stranke Marjan Terpin, pokrajinski tajnik Ales Figelj ter županski kandidati Marija Ferletić (Doberdob), Savo Klede (Sovodnje) in Hadrijan Corsi (Stevejan) so predstavili strankine programe in pozvali volilce, naj jih podprejo.

ŠTEVERJAN / HADRIJAN CORSI, ŽUPANSKI KANDIDAT SLOVENSKE SKUPNOSTI

Samostojnost "manjšinskih" občin zagotoviti preko zaščitnega zakona

»Uprava mora danes nuditi občanom zlasti hitro in uspešno poslovanje«

Hadrijan Corsi je v politiki, kakor se temu reče, že trideset let. Začel je v domačem kraju kot občinski svetovalec, že dolgo pa je predsednik Briske gorske skupnosti. Utrip gospodarskega in družbenega življenja v domačem kraju in na širšem briskem območju torej dobro pozna. Na listi Slovenske skupnosti kandidira za župana v Steverjanu.

Katero vprašanje postavljate na prvo mesto vašega programa?

»Tu ni dvoma. Gre za takoimenovano institucionalno vprašanje, ali, povedano drugače, vprašanje ohranitve samostojnosti majhnih občin. Vprašanje je že prisotno, vendar pa je treba računati s tem, da se bo v prihodnje se stopnjevalo. Ze zdaj so predvidene olajšave za tiste občine, ki bodo stopile na pot združevanja, prikrajsane pa bodo tiste, ki bodo hotele ohraniti samostojnost. Za občine s slovenskim prebivalstvom je to zelo pomembno vprašanje. Treba se bo z njim soočiti, saj odpira kopico drugih vprašanj, posebej se v trenutku, ko se ni z zakonom urejen status manjšine. Eno od možnosti za ohranitev samostojnosti "manjšinskih" občin vidim prav v določilih zaščitnega zakona. Vnesti bi bilo treba posebno dopolnilo glede tega aspekta.«

Iz vidika javnih del je steverjansko območje zelo zahtevno. Zaradi narave terena so pogosti usadi, težko je z vodovodnim omrežjem, kanalizacijo, cestami. Kateremu od teh vprašanj namenjate

prednost?

»V naši občini bo treba se veliko postoriti. Na prvem mestu pa je vendarle dokončanje posodabljanja vodovodnega omrežja. Za tehničnim aspektom, ki je vsekakor pomemben in na prvem mestu, pa bo treba, če zadevo ocenjujem z oči upravitelja, poskrbeti za upravljanje omrežja in to spraviti v sprejemljiv okvir. Iz vidika cene vode namrec. Od pokrajinske uprave bomo zahtevali, da vendarle poskrbi za sanacijo in vzdrževanje cest. Je pa še eno vprašanje, ki ga je treba razrešiti: po petindvajsetih letih je že čas, da se dokončno zapre glavje "Cesta vina in česenj". Pomislite, da lastniki zemljišč sploh se niso bili odplačani.«

Solska problematika je bila v zadnjih letih pogosto v ospredju. Obstaja nevarnost, da se bo sola povsem izpraznila in da jo bodo zato zaprli.

»Res smo danes pred stvarno nevarnostjo zaprtja sole. Vprašanje je po eni strani sila zapleteno, po drugi pa tako pomembno, da se mu ne moremo ogniti. Nerazumljivo ostaja dejstvo, da ob prazni šoli občina prevaža otroke v solo v Gorico.«

Tesno povezano s šolskim vprašanjem je področje kulture. Kako si zamisljate vlogo občinske uprave na tem področju?

»Ne mislim, da bi morala Občina neposredno skrbeti za določene dejavnosti. Pomembnejše so pobude, usmerjanje, nagovarjanje,

skrb za povezovanje mladih v okviru vaše skupnosti.«

Pred iztekom mandata je bila v občinskem svetu razprava o smotnem upravljanju s prostorom. Kakšni so vaši pogledi?

»Temu vprašanju bomo morali vsekakor nameniti veliko več pozornosti kakor doslej, ob upoštevanju gospodarske stvarnosti. Vendar pa mislim, da je treba tudi na tem specifičnem področju, to je uporabe prostora postaviti določene omejitve. Razmisliti bo treba o tipologiji zgradb, o marsicem drugem. Vse to bo treba zajeti v regulacijskem načrtu.«

V katerih smereh pa vidite možnosti gospodarskega razvoja Steverjana?

»Občina neposredno nima posebnih pristojnosti, lahko pa gospodarskemu in splošnemu razvoju odpre pot z ustreznimi instrumenti. Glede razvoja sem prepričan, da bo kmetijstvo oziroma vinogradništvo tudi v bodoče glavna panoga, vendar pa je treba predvideti in pospeševati tudi možnosti razvoja dejavnosti, ki so s tem povezane npr. agriturizem, nedeljski turizem, mogoče drobno obrtništvo itd. Želim pa poudariti, da je treba pri tem razmišljati in načrtovati srednjeročno in že zdaj upoštevati spremembe do katerih bo nedvomno prišlo. Vidite: z vstopom Slovenije v EZ bodo Brda v bistvu spet eno samo področje. Kako se bomo na to pripravili?«

In se zadnje vprašanje. Kaj pričakujejo danes občani od občinske uprave?

»Hitro in uspešno poslovanje. In to na vseh področjih, od izdaje navadnega potrdila do veliko bolj zapletenih zadev. Na drugo mesto bi postavil uspešnost, ki se kaže v gospodarskem in splošnem razvoju. Tu se rezultati vidijo sele na daljši rok, ker so pač odvisni od sklopa raznih instrumentov uravnavanja urbanističnega in gospodarskega razvoja. Ključ do uspešne uprave ni toliko v iskanju virov financiranja, čeprav so seveda tudi ti pomembni, ampak v sposobnosti oblikovanja pobud in možnosti v katerih naj se te pobude uresničijo. Tudi v sodelovanju med javno upravo in zasebniki.«

KINO

GORICA
VITTORIA 15.30-17.00-18.40-20.20-22.00 »La carica dei 101«. Walt Disneyjev risani film. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 17.30-19.40-22.00 »Virus letale«. I. Dustin Hoffman.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENS- SKIH UPOKOJENCEV prireja od 22. do 27. maja izlet v Ligurio in na Azurno obalo. Prenočevali bodo v San Remu in obiskovali zanimive kraje Ligurie, Nizzo, Montecarlo in Turin. Vpisovanje samo se danes na sedežu.

OBVESTILA

SDZPI prireja tečaj tehnike prodaje. Vpisovanje in informacije v tajništvu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826.

DRUŠTVO SLOVENS- SKIH UPOKOJENCEV obvešča, da bo poskrbelo za avtobusni prevoz na proslavo ob 50-letnici osvoboditve in prvega maja v Doberdolu. Prijave: danes, 19. aprila, na sedežu in pri poverjenikih.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI THEA, Rastel 52, tel. 533349
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 94, tel. 790338

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30, Felice Latorre iz splosne bolnisnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; ob 10. uri, Amelia Dario iz bolnisnice sv. Justa v Trzic; ob 11. uri, Mario Cechet iz splosne bolnisnice v stolnico in na glavno pokopališče; ob 12.30, Iolanda Piani, vdova Spangher iz splosne bolnisnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; ob 13.15, Tolvino Brucchioni iz splosne bolnisnice v Krmin.

+

V 82. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga

Klelia Novak vd. Krašček

Pogreb bo danes, 19. aprila, ob 14. uri iz domače hiše v Ul. Dolina 9 v župnijsko cerkev v Sovodnjah.

Zalostno vest sporočajo hči Vera, sinovi Josko, Pierino in Donato, sestra Bernarda ter ostalo sorodstvo.

Zahvaljujemo se vsem, ki bodo pokojnico pospremili na zadnji poti.

Namesto cvetja darujte v dobrotelne namene. Sovodnje, 19. aprila 1995 Pogrebno podjetje F. Preschern)

Ob težki izgubi Klelje Novak por. Krasce izreka iskreno sozljje Pierinu, Josku, Veri in Robiju

SD Sovodnje.

GORICA / PREDLOG GOSTINSKIH DELAVCEV

Ovrednotiti grad v korist turizma

Potrebne so storitve in kulturna ponudba

Prav te dni je prvi val velikonočnih turistov pokazal, da tudi na Goriskem v bližnji bodočnosti lahko pričakujemo od turizma precej več kot v preteklosti. Doslej je za letovanje bil privlačen skoraj izključno Gradež, številne obiskovalce (toda večinoma le za kratek čas) privabijo tudi spomeniki in grobnice iz prve svetovne vojne, preostali predeli pokrajine pa se zdalec niso izkoristili svojih turističnih zmogljivosti.

Splet ugodnih okoliščin, pri čemer je seveda najpomembnejša podcenjenost lire na mednarodnih valutnih trziščih in torej mikavnost italijanskih cen za vse, ki jih lahko poravnajo v "težkih" valutah, predstavlja nedvomno dragoceno priložnost za razvoj tudi tistih krajev, ki so doslej bili le obrobno deležni turističnega zanimanja. Vendar trenutne srečne okoliščine se niso dovolj za trajen turistični razvoj, ugotavljajo goriski hotelirji in gostinski delavci. Njihov predsednik Gianfranco Gandin je včeraj opozoril gorisko javnost in se posebej krajevne uprave, občino in pokrajino, da je za razvoj turizma potrebno precej več.

Gorica ima nezamisljiv turistični potencial, ugotavlja Gandin, ki opozarja na lego mesta v slikovitem in po svetu poznanem gričevnatem okolju. Njegova zgodovinska pričevanja in sledovi krvavih vojn so prav tako turistično zanimivi. Poleg tega je mesto izrazito usmerjeno v trgovino,

v njem se stikajo različne kulture in tradicije s priokusom srednjeevropske gostoljubnosti. Vse to se nekako spaja v goriskem gradu, ki ni le simbol mesta, temveč tudi dragoceno pričevanje njegove zgodovine in obenem vabljiva turistična točka. Treba pa ga je ovrednotiti in ga opremiti s storitvami in dejavnostmi, ki bodo resnično zanimive za obiskovalce. Le tako bomo lahko na najboljši način izkoristili sedanji trenutek, ko zaradi valutnih okoliščin in pomanjkanja se pravega zagona turizma v državi nekdanje Jugoslavije Gorica lahko priključuje obiskovalcem, ki bi sicer drveli mimo nje.

Kaj je torej potrebno? Gandin meni, da se mo-

rajo zasebni gospodarski interesi in pobude javnih uprav povezati okrog skupnih izbir in strategij. Grad je v mnogočem se neizkoriščeno območje. Javne uprave naj bi poeni strai privabile obiskovalce s programiranjem odmevnih razstav in drugih kulturnih prireditev, celo grajsko naselje pa naj bi zazivel o odpiranju turističnih in komercialnih dejavnosti v tem edinstvenem okolju. Goriski hotelirji omenjajo tudi potrebo po valorizaciji Coroninijevega parka in vile, ki sta se vedno nedostopna obiskovalcem, glavno pozornost pa namenjajo gradu, ki naj bi bil s primernimi prijemnimi odlični katalizator zanimanja obiskovalcev Gorice.

25 LET STATUTA DELAVCEV

Obisk D'Antonija

Govoril bo tudi v Kulturnem domu

Sergio D'Antoni, glavni tajnik sindikalne zveze CISL bo jutri na obisku v Trzinu in v Gorici. V Trzinu si bo zjutraj ogledal tamkajšnje ladjedelnico, zatem pa se bo srečal z delavci. Kasneje se bo preselil v Gorico. Opoldne se bo D'Antoni udeležil sindikalne skupščine uslužbencev v javni upravi. Srečanje bo v občinski sejni dvorani v Gorici. Najpomembnejše srečanje pa bo ob 15. uri v Kulturnem domu, kjer bo govor o Statutu delavcev ob petindvajsetletnici izglasovanja te osnovne listine italijanskih delavcev. Na skupščini, ki jo prirejajo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL bodo govorili o socialnih in sindikalnih pravicah. Poleg D'Antonija bo govorila tudi univerzitetna profesorica Cecilia Assanti, strokovnjakinja na področju delovnega prava in nekdanja članica Višjega sodnega sveta. Predviden je tudi poseg predstavnika Confindustrie. D'Antoni je bil v Gorici pred dobrim mesecem ob obisku nekdanjega predsednika Sovjetske zveze, Mihaila Gorbačova.

GLASBA / NATEČAJ ALPE JADRAN

Dobre uvrstitve slovenskih violončelistov

Od danes nastopi violinistov

Mednarodni natečaj za gojence glasbenih sol z območja skupnosti Alpe Jadran prehaja že v drugi del. Sinoci so se namreč zaključili nastopi violončelistov, od danes do sobote pa bodo v Fogarjevem avditoriju odmevali zvoki skoraj stotih violinistov, ki nastopajo v starih starostnih skupinah.

Med violončelisti so do sinoči podelili nagrade v vseh treh starostnih skupinah. Zirijska, ki ji predseduje prof. Margit Spirk, prve nagrade med najmlajšimi ni podelila, pač pa je dve drugi in kar tri tretje. Drugo nagrado si delita 10-letna Karmen Pečar iz Maribora in 10-letni Wolfram Grün iz Gradca, tretjo pa 11-letni Jaka Stadler iz Ljubljane in 12-letna Vinko Ruckner iz Zagreba ter Maria Grün iz Gradca. Posebno nagrado za absolutno najmlajšo

tekmovalko je dobila 8-letna Michela Vitale iz Trsta, za najmlajšega med uvrščenimi tekmovalci 8-letni Tomislav Kranjčev iz Zagreba in posebno nagrado za tekmovalca iz najbolj oddaljenega kraja pa Vjekoslav Kapeš iz Dubrovnika (na sliki - Foto-studio Reportage), ki je v Gorico pripotoval po dolgem ovinku in mučni 1.200 kilometrski avtobusni vožnji.

V drugi skupini (do 17. leta starosti) so se na prva tri mesta uvrstili po vrsti 15-letni Simone Tobia Revolti iz Trenta, 15-letni Faganel Gal iz Ljubljane in 17-letni Andrea Komarek iz Zagreba. Sinoci so razglasili se izide v tretji skupini (do 24. leta starosti): zaradi zahtevnega programa so podelili le eno nagrado in sicer 3. došla je 19-letna Emanuela Simionova iz Salzburga

NOVICE

Nocoj predstavitev podatkov o škropljenju vinogradov

Za vinogradnike, sadjarje in nasploh vse, ki se zanimajo za kmetijstvo se danes obeta zelo zanimivo srečanje v Krmini, v prostorih enoteke na trgu 24. maja. Na pobudo Dezele, oziroma Opazovalnice za boleznirastlin bodo namreč predstavili publikacijo, ki prinaša niz podatkov o poteku pobude "usmerjeno vodenje škropljenja" v letu 1994, sodelavci omenjene ustanove pa bodo dodatno pojasnjevali posamezna vprašanja. Tudi letos namravaj o namreč izpeljati podobno pobudo, ki ima za cilj doseči optimalne rezultate z najnižjim stroškom, ob upoštevanju zapletene problematike varstva okolja in zdravja ljudi in ob izkoriscanju nekaterih naravnih zveznikov vinogradnikov oziroma sadjarjev. Srečanje bo danes ob 17.30.

Predavanja o bogatem verskem izročilu in umetnosti v Gorici

Institut za versko in družbeno zgodovino prireja niz treh srečanj - predavanj na katerih bodo predstavili različne oblike izražanja verskega prepričanja v Gorici od poznega srednjega veka do katoliške verske reforme ter v kasnejših obdobjih s posebnim ozirom na cerkveno umetnost. Prvo srečanje bo že danes, ob 17.30 in sicer v palaci Rabbata v istoimenski ulici. Govorila bosta prof. Luigi Tavano in prof. Maddalena Malni Pascoletti. Naslednji srečanja bosta 26. aprila in 3. maja.

Knjiga o prazgodovini Medeye

V župnijski dvorani v Medeji bodo danes predstavili zbornik "Medea e il suo colle dalla preistoria alla romanità" (Medea in medejski grič od prazgodovine do rimske dobe) prof. Uga Furlanija. Dogodek bodo primerno obeležili tudi z nastopom zbora Shola Cantorum iz Medeje, ki ga vodi Dorino Goideas. Prireditve bo ob 20.30.

Gino Pipia prireja cikel koncertov ob sredah

Znani goriski kantavtor Gino Pipia začneja dreveniz koncertov v gostišču Alla Transalpina. Gino in drugi člani ansambla "I Trovieri" - Fabio Massimo Stacchi, Rosanna Michelini, Sandro Bucciol, Giorgio Goriup, Francesco di Gregorio in Sergio Valli - bodo nastopali vsako sredo do 17. maja s pričetkom ob 21. uri. Izvajali bodo v glavnem zeznane skladbe, napovedujejo pa tudi nekaj novosti.

Požar ob kanalu Brancolo

Trziški gasilci so bili včeraj popoldne zaposleni z gašenjem obseznega požara, ki je zajel trsticevje in grmovje ob kanalu Brancolo ter nekatera črna odlagališča odpadkov. Na pomoč so jim priskočili tudi iz Gorice ter pripadniki gozdne uprave.

Nezgodna kronika

V prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj okrog 12.30 v Krmini, v križišču ulic Bancaria in Isonzo, sta se ranila 47-letni Gianetto Angelo Da Ross in 22-letna slovenska državljanka Alenka Blazič. Da Rossa so sprejeli na zdravljenje v gorisko bolnišnico, Blazičovo pa so nudili le prvo pomoč in jo nato prepeljali v bolnišnico v Sempeter.

KRONIKA / V PONEDELJEK MED GRADIŠKUTO IN MOŠEM

Napad na lastnika zemljišča

To da se mnogi izletniki vedejo zelo neodgovorno do narave in osorno do lastnikov zemljišč, ni novost. Prepričani so namreč, da je narava in z njo njive, travniki, gozd last vseh in nikogar in zato mislijo, da lahko tam počnejo kar se jim zljubi. Na drugi strani barikade pa so kmetje, ki jim je travnik, njiva, gozd, vinograd vir za preživljanje. Toda kmetje so proti "izletnikom" nemočni, tudi zaradi iz tega vidika pomanjkljive zakonodaje.

To je v ponedeljek osebno preveril S.D. iz Steverjana, ki je zadevo včeraj, kakor nam je povedal, prijavil karabinerjem v Gorici, čeprav ni veliko upanja, da bi nasilne izletnike, ki so v ponedeljek zasedli njegov travnik, kurili ogenj in uničevali bujno travnišče ter poceli se marsikaj drugega, izsledili. Zgodba najbrž ni izjema, saj je bilo sprico lepega vremena in navala izletnikov v naravo priložnosti za spore nič koliko. Dogodek pa velja zabeležiti zaradi okoliščin, zaradi neposredne skode, ki so jo izletniki povzročili na traktorju, zaradi opozorila glede nujnosti sprejemanja primernih zakonskih ukrepov, da se na enostaven ven-

dar dovolj uspešen način zaščiti zasebna lastnina. Kaksen odmev bi recimo imel dogodek, če bi se zadeva, namesto z gmotno skodo, zaključila s fizičnimi poškodbami katerega od udeležencev?

Ob tem ne želimo posebej opravičevati ravnanja lastnika, ki je sam, morda nekoliko prenačljeno, in resda na nekoliko neobičajen način, menil da lahko s svoje parcele prežene nekaj deset izletnikov. Težko pa je razumeti tudi način, kako so na "izganjanje" lastnika odgovorili izletniki: razbili so sipo traktorske kabine, zvali vrata kabine, napravili nekaj skode na cisterni za vodo in, kot kaže, z ostrim orodjem, najverjetneje nožem, preluknjali gumo. Najbrž bi bile posledice se hujše, če bi traktorista uspeli izvleči iz kabine.

Za razumevanje dogodka naj povemo, da se lastnik travnika že vrsto let srečuje z istim vprašanjem, vendar, kot kaže, brez uspeha. Poskusil je tudi že s prijavo, vendar je ostalo pri tem... Prejšnji teden je travnišče, v pričakovanju dežja in velikonočnih izletnikov pognojil z gnojnic. Neprijeten vonj je učinkoval le deloma. Izletniki so namreč ugotovi-

li, da na enem koncu sicer obseznega travnika ni gnojevke in ta del lepo zasedli, zakurili in se nasploh lepo imeli, do poznega popoldneva, ko je na travnik pripeljal lastnik s cisterno vode in travnik začel namakati. Ne z gnojevko, ampak z vodo. Kljub sončnemu vremenu hladna prha nekaterim od sicer številne družine ni prišla in so lastnika na njegovi parceli skušali na vsak način ustaviti. Eden naj bi skočil pred traktor in tako prisilil voznika da je ustavil, nekateri drugi so se medtem spravili nad kabino in skušali priti do voznika, nekemu je uspelo zapreti mehanizem za pršenje vode. "Napadala" je manjša skupina oseb, medtem ko je bilo na travniku vsega kakih stideset do petdeset ljudi. Izletniki so pregnali lastnika, ki je doma ugotovil tudi, da mu je neko od napadalcev preluknjal gumo. Osebno sem govoril z lastnikom in si ogledal skodo. Žal z izletniki, razumljivo, nisem imel priložnosti govoriti, da bi slisal njihovo verzijo. Dvomim tudi v uspeh preiskave. Najmanj kar lahko naredim je, da o dogodku, ki upravičeno zaskrblja, poročam. (V.K.)

Pospešeno do evropskih skladov

Gorica in Nova Gorica usklajujeta pobude, da bi si zagotovili finančna sredstva Evropske zveze za financiranje načrtov urejanja kanalizacije, električnega omrežja, plinskega omrežja, prometnih struktur. Gre za takomenuvane skupne pobude, ki naj bi jih na italijanski strani financirali v okviru programa Interreg II, na slovenski strani pa v okviru programa Phare, koristi pa bodo obojestranske.

O takem načinu razreševanja odprtih vprašanj je govor že lep čas, zdaj pa so stvarizadobile konkretnejšo obliko. Včeraj je bil na obisku v Novi Gorici goriski župan Valenti z odbornikom Rosellijem in vodilnimi delavci mestnih podjetij. Ze pred časom je goriska uprava

dostavila upraviteljem preko meje načrte, ki jih namerava predložiti za financiranje iz evropskih skladov. Na včerajšnjem srečanju, ki se ga je udeležil tudi novogoriški župan Spacapan, so načrte vnovic pregledali, predvsem pa so uskladili strategijo skupnega nastopanja in zagovarjanja skupnih načrtov. Načrte morata zdaj odobriti se vlada dežele Furlanije Julijske krajine, za novogoriško stran pa vlada Republike Slovenije. Da bi postopek se pospešili, so se na srečanju dogovorili za sestavo posebnih komisij, ki bodo s tehničnega vidika dodatno preučile posamezne načrte. Imena članov komisij bodo sporečili se v tem tednu, medtem ko naj bi komisije naloge opravile že v roku nekaj tednov.

ŠTANDREŽ

Za najboljšo salamo gre

Okrog velike noči je salama, seveda tista domača in naravno sušena, primerna za pokušnjo. Da to drži, pravijo tudi prireditelji tradicionalnega tekmovanja za najboljšo domačo salamo v Standrežu oziroma glavni pobudnik prireditve Lojzko Paskulin.

V nedeljo namreč spet prirejajo tekmovanje - pokušnjo v domu Andrej Budal. Pokušnja bo ob 10. uri, ob 12. uri pa bodo razglasili zmagovalce in podelili priznanja ter, seveda, pospravili se tisto kar bo ostalo od uradnega dela pokušnje. Interesenti naj salame prinesejo v dom Andrej Budal, lahko neposredno pred tekmovanjem, ali na dom Lojzka Paskulina, do 9. ure v nedeljo, 23. t.m. Tekmovanja se lahko udeležijo, poleg domaćih (standrskih) sladokuscev, tudi tekmovalci iz drugih krajev in celo iz Slovenije.

ŠOLSTVO / MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO JE ODLOČILO

Latinščina na klasični, na realni in pedagoškem liceju matematika

To so predmeti, ki jih je ministrstvo izbralo za druge pisne naloge - Na trgovski knjigovodstvo - Začetek matur 21. junija z nalogo v slovenščini

TRST, GORICA - Tradicija je tudi letos obveljala. Ministrstvo za šolstvo je po veliki noči objavilo seznam maturitetnih predmetov, in to v brk svetemu zaklinjanju bivšega ministra D'Onofria, da bo objavil seznam predmetov le kak teden pred začetkom zrelostnih izpitov. Nekdanji minister je hotel tako preprečiti, da bi med maturanti kar čez noč poleglo zanimanje za tiste predmete, ki ne bi prišli v postev za maturo. Njegov decembrski odhod z ministrskega stolčka je dijakom prepeljal to nadlogo.

Sedanji minister Giancarlo Lombardi je včeraj v intervjuju izjavil, da mu ni sedanja oblika zrelostnega izpita prav nič vsec, in da jo bo treba čimprej spremeniti. Doslej pa ni storil ničesar, da bi maturo preuredil.

Zrelostni izpiti ostajajo tako že 26. leto zapored »eksperimentalnega

znacaja«. Maturanti bodo pisali dve nalogi (na slovenskih solah bodo najprej pisali nalogo v slovenscini) in nato odgovarjali na vprašanja iz dveh od starih predmetov, ki jih je za ustni del izpita določilo ministrstvo. Kandidat bo sam izbral prvi predmet ustnega izpita, drugega pa mu bo dodelila ocenjevalna komisija.

Letos bo opravljalo zrelostne izpite v Italiji 540 tisoč kandidatov, to je kakih 10 tisoč manj kot lani. Ocenjevalo jih bo skupno 7.957 komisij (tri manj kot lani). Ministrstvo bo za kritje stroškov zrelostnih izpitov porabilo 116 milijonov lir. Predsedniki komisij bodo za svoje ocenjevalno delo prejeli milijon 650 tisoč lir, ostali člani komisij pol milijona lir manj, notranji člani pa 700 tisoč lir. Letos bo ministrstvo skrcilo izdatke za dodatne stroške članov komisij. Odločilo je namreč, da

bodo vsi člani komisij iz pokrajine, v kateri ima sol sedež. S tem je dejansko izničilo stroške za velika potovanja in nočitev. Če član ocenjevalne komisije stanuje v občini, v kateri ima tudi sol svoj sedež, ne bo prejel nobenega dodatnega placila. Prejel pa bo 100 tisoč lir dodatka, če bo potreboval manj kot eno uro casa za prevoz do sole. Komisariji, ki bodo za prevoz do sole potrebovali do dve uri, bodo prejeli pol milijona lir dodatka, kdor se bo vozil od doma do sole več kot dve uri, bo prejel 3 milijone in pol dodatka.

Letošnji zrelostni izpiti se bodo začeli v sredo, 21. junija. Dan kasneje bodo kandidati pisali drugo nalogo, po nekajdnevem premoru pa bodo na vrsti se zrelostni izpiti. Komisija bo obvestila kandidate o izbiri drugega predmeta ustnega izpita le dan pred izpitom.

Predmeti za maturo

Klasična maturo: pisno: slovenščina, latinscina; ustno: slovenščina, italijanscina, grščina, zgodovina.

Znanstvena maturo: pisno: slovenščina, matematika; ustno: slovenščina, italijanscina, filozofija, fizika.

Pedagoška maturo: pisno: slovenščina, matematika; ustno: slovenščina, italijanscina, zgodovina, pedagogika in filozofija.

Trgovska tehnična maturo - merkantilna smer: pisno: slovenščina, knjigovodstvo; ustno: italijanscina, tuj jezik, blagovnanstvo, pravo (ministrstvo mora se določiti, kateri predmet bo pri ustnem izpitu zamenjalo s slovenščino).

Trgovska tehnična maturo - zunanjetrgovinska smer: pisno: slovenščina, knjigovodstvo; ustno: italijanscina, tuj jezik, splošni in gospodarski zemljepis, pravo (ministrstvo mora se določiti, kateri predmet bo pri ustnem izpitu zamenjalo s slovenščino).

Tehnična maturo - oddelek za geometre: pisno: slovenščina, gradbena tehnologija; ustno: italijanscina, gradbeništvo, topografija, cenitve (ministrstvo mora se določiti, kateri predmet bo pri ustnem izpitu zamenjalo s slovenščino).

Tehnična industrijska maturo - informatika smer: pisno: slovenščina, splošna informatika; ustno: italijanscina, matematika, elektronika, avtomatski sistemi (ministrstvo mora se določiti, kateri predmet bo pri ustnem izpitu zamenjalo s slovenščino).

Poklicna maturo - smer podjetniškega upravljanja (bivši »Projekt '92«): pisno: slovenščina, večdisciplinarna naloga iz podjetniškega gospodarstva, prava in ekonomije; ustno: italijanscina, slovenščina, podjetniško gospodarstvo, tuj jezik.

Poklicna maturo - biokemijska smer (bivši »Projekt '92«): pisno: slovenščina, večdisciplinarna naloga iz industrijskih procesov, biotehničnih obratov in specialne mikrobiologije; ustno: italijanscina, slovenščina, biotehnologije, industrijski procesi.

Poklicna maturo - smer električne in elektronske industrije: pisno: slovenščina, elektrotehnika in elektronika; ustno: italijanscina, matematika, fizika in laboratorij, laboratorij merjenje (ministrstvo mora se določiti, kateri predmet bo pri ustnem izpitu zamenjalo s slovenščino).

Poklicna maturo - smer mehanike industrije: pisno: slovenščina, tehnika proizvodnje in risanje; ustno: italijanscina, matematika, elektrotehnika in elektronika, strojeslovje (ministrstvo mora se določiti, kateri predmet bo pri ustnem izpitu zamenjalo s slovenščino).

ŠOLSTVO

Protest SSk zoper spremembo statusa slovenskih šol

Odlok ministrstva za šolstvo ne upošteva mnenja pristojnih organov

Dezelno tajništvo Slovenske skupnosti pozdravlja prireditelje in udeležence Slovenske Evrosole, velike in pomembne manifestacije, na kateri se bodo v teh dneh pod pokroviteljstvom Evropskega urada za manj poznane jezike srečali učenci, dijaki in solniki številnih narodnostnih manjšin iz skorajda vseh držav članic Evropske zveze.

SSk je prepričana, da bo Slovenska Evrosola pomagala utrditi zavest, da smo narodnostne manjšine prej pravilo kot izjema v Evropi in da predstavljamo njeno resnično bogastvo. Se posebej Slovencem v Italiji pa bo nudila priložnost, da se zamislimo v svoje solstvo, ki prav zdaj obhaja 50-letnico obnove po črnem fašističnem obdobju. Primerjava z izkušnjami drugih narodnostnih manjšin nam lahko pomaga odkrivati vrline, pa tudi pomanjkljivosti in možnosti izboljšanja našega solstva, ki je in ostaja temeljnega pomena za obstoj in razvoj celotne nase narodnostne skupnosti.

Zal pa ni mogoče zamolcati, da je slovensko solstvo v Italiji prav v tem času tarča nekaterih negativnih ukrepov najvišjih solskih oblasti. Gre predvsem za odluka, s katerima minister za solstvo odreja ukinitve dveh slovenskih nizjih srednjih sol na Trzaskem ter združitve treh slovenskih visjih srednjih sol na Goriskem. Poudariti

velja, da je minister ta ukrepa sprejel proti mnenju pristojnih posvetovalnih organov in se posebej proti mnenju Dezelne komisije za slovenske sole. Predvsem pa moramo ugotoviti, da minister pri tem ni spoštoval zakona st. 1012 iz leta 1961, po katerem je mogoče slovenske sole ukinjati in sploh spreminjati le z odlokom predsednika republike (in ne zgolj ministra za solstvo), kakor tudi ne da bi spoštoval določil Londonskega memoranduma iz leta 1954, potrjenih z Osimskimi sporazumi iz leta 1975, ki posebej ščitijo slovenske sole na Trzaskem.

Slovenci v Italiji smo pripravljeni razpravljati o vsem, tudi o možnosti »racionalizacije« našega solskega omrežja, in to smo solskim oblastem že povedali. Ne moremo pa pristajati na to, da se takšni »racionalizacijski ukrepi« sprejemajo v brk avtonomiji in posebnosti slovenskega solstva in ne da bi spoštovali veljavnih zakonskih predpisov ter mednarodnih sporazumov. Zadeva je toliko hujša, ker Slovenci v Italiji v zadnjih casih doživljamo ravno na solskem področju vrsto kršitev mednarodnih obvez Italije z Republiko Slovenijo. Tako so italijanske solske oblasti v zadnjih casih dejansko ukinile stipendije za izpopolnjevanje naših solnikov v Sloveniji, suspendirale so veljavnost dogovora o medsebojnem priznavanju univerzitetnih diplom, delajo težave pri prirejanju jesenskih seminarjev za slovenske učitelje in profesorje s Trzaskega, itd. Vse to povrh v času, ko slovenska narodnostna skupnost doživlja težave tudi na drugih področjih.

V takšnem kontekstu je seveda težko mirno govoriti o možnosti »racionalizacije« slovenskega solskega omrežja. Če bi solske oblasti resnično hotele dialog o tej problematiki, potem bi tudi same morale ustvariti pogoje zanj. Dovolj bi bilo nekaj jasnih znakov, da jih ne vodi zgolj negativna volja. Za začetek bi recimo lahko priznale dvojezični solski center v Spetru v videmski pokrajini ter publicizirale glasbeni soli Glasbene matice iz Trsta in Emila Komela iz Gorice. S tem bi med drugim dale najlepší prispevek k proslavljanju 50-letnice obnove slovenskega solstva v Italiji, kakor bi tudi dokazale, da vidijo v manjšinskem solstvu ter sploh v narodnostnih manjšinah resnično bogatstvo nove Evrope.

VIDEM / AFERA NEPRAVILNIH PODPISOV

Od včeraj na prostosti vicepretorka Mizzau

Kaže, da sta njena branilca predlagala pogojno kazen za eno od pripisanih ji kaznivih dejanj

BENETKE - Na ukaz beneske sodnice za predhodno preiskavo Roberte Marchiori je bila včeraj izpuščena na prostost videmska vicepretorka Elisabetta Mizzau, ki je bila aretirana pred enim tednom v okviru preiskave o zbiranju podpisov za kandidatne liste na Videmskem. V ponedeljek je Mizzauovo zaslusal tožilec Felice Casson, včeraj pa je sodnica Marchiori sklenila, da ni razlogov, da bi Mizzauova se sedela v zaporu. V njeno osvoboditev je po ponedeljkovem zaslišanju privolil tudi tožilec Casson.

Po nepotrjenih novicah naj bi branilca mlade videmske sodnice Giuseppe Campes in Augusto Salvatore predlagala beneske mu tožilstvu in sodnici za

predhodno preiskavo pogojno kazen šestih mesecev v zvezi z enim od kaznivih dejanj, ki jih tožilstvo pripisuje Mizzauovi. Kaže, da obtožba o lažnih podpisih (Mizzauova jih je zbiral za Forza Italia) zadeva večnevno zbiranje v Vidmu.

Elisabetta Mizzau je bila aretirana pred enim tednom skupno s funkcio-narji volilnega urada videmske občine in z odbor-nikom Emiliom Gottardom (Zeleni), ki mu je videmski zupan dal mandat, da overovi podpise. Videmsko tožilstvo je baje odkrilo ponarejene ali nepravilno overovljene podpise pod seznamami kandidatov številnih strank, ki tekmujejo za videmski občinski in pokrajinski svet. Nepravilne podpise

naj bi odkrili pod kandidatnimi listami Nacionalnega zavezništva, Forza Italia, Krščanskega demokratskega centra, Lige Friuli, Liste Pannella, DSL, Zelenih (golobica) in Za Videm. Stranke so v prejšnjih dneh zavrnile obtožbo zbiranja ponarejenih podpisov in pozvale sodstvo, naj hitro razčisti zadevo, ki zastruplja predvolilno vzdušje v furlanskem glavnem mestu. Poleg tega je se nerazčisto tudi vprašanje, ali afera lahko vpliva na veljavnost nedeljskih volitev.

Devet osumljencev je zaslusal videmski tožilec Raffaele Tito, primer Mizzauove pa so predali beneskemu sodstvu, ker je ženska kot honorarni vicepretor član videmskega sodstva.

PATRONAT INAC SVETUJE

Inps ni še izplačal zaslužene pokojnine

Napoved prekinitve odnosa mora biti pisna

Vpr.: »Ze nekaj mesecev zaman cakam na sporočilo zavoda INPS, da je bila ugodno rešena prošnja za predčasno upokojitve, ki sem jo vložil že decembra. Tedaj sem imel nad 35 let delovne dobe in sem od 15. decembra brezposeln na osnovi moje napovedi prekinitve delovnega razmerja, ki sem jo javil gospodarju 15. septembra lani. Zagotavljali so mi, da imam pravico do pokojnine in da se v mojem primeru ne izvaja blokada. V resnici pa ni tako in na INPS so mi pred nekaj dnevi dali razumeti, da mi ne bodo odobrili pokojnine. Je to zakonito? Kaj naj storim sedaj, ko sem brez službe in pokojnine?« E.M.

Zamrznitev možnosti predčasne upokojitve je marsikateremu odvisnemu delavcu prekrizala račune in tudi interpretacija zakonskih določil ni bila v vseh primerih povsem jasna. Tako je bilo rečeno in napisano, da se »blokada« ne izvaja za zavarovance, ki so na dan 28. septembra 1994 bili v režimu obdobja napovedi prekinitve delovnega razmerja (»preavvisco«).

Vsodržavno vodstvo zavoda INPS je 21.

marca 1995 zavzelo stališče, da se zamrznitvi predčasne upokojitve lahko izognejo le odvisno delavci, katerim je delodajalec najvilj odpust oziroma če je delodajalec pravočasno predstavil dimisije v skladu z določili delovne pogodbe. Ne zadostuje torej le ustna napoved prekinitve delovnega razmerja oziroma sporočilo, da namerna dati odstavko, temveč je obvezna napoved dimisij v pisni obliki.

INPS nadalje pojasnjuje, da obdobje odpovedi prekinitve delovnega razmerja lahko traja dalj časa kot to določa delovna pogodba, ki navaja najkrajši zakoniti rok za zaščito pravic obeh strani, katere pa se lahko dogovorita, da je to obdobje daljše. V primerih, ki so sporni oziroma če obstaja kak dvom glede neoporečnosti dokumentacije, bo skrbstveni zavod INPS uvedel preiskavo in ugotovil realno stanje.

Možno je torej, da v konkretnem primeru obstaja kak dvom glede verodostojnosti napovedi prekinitve delovnega razmerja. V kolikor vprašanje ne bo zadovoljivo rešeno, bo treba počakati na vsebinsko opredelitev preosnove pokojninskega sistema. (B)

gospodarstvo in finance

BANČNIŠTVO

Lansko leto med najslabšimi po vojni

ELIO FORNAZARIC

Z nedavne seje Medbančnega jamstvenega sklada, ki mu predseduje bivši minister za industrijo Paolo Savona, je pršla vznemirljiva informacija, da se večje število pomembnih italijanskih denarnih zavodov sooča z resnimi organizacijskimi in dohodkovnimi problemi, tako da naj bi se nekateri nahajali že skoraj na robu kraha.

Ze prej je bilo znano, da nekaterim bankam ne gre prav dobro in da se v težavah nahajajo predvsem denarni zavodi z juga, med njimi tudi vodilna Banco di Napoli in Banco di Sicilia. Na omenjeni seji pa so udeleženci izvedeli, da se s podobnimi težavami soočajo tudi številni bančni zavodi v severni Italiji in med njimi tudi sama Banca Nazionale dell'Agricoltura. Lansko poslovanje tega zavoda, ki ga je grof Auletta Armenise pred kratkim odstopil zavodu Banca di Roma, se je namreč zaključilo s primanjkljajem 633 milijard lir. Toda tudi druge »severne« banke beležijo negativne salde: Banca Popolare di Milano izkazuje na primer 388 milijard primanjkljaja, Credito Lombardo 69, 6 milijarde itd.

Na jugu države beležijo primanjkljaje Cassa di Risparmio di Puglia (200 milijard), Banco di Sardegna (180 milijard) in številni manjši zavodi, pri obeh vodilnih bakah s tega področja pa je deficit ogromen: lansko poslovanje zavoda Banco di Sicilia se je

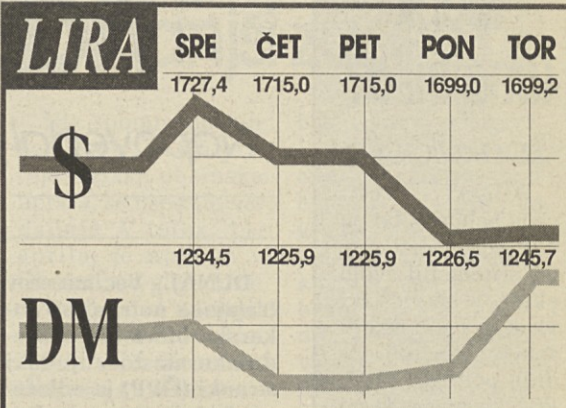
zaključilo s primanjkljajem 678 milijard lir, za Banco di Napoli pa se ni povsem jasno, ali gre samo za deficit, ki je razviden z bilančnih dokumentov (960 milijard), ali pa za mnogo večjo vsoto (nekateri menijo, da kar za 1500 milijard).

Iz objavljenih bilančnih dokumentov je razvidno, da so banke v lanskem letu tako v severnih kot tudi v južnih predelih države zbrale pri klienteli veliko manj finančnih sredstev kakor leto prej. Ta postavka se je na primer pri Banci Nazionale dell'Agricoltura zmanjšala s 33.745 na 28.922 milijard lir, podobna nazadovanja pa beležijo tudi Banco di Napoli in drugi zavodi v težavah. Močno se je skrčil tudi obseg izvedenih nalog, torej vrednost podeljenih posojil (pri Banco di Sicilia za več kot za desetino). V procilih, ki spremljajo bilancé, je povsod poudarjeno, da so banke v lanskem letu utrpeli veliko škodo pri naložbah v razne državne in zasebne vrednotnice in da je h negativnemu uspehu poslovanja odločilno prispevala naraščajoča masa neizterljivih kreditov.

Banke na jugu države, v nekoliko manjši meri pa tudi zavodi, ki delujejo v severnih deželah, se nadalje pritožujejo, da je zamrznitev državnih posegov v oporo gospodarskih dejavnosti zaradi podkupniške afere ohromila nekatere proizvodne dejavnosti (po-

sežno gradbeništvo), kar da je usodno prizadelo velik del klientele in torej tudi bančni sistem, na katerega so se ti klienti opirali. Res je tudi, da je marsikatera banka zasla v težave tudi zato, ker so pri podeljevanju kreditov upoštevale prej politično težo kot pa gospodarsko trdnost posameznih prosilcev. Pri vsem tem pa ne gre pozabiti, da so italijanske banke vseh razsežnosti, od največjih pa do najmanjših, po nedavni liberalizaciji tržisca začele odpirati nova in nova okena tudi v najbolj odročnih krajih in tudi tam, kjer je bila bančna konkurenca že sicer prehuda, kar je seveda krepko povečalo režijske stroške. Kaže pa, da je treba k vsem omenjenim razlogom za negativno poslovanje številnih bančnih zavodov dodati še enega: nekatere proizvodne panoge v državi namreč pod vplivom naraščajočega izvoza delujejo s polno paro in podjetniki razpolagajo z obseznimi finančnimi sredstvi, tako da se jim za nadaljnji razvoj proizvodnih dejavnosti ni treba zatekati po posojila k bančnemu sistemu. Tako smo priče paradoksalni situaciji, da gospodarski napredek, ki ga doživljajo »cvetoče« panoge, povzroča dejansko škodo bančnemu sistemu.

Kakorkoli že, eno je gotovo: leto 1994 se bo uvrstilo med najslabša poslovna leta v vsej povojni zgodovini italijanskega bančnega sistema.

NOVICE

V naslednjih desetih dneh več kot 200 občnih zborov družb

RIM - Več kot 200 italijanskih družb bo v naslednjih desetih dneh sklicalo svoje delničarje na občne zборе, na katerih bodo odobrili poslovne obračune za leto 1994. Vrhunec tega maratona bi prav gotovo 28. april, ko je predvideno več kot 60 takih letnih skupščin. Vendar na njihovih dnevnih redih ni samo odobritev poslovnih obračunov in obnovitev upravnih teles, ampak v mnogih primerih tudi sklepanje o povišanju glavnice, o statutarjih spremembah, o reorganizaciji organikov in delniških udeležbah ipd. Zelo pomembna bo letna skupščina delničarjev zavoda Banco di Napoli, ki bo 28. aprila volila nov upravni odbor, potem ko je dosedanjí odstopil zaradi neverjetne luknje (kot poročamo zgoraj morda tudi 1.500 milijard lir) v poslovnih računih. 21. aprila bo občni zbor zavoda Banca Popolare di Brescia, ki bo med drugim moral odobriti predlog upravnega sveta o vstopu te banke med delničarje Trzaskre kreditne banke. Kot smo bili pred časom že poročali, sta sporazum o tej operaciji dosegla upravna sveta obeh bank, delničarji trzaskre slovenske banke pa se bodo o njem izrekli na občnem zboru, ki bo predvidoma 5. maja.

V Milanu predstavili videmski sejem Promosedia

MILAN - Čeprav je do jeseni še daleč, se o sejmju stolov, ki bo v Vidmu od 6. do 9. oktobra, že zdaj govori, saj so ga te dni predstavili v Milanu. Za sejem skrbi družba Promosedia, v kateri so s 70 odstotki zastopani proizvajalci stolic, s 30 pa videmska trgovinska zbornica. Letosnji sejem stolov bo že 19. po vrsti.

Da ta sejem, ki je najpomembnejši te vrste na svetu, prirejajo prav v Vidmu, ni nič cudnega. V trikotniku Manzano - San Giovanni al Natisone - Buttrio imajo največjo koncentracijo proizvodnje stolov na svetu. Velika večina izdelkov gre v tujino, največ v Nemčijo in ZDA. Z izdelavo stolov je se ukvarja okrog tisoč velikih in malih podjetij, ki zaposlujejo 12 tisoč oseb. Racunajo, da letno izdelajo 30 milijonov stolov, izkupicek pa znaša 2.000 milijard lir. V tem trikotniku izdelajo 80 odstotkov vseh stolov v Italiji, polovico evropskih in 32 odstotkov svetovne proizvodnje. Lani so imeli na videmskem sejmišču 172 razstavljajcev, v glavnem domaćih, in 8 tisoč obiskovalcev, od katerih jih je bila polovica iz tujine. Na letošnjem sejmju bodo med drugim razstavili tudi 20 metrov visoko stolic, ki bo brez dvoma pršla v Guinness, znano knjigo rekordov. V Milanu so sejem predstavili specializiranim novinarjem, podobne predstavitve pa so v programu tudi v nekaterih drugih državah. (mw)

FINANCA / DEL VECCHIO KUPIL US SHOE

Iz milanske sirotišnice na newyorški Wall Street

Največja finančna operacija Italijana v tujini

RIM - Leonardo Del Vecchio: italijanske finančne kronike tega imena se do nedavnega sploh niso poznale. V tisku in v televizijskih dnevnikih se je prvič pojavilo konec leta 1990, ko so novinarji odkrili, da gre - vsaj kar zadeva davkarijo - za najbogatejšega človeka v Italiji. Lastnik družbe Luxottica se je namreč v »beli knjigi« finančnega ministrstva povzpela na prvo mesto lestvice največjih italijanskih davkoplacevalcev, saj je za leto 1989 prijavil 13 milijard lir obdavčljivega dohodka in presegel moze, kot sta Gianni Agnelli in Silvio Berlusconi, dotlel ne spoma prvaka med italijanskimi bogataši.

Leonardo Del Vecchio, ki bo 22. maja dopolnil 60 let, se vrača v finančne kronike po nedavnem nakupu državnih verz GS in Autogrill, ki jo je opravil skupaj z Benettonom in s švicarskim Moevenpickom. Toda tokrat gre za zanesljivo odmevnejšo vrnitev, saj je avtor največje finančne operacije, ki jo je kdajkoli poskusil (in v njej tudi uspel) kak italijanski podjetnik v tujini: za več kot 2.200 milijard lir je kupil ameriški kolos US Shoe.

Toda kdo je moz, ki mu je uspelo tisto,

kar sta pred njim brez uspeha poskusila De Benedetti in Berlusconi?

Rodil se je v revni družini v Milanu in dober del otrostva preživel v sirotišnici, svoj finančni imperij pa je z golimi rokami zgradil v Agordu v pokrajini Belluno. Tam je osnoval industrijski kompleks za izdelavo okvirjev za očala Luxottica, ki je od leta 1990 kotiran na newyorški, ne pa na milanski borzi. Zadeva je svojčas sprožila veliko polemik, cas pa je Del Vecchiu dal prav, saj je njegova grupa danes močno zakoreninjena v ZDA in je v bistvu odprla pot tudi drugim italijanskim podjetjem. Med podvigi družine iz Agorda naj omenimo tudi nakup podjetja Gelati Sanson, ki kooperira s portorosko Drogo, v zadnjem casu pa se je Del Vecchio povezal z Benettonom, s katerim »pozirata« podjetja kot na tekočem traku.

»Sem cisto povprečen Italijan, skoraj vse prihranke vlagam v državne vrednotnice, na borzi pa sem skoraj vedno izgubil.« je skromno dejal pred petimi leti, da bi se ubranil navala radovednih novinarjev. Njihova radovednost pa je bila očitno vse prej kot neutemeljena.

Zavarovalni odpust podaljšan do 31. maja

Vlada je držala obljubo in 7. aprila izdala zakonski odlok st. 105, s katerim je podaljšala možnost zavarovalnega odpusta vse do 31. maja. Kdor ni plačal dolgovanj prispevkov zavodom INPS ali INAIL ali pa sploh ni bil vpisan v sezname samostojnih delavcev, lahko svojo obveznost poravnata tudi v petih obrokih z zapadlostjo 31. maja, 31. julija, 30. septembra, 30. novembra in 31. januarja 1996. Obrestna mera znaša 17% letno do največ 50% socialnih dajatev, na vsak obrok pa se prštejejo še 1,333-odstotne zamudne obresti.

Kmečki zavarovalniki bodo lahko do 31. decembra poravnali dolgovane obveznosti vključno z letom 1994, pri tem pa niso dolžni plačati obresti za zakašnelo plačilo.(B)

Še jutri plačilo prvega obroka socialnih dajatev

Obtrniki in trgovci morajo do četrtega seči v zep in plačati prvi obrok socialnih dajatev za obvezno pokojninsko zavarovanje. Znesek je že natisnjen na položnici in je prvi iz serije starih fiksnih obrokov, zavod INPS pa ga je izračunal na osnovi 15-odstotne obremenitve minimalnega dohodka v znesku 19.868.057 lir. Podjetniki, katerih dohodek presega ta znesek, bodo plačali julija in oktobra razliko prispevne stopnje. Prispevek ima za osnovo mesecno časovno enoto. Če je kak samostojni delavec prekinil svojo dejavnost in se je zbrisal iz poklicnega seznama pri trgovinski zbornici, lahko vloži na INPS zahtevek, da mu sorazmerno zniža dolgovane dajatve.(B)

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

Ljubljana - Praga - Ljubljana
3-krat tedensko

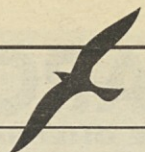
Ljubljana - Barcelona - Ljubljana
2-krat tedensko

Ljubljana - Kopenhagen - Ljubljana
2-krat tedensko

Ljubljana - Rim - Ljubljana
3-krat tedensko

Informacije in rezervacije:

ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmiceva 7, • tel. 061/131-81-55
prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, • tel. 061/313-312
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, • tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, • tel. 066/38-458, 38-512

VLADA

LJUDSKA STRANKA / KONEC VEČMESEČNE BITKE ZA POLOŽAJ PREDSEDNIKA

CELOVEC

Se bosta Busek in Mock umaknila?

Špekulacije

DUNAJ - Wolfgang Schüssel bo po vsej verjetnosti precej spremenil svojo ekipo v koalicijski vladi in s tem ugodil zahtevi številnih vidnih politikov ÖVP. Pričakovati je, da ne bo prišlo le do zmanjšanja obsega celotne koalicijske vlade, temveč tudi do zamenjave nekaterih ministrov iz vrst ÖVP. Vlado naj bi potemtakem morala zapustiti sedanji podkancler in minister za pouk Erhard Busek kot tudi zunanji minister Alois Mock. Tudi položaj obrambnega ministra Wernerja Fasslabenda ni najbolj zavarovan.

Wolfgang Schüssel bo nasledil Erharda Buska

Napovedal je nadaljevanje velike koalicije s socialdemokrati do l. 1998

IVAN LUKAN

DUNAJ - Več mesecev trajajoča notranjestrankska bitka za predsedniško mesto v ljudski stranki (ÖVP) je odločna. Sedanjega predsednika in podkanclerja Erharda Buska bo zamenjal Wolfgang Schüssel.

Sedanji minister za gospodarstvo bo prihodnjo soboto na zveznem kongresu stranke tudi edini kandidat za ta najvišji položaj v ÖVP. Z izvolitvijo Schüssla se bo hkrati končala tudi stiri letna predsedniška doba Buska, katerega nadaljnja politična usoda včeraj se se bila znana.

Odločitev o imenovanju 50-letnega Wolfganga Schüssla za edinega kan-

didata za novega predsednika ÖVP na zveznem kongresu na Dunaju je posebna strankina komisija za pripravo volitev sprejela v ponedeljek zvečer po deveturnem zasedanju, ki pa očitno ni potekalo brez večjih zapletov.

Predsednik komisije Erwin Pröll je sporočil, da je bilo imenovanje Schüssla soglasno, k temu pa da je »v veliki meri« pripomogel sedanji predsednik Busek, ki je - po večmesečnem vztrajanju - kandidaturo umaknil.

Wolfgang Schüssel je včeraj na tiskovni konferenci poudaril, da ga je odločitev precej presene-

tila in da zato tudi se nima izoblikovanega programa, prav tako pa tudi se ne konkretnih predstav glede sprememb nekaterih članov ÖVP v koalicijski vladi.

Jasno pa se je predvideni predsednik ljudske stranke izrekel za veliko koalicijo s socialdemokrati ter poudaril, da hoče ostati predsednik stranke in podkancler do leta 1998. Tedaj bo na državnozborskih volitvah nastopil kot glavni kandidat, njegov cilj pa je, da ljudska stranka - po več kot četrt stoletju trajajočem premoru - spet postane prva politična sila v državi, on pa zvezni kancler.

Predvideni novi predsednik ÖVP Wolfgang Schüssel velja za liberalca in zagovornika velike koalicije

Spet vabi sejem Prosti čas '95

500 razstavljalcev

CELOVEC - Večji, lepsi in privlačnejši - tako se bo predstavil največji koroški spomladanski sejem za vso družino Prosti čas '95, ki bo jutri odprl svoja vrata na sejmiscu v koroški prestolnici.

Sejem bo trajal do vključno 23. aprila, ponuja pa številne zabavne prireditve, doživljajski svet iger, avtomobilski salon, mnoge turistične zanimivosti, informacije za konjickarje-gradbenike, veliko pomladansko praznovanje, seveda pa je odprt tudi veliki zabavni park.

Neposrednih razstavljalcev je na letošnji sejemski prireditvi Prosti čas '95 skupaj 446, od tega 73 iz tujine (trije iz Slovenije), zastopanih pa je tudi 137 podjetij iz Nemčije, Kanade, Danske, Francije, Finske, Italije, Španije, Svice, itd.

Največji koroški pomladanski sejem bo odprt vsak dan od 9. do 18. ure, direktor sejma Hans Pawlik pa je ob predstavitvi letošnje sejske ponudbe na tiskovni konferenci te dni v Celovcu dejal, da pričakujejo najmanj toliko obiskovalcev kot leta 1994, ko je sejem Prosti čas '94 obiskalo približno 50.000.

Ivan Lukan

NOVICI

Vatikan se je odločil za preiskavo »afere Groer«?

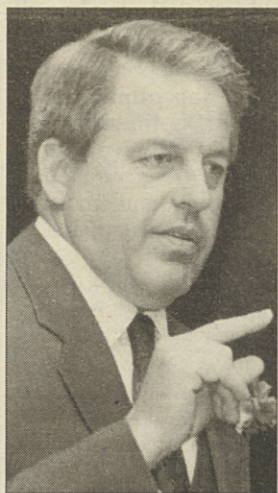
DUNAJ - V zvezi z dunajskim nadškofom in kardinalom Hansom Hermannom Groerjem, ki je obdolžen spolne zlorabe mladoletnega gojenca, je slišati, da se je Vatikan odločil za preiskavo afera. Po poročilu tiskovne agencije Agence France Press naj bi bil eden izmed članov preiskovalne komisije nekdanji dunajski nadškof kardinal König, v preiskavo pa naj bi bili vključeni tudi posebni odposlanci Svetega sedeža. Predsednik avstrijske skofovske konference Johann Weber ni hotel komentirati te vesti, znano pa je, da zagovarja ustanovitev take komisije. Nadškof Groer, ki mu je Vatikan postavil ob stran kot koadjutorja pomožnega škofa Schönborna, se vedno vztrajno molči.

Znatno manj smrtnih nesreč

DUNAJ - Velikonočni promet je letos terjal znatno manj žrtev kot v minulih letih. Kot sporoča Kuratorij za prometno varnost, je med velikonočnimi prazniki na avstrijskih cestah umrlo šest ljudi, kar je za štiri manj kot leta 1994. Znižalo se je tudi število ranjenih, medtem ko se je število prijav zaradi prehitre vožnje zvišalo kar na 37.000.

VLADA / VRANITZKY O SPREMENBAH V LJUDSKI STRANKI

»Prehod brez večjih trenj«

Zadovoljen: zvezni kancler Franz Vranitzky (SPÖ).

DUNAJ - Imenovanje Wolfganga Schüssla za kandidata za novega predsednika ljudske stranke (ÖVP) je pri koalicijskem partnerju SPÖ naletelo na dokaj pozitiven odmev, bolj kritični pa so glasovi iz vrst opozicije.

Sef koalicijske vlade in socialdemokratske stranke (SPÖ) Franz Vranitzky je ob odločitvi volilne komisije, da postavi Schüssla za kandidata za novega predsednika ÖVP dejal, da upa na nadaljnjo dobro sodelovanje. Poudaril je, da je predvideni novi predsednik ÖVP kot

podkancler v preteklosti mnogo prispeval k funkcioniranju koalicije in izrazil prepričanje, da bo prišlo do »prehoda brez večjih trenj«. Izpostavil je tudi, da sodi Schüssel v tabor, ki - vsaj v preteklosti - ni simpatiziral s Haiderjem oziroma z majhno koalicijo med ljudsko stranko in svobodnjaki.

Predsednica Liberalnega foruma (LIF) Heide Schmidt pa je v prvi reakciji menila, da pomeni imenovanje Schüssla dokaz več za »nepreračunljivost ljudske stranke« (predsednik poslanskega kluba ÖVP v parlamentu

Andreas Khol in gornjeavstrijski namestnik deželnega glavarja Christof Leitl kot najresnejša favorita namreč nista uspela - op. ured). Predsednica zelenih Madeleine Petrovic je menila, da se je ljudska stranka z odločitvijo za Schüssla hkrati poslovala od modela ekološko usmerjenega trznega gospodarstva.

Odklonilno tudi stalisce Haiderjevih svobodnjakov. Njihov govornik v državnem zboru Stadler je menil, da pomeni imenovanje Schüssla nič drugega kot »Buskov ponatis«. (I. L.)

KOROŠKA / LETO OPOMINA IN TOLERANCE

Zbori večine in manjšine pojo za doživeto sosedstvo

Uspešen štart skupnih zborovskih prireditev v Špitalu ob Dravi

SPITAL - Start je bil nadvse uspešen, pobuda, da bi v letosnjem letu opomina in tolerance slovenski in nemško govorilci koroški zbori skupaj oblikovali vrsto koncertov, je pozitivno odmevala. To je pokazalo preseñetljivo veliko zanimanje za prvo od starih zborovskih prireditev pod geslom Koroški zbori pojejo za doživeto sosedstvo v Špitalu ob Dravi.

Cilj cikla prireditev pod okriljem slovenskega oddelka Avstrijske radiotelevizije (ORF), deželne kulture referata, osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev, nemško govorečih koroških krovnih zborovskih zvez ter birojem za koroške Slovence pri deželni vladi, je, prispevati

k ustanovitvi stalnega dialoga med obema narodoma v deželi.

Ze ob predstavitvi pobude so zastopniki nemško govorečih krovnih zborovskih zvez poudarili, da so pripravljene sodelovati, tajnika SPZ in KKZ Janko Malle in Nuzej Tolmajer pa sta opozorila na dolgo tradicijo slovenskih zborov, ki v okviru prireditev pod geslom Dober večer, sosed ze 20 let vabijo k sodelovanju nemsko govoreče zборе.

Koncert v Špitalu so sooblikovali Mešani zbor Podjuna iz Pliberka, Grenzlandchor iz Podklostra, zbor Carinthia iz Milstata, dijaki spitalske glasbene sole, skupina iz ziljske doline ter Grabstajnski tercet. (I. L.)

Na koncertih nastopajo zbori iz vrst večine in manjšine

NARODNI SVET / VOLITVE

Pavel Apovnik med kandidati za predsednika

Druga imena še niso znana

CELOVEC - Prvi kandidat za funkcijo predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) je znan: sedanji podpredsednik NSKS Pavle Apovnik.

60-letni pravnik in nekdanji vodja biroja za koroške Slovence pri koroški deželni vladi (sel v pokoj konec leta 1994) je zbral za kandidaturo potrebnih 50 podpornih podpisov, poroča glasilo NSKS Nas tednik v svoji najnovejši izdaji. Apovnik pa po vsej verjetnosti ne bo ostal edini kandidat za predsednika NSKS, je pa zagotovo med tistimi, ki imajo realne možnosti za izvolitev. Kdo se bo se potegoval za me-

sto predsednika NSKS pa bo znano najkasneje 28. aprila, ko se dokončno izteka rok za vložitve kandidature. Predsedniške volitve bodo potekale od 14. do 24. maja.

Ce ne bo nihce od kandidatov dosegel v prvem krogu absolutno večine glasov, bo o novemu predsedniku NSKS dokončno odločil drugi krog volitev, pri katerem pa bi nastopila le se tista dva kandidata, ki sta v prvem krogu zbrala največ glasov. Znano je, da je sedanji predsednik NSKS Matevž Grilc na obnem zboru ze napovedal, da se ne namerava več potegovati za predsedniško funkcijo. Ivan Lukan

23. APRILA

Spominska svečanost ZKP v Železni Kapli

ZELEZNA KAPLA - Zveza koroških partizanov vabi tudi letos na tradicionalno spominsko svečanost ob spomeniku borcev proti fašizmu in žrtvam nacističnega nasilja, ki bo v nedeljo, 23. aprila ob 11. uri na pokopališču v Železni Kapli. Letosnja prireditev bo povsem v znamenju 50-letnice zmage nad nacifasizmom ter 50-letnice zločina, ki so ga nacisti le nekaj dni pred koncem vojne zagrešili pri Persmanu v Podpeci.

Sporod bodo izvajali domači zbori in recitatorji, zupnik Polde Zunder, med drugimi pa bodo sgovorili tudi zastopnik ZKP Peter Kuharobcine Zelezna Kapla-Bela, predsednik ZSO Marjan Sturm in predstavnik NSKS Smrtnik.

KIPARSTVO

Samovoljna likovna izpoved mlade kiparke Matejke Bellè v delih razstavljenih v Gorici

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bo vse do četrta, 20. aprila, odprta razstava slovenske kiparke Matejke Bellè (na sliki eno od njenih razstavljenih del, foto Jurko Lapanja). Mlada kiparka, doma iz Postojne, trenutno pa prebiva na novogoriškem Krasu, se tokrat prvič predstavlja s svojimi deli izven Slovenije. Na otvoritveni slovesnosti razstave, ki je bila v soboto, 8. aprila, sta likovna kritika Polona Skodič iz Slovenije ter Gorican Josko Vetrh nadvse pozitivno ocenila kiparska dela iz kraškega kamna Matejke Bellè. Bellètova sodi namreč med redke slovenske umetnice, ki so se posvetile kiparstvu.

Matejka Bellè, rojena leta 1967 v Postojni, je obiskovala solo za oblikovanje v Ljubljani in oddelek za kiparstvo ljubljanske Likovne akademije, kjer je diplomirala leta 1990. Razstavlja je začela leta 1992 v Cerknici. Doslej se je že udeležila več skupinskih razstav, osemkrat pa je razstavljala samostojno. Danes povzemamo del ocene likovne kritike Polone Skodič z otvoritvene slovesnosti.

Likovna dela Matejke Bellètove, absolventke Akademije za likovno umetnost, predstavljajo nova iskanja in tezišča v kiparskem oblikovanju. Ze zgodaj je zacutila, da jo zanima »človek«, kot središče in počelo nenehnega ciklusa narave in duhovnega sveta - njegova pojavnost in bivanje na zemlji in v univerzu.

Globalna razmisljanja, občutenja in opazovanja so jo privedla do izrazito samovoljne likovne izpovedi, ki se noče podrežati ustaljenim nacelom v vsebinskem smislu. Njena kritičnost, samozavest in upornost proti likovnim konvencijam so postale osnovna vodila v kiparskem izražanju. Prikazati človeka ali fragment človeškega telesa brez zadržkov in se impulzivno odzivati na življenjsko vlogo moškega in ženske. Sprasuje se, in hkrati razmišlja, kaksno sploh je poslanstvo ženske - v njeni cutni in biološki

pojavnosti. Erotika, ki je postala bistvena nosilka izpovedi, ima zato v večini skulptur primarno vlogo, redkeje pa je le konfrontacija neki drugi vsebini. Kiparkino analitično-filozofsko gledanje na »svobodno« žensko, kot vir in simbol življenja, se je bistveno oplodilo ob spoznanjih in soočenju z indijsko umetnostjo in filozofijo.

Uravnoteženo bivanje naravnih in duhovnih sil ji pomeni večni krogotok - izvor življenja, rast, izbruh in vračanja v osnovo. Ta občutja in prepričanja so vklesana v kamen, prvobitno materijo, ki ji avtorica dodaja obliko, vsebino in nova razmerja. Spostovanje kraškega kamna, ki iz njenega prepričanja že sam izzare-

va neko silo, z njenim posegom samo pridobiva na novih podobah.

Male plastike so si med seboj zelo različne in nenavadnih oblik. To je odraz kiparkinega iskanja in razvoja, ki jo vodi že v modernistične poskuse z uporabo kontrastnih, neenakovrednih materialov (kamen, marmor, les, kovina, zica, zrcala) in postaja včasih že kar eksperiment znotraj kinetične umetnosti. V skulpturah je razpoznavna svojska monumentalna statičnost in hkrati dinamika - dve konstanti v nenehnem, sočasnem prepletanju.

Naslovi, ki jih je avtorica nadela svojim skulpturam, so čisto namenoma ironični, groteskni, arogantni ali celo v popolnem nasprotju; gledalcu pa tako prepušča svobodno, odprto interpretacijo.

V skulpturah ima poleg oblike in vsebine pomembno vlogo tudi obdelava površine kamna. Mehko obdelana in polirana naglasuje nežnost in erotičnost organske forme in teži k lirčni izpovedi, v nasprotju z grobo obdelano površino in ostrejšimi oblikami, ki so namenoma poudarjene strukture. Cestokrat se podstavek kipa vključuje v podobo celostne skulpture, ki hoče funkcionirati in dominirati v prostoru; zeli živeti in odgovarjati na smisel vprašanja med trenutnim in dokončnim...

Stremljenje po čistih in popolnih oblikah, vklesanih v belino kraškega kamna nam je že odkril, zal prezgodaj preminuli kipar Negovan Nemec, ki je Bellètovo obogatil z vero in energijo v poslanstvu umetnosti.

Pred mlado kiparko se odpira nova prihodnost. Silni naboj v razvoju in ustvarjalnosti jo zene v nova občutja in raziskovanja; zato se poskuša izraziti še drugače. Svoje zapisane misli dopolnjuje z ilustracijami v nenavadnih postavitvah in predstavitvah. Kot bi nas hotela sokirati z resničnostjo lastnega čutenja sveta in z odkrivanjem lepote v umetnosti...

GLASBA

Hesperion XX drugič v Tržiču v manjši zasedbi

Niz spomladanskih koncertov, ki jih prireja tržiska občinska uprava, se uspešno nadaljuje. V torek, 11. aprila, je namreč v Občinskem gledališču v Tržiču spet nastopil španski ansambel Hesperion XX. Komorna skupina, ki je letos otvorila tržisko koncertno sezono, je tokrat predstavila večer z naslovom »Les voix humaines« (Človeški glasovi). Na prvem koncertu se je sicer baročni ansambel, ki ga že vrsto let vodi Jordi Savall, predstavil kot širska skupina enajstih izvajalcev, na torkovem koncertu pa so pred občinstvo stopili le trije glasbeniki. Ob sopranistki Montserrat Figueras sta se predstavila še Rolf Lislevand in Jordi Savall. Skupina je izvajala bodisi vokalne kot tudi instrumentalne skladbe iz renesančno-baročnega repertoarja.

Sopranistka je brez negotovosti podala skladbe španskih in italijanskih avtorjev: nje ne vokalne zmogljivosti so bile absolutno neoporečne, obenem pa je pevka uspešno podala tudi čustva izražena v besedilih. Savall in Lislevand pa sta predstavila glasbila, ki so običajno bistveni del bassa continua (t.j. nekake vrste spremljave). Tudi tokrat sta se oba glasbenika v nekaterih sklad-

bah uspešno prilagodila tej funkciji; Jordi Savall je spretno igral basovsko violo da gamba, Lislevand pa je izmenično predstavil kitaro in pa teorbo, t.j. basovsko glasbilo iz družine lutenj. Oba izvajalca pa sta izvedla tudi virtuoziščne skladbe za njuna instrumentalna in nakazala na tak način zgodovinski prehod, ki vodi v začetke samostojne instrumentalne tradicije. Jordi Savall je mojstrsko odigral večstavno delo Musical humors Tobiasa Huma, v katerem se je skladatelj poslužil opisnih trenutkov in neobičajnih izvajalskih tehnik (kot npr. uporaba lesenega dela loka). Izredna tehnična priprava Savalla pa je prišla na dan tudi v zahtevnih variacijah na Folies d'Espagne Marina Maraisa. Norveški teorhist Lislevand pa je solistično izvedel dve Toccati in ciacconi Kapsbergerja in Picininija: tudi kitarist je ponudil občinstvu pepricljivo izvedbo, ki temelji na resni pripravi. Celotni koncert pa je zaključil skupni nastop vseh treh izvajalcev, ki so uspešno zaključili koncertni spored z arijo italijanskega skladatelja Tarquinia Merule. Hesperion XX pa se je oddolžil občinstvu za dolgotrajno ploskanje s tremi dodatki.

Luisa Antoni

ZALOŽNIŠTVO

Razveseljujoč obračun letošnjega mednarodnega mladinskega knjižnega sejma v Bologni

JASNA MERKU

Oračun letošnjega mednarodnega mladinskega knjižnega sejma v Bologni je razveseljujoč, kakovost knjige raste tako iz vsebinskega kot iz oblikovnega vidika. Po nagrajenih knjigah sodec bi lahko ugotavljali, da smo v tem obdobju najbolj potrebni humorja in lepote, misljene kot sinteza preteklih izkušenj, a tudi kot sad harmoničnega usklajevanja med čustveno in razumsko sfero. Novi svetovi se odpirajo na področju multimedialnosti in računalništva, ne da bi pri tem svet knjige nastradal.

Vstop na sejem je bil kot običajno namenjen izključno osebam, ki se ukvarjajo s knjižnim področjem kot so avtorji, ilustratorji, pedagogi, založniki in podobno. Novost je predstavljala in izzvala val polemik letošnja vstopnina 25.000 lir, ki so jo morali posamezniki odšteti, če niso predhodno dobili izkaznice z vabilom posameznih založnikov. Po vsej verjetnosti je tu vzrok nekoliko manjševidnemu obisku v primerjavi s prejšnjimi leti.

Razstava ilustratorjev je v letošnji zasedbi predstavila bolj raznolik izbor, tako po izjemnih tehničnih sposobnostih izvajalcev, kot po stilih in samem pristopu do otroškega sveta (na sliki knjiga Lene Lenček). Nekaj imen je že globoko zakoreninjenih na področju mladinske knjižne ilustracije, kot so Kveta Pacovska s svojimi pestro obarvanimi dolgonosimi protagonisti, Maurizio Olivetto z ročno obdelanimi jedkanicami pisanih detajlov, ali Lisbeth Zwer-

ger s prelivni neznih vodenih otenkov in poetičnih atmosfer. Nekaj velikih imen, ki smo jih običajno v Bologni srečevali, letos pogresamo. Razstava fantazijske (fiction) ilustracije je po tekala spet ločeno od znanstvene (non fiction) z opaznimi razlikami med umetniško interpretacijo vsebine in bolj strogo opisno zvrstjo podob.

Na naslovnici Annuala '95 nas v sivino mestnega vrveža provokativno popelje Jörg Müller, ilustrator iz Lausanna, ki realistično sestavlja fotografske izseke s tehniko airbrusha: v sivini asfalta se podgana skriva za avtomobilskim kolesom, prednjo tik ob pločniku nas pritegne lesk izkrivljene rdece pločevinke coca-cole, iz zabje perspektive se nam pogled dvigne višje, med sivino visokih stolpnih edino uteho najdemo v komaj zaznavno obarvanih neonskih napisih. Krutost realnosti, gola stvarnost in ne več pravljicni beg v sanjski svet, daje svojstven pečat naslovnici kataloga.

Gledalec se je lahko zamaknil v neverjetne potankosti in bogastvo prikazanih figur; lahko se je tudi predal eteričnim prelivom barv; niso manjkale bolj drzne kolažne kombinacije s posegi z različnimi risarskimi in slikarskimi sredstvi. Najbolj prisotne so živali, ki nastopajo humanizirane ali ne, vsekakor kot nosilke določe-

nih lastnosti, ki lahko otroku neposredno sporočati. Le v redkih primerih smo naleteli se na grafične liste, ki so bili večinoma še ročno obdelani.

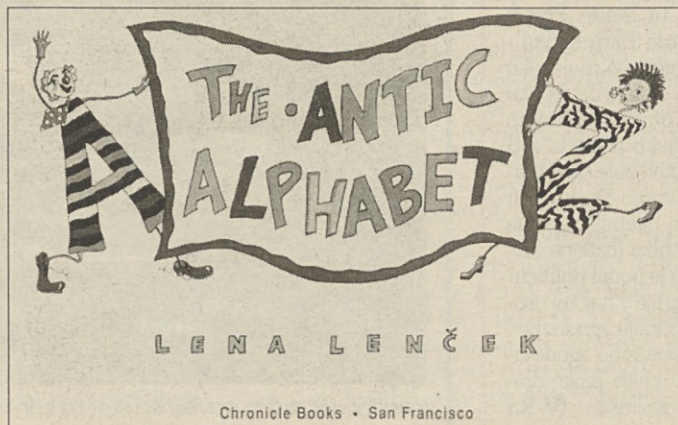
Letos tudi na italijanskem trzišču najdemo, poleg ameriškega, več primerov enciklopedij na cd-romih. Večinoma so ti vezani se na celotno knjižno enciklopedijo, kjer dobimo poglobljene in bolj obsežno obravnavane teme, tudi slikovno gradivo je na ekranu le

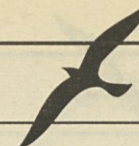
nakazano, ce ga primerjamo s tiskano knjigo.

Didaktični programi zadevajo zlasti stopnjo osnovne šole in jezikovni pouk. Poleg informacij nudi

ta način učenja možnost sprotno primerjave, hitro priklicne zazelene podatke, splosne informacije so tudi shematsko prikazane iz različnih zornih kotov. Tako naletimo tudi na Sveto pismo na disketah, lahko iščemo povezave med evangeliji, se poglobimo po želji v kraje in potek dogajanja. Ne manjkajo pa bolj ustvarjalni pristopi: kot je npr. didaktična igra preko katere otrok z navodili izpise scenarij za gledališko igro.

Morda je prav vzpon informatike vplival na ovrednotenje ročne spretnosti. Stevilne so knjige, ki spodbudno prikazujejo različne ročne dejavnosti. Knjige, ki večkrat tudi ročno vpletejo bralca k pritiskanju gumbov in obračanju neobičajno zavrtih strani. Čeprav sem se z običajno sejma vrnila polna novih spodbud in veselja ob ogledu novosti menim, da bi bilo potrebno vse te knjižne bisere resnično približati otrokom, ki jih televizijski medij dobesedno omamlja.

NA KRATKO

Filmsko srečanje v Kinoteki

LJUBLJANA - Če niste že včeraj, lahko v slovenski Kinoteki se danes ob 20. uri ujamate filmsko srečanje z mladim glasbenikom in cineastom iz Berlina Harryjem Ragom, ki je s seboj prinesel filme, ki jih je posnel med številnimi srečanji z znanimi filmskimi in glasbenimi imeni. V njegovih kratkih filmih boste tako lahko videli Davida Lyncha, Denisa Hopperja, Isabello Rossellini, Blixo, Wima Wendersa in še mnoge druge, pogovorili pa se boste lahko tudi z avtorjem. (V. R.)

R. Dolhar nagrajen za življenjsko delo

TRST - Komisija literarne nagrade Vstajenje (Diomira Fabjan Zajc, Zorko Harej, Martin Jevnikar, Marij Maver in Zora Tavcar) je pregledala 25 knjig, ki so jih lani izdali zamejski in zdovski pesniki, pisatelji in znanstveniki. Odločila se je, da nagrado za leto 1994 podeli Rafku Dolharju za življenjsko delo na področju planinske literature. Napisal je vrsto knjig, komisija pa se je odločila po izidu Od Trente do Zajzere pri GMD. Posvečena je znamenitemu trzaskemu planinskemu pisatelju Juliusu Kugyju, Dolhar pa je sam posnel tudi fotografije, objavljene v knjigi. PR

Izid natečaja Radia Slovenija za kratko zgodbo

LJUBLJANA - Na natečaju Radia Slovenija za kratko zgodbo so prve tri nagrade osvojile: Starinarnica (40.000 SIT), Ti nisi noben moj boter (30.000 SIT) in Istrski večer (20.000 SIT). Poleg tega bodo odkupili še naslednje zgodbe: Onadva, Spotoma, Očenaš, Barva obrvi, Razbita vaza, Poslednja priložnost, Codra, Klic v sili, Oli s skalini in Obisk. Avtorji navedenih zgodb naj pošljejo svoje podatke na naslov: Uredništvo kulturnih in literarnih oddaj, Radio Slovenija, Tavcarjeva 17, Ljubljana. PR

Tadao Ando Pritzkerjev nagrajenec

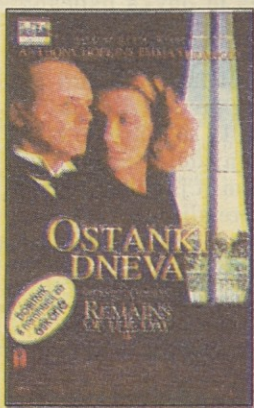
LOS ANGELES (AFP) - Ugledno nagrado za arhitekturo Pritzker so v nedeljo podelili japonskemu arhitektu samouku Tadao Andu, cigar hise so letos 17. januarja kju-bovale rusilnemu potresu v Kobeju. V obrazložitvi je mednarodna žirija poudarila, da stvaritve tega 53-letnega arhitekta »združujejo funkcionalnost z estetikom«, ne da bi ga pri tem »ovirale konvencije«. Ando je že tretji Japonec, ki je prejel nagrado Pritzker (za Kenzom Tangejem, leta 1987 in Fumihikojem Makijem, leta 1993). Nagrado, ki znaša 100.000 dolarjev, bodo arhitektu izročili 22. maja na slovesnosti v versailleskem Grand Trianonu.

NOVO NA VIDEO

Dekle iz sanj

Calendar Girl, generacijska komedija, scenarij Paul W. Shapiro, režija John Whitesell, 1993, 88 minut.

Dekle iz sanj je nobena druga kot Marilyn Monroe, trije junaki, prijatelji iz otroštva, pa se tik pred njeno smrtjo odpravijo v Hollywood, da bi jo spoznali. Trije prijatelji so Jason Prestley (Roy), Brandon iz popularne nadaljevanke Beverly Hills, in dva manj znana mlada igralca Jerry O'Connell (Scott) in Gabriel Olds (Ned). Jason Prestley igra James Deanovski lik, uporniškega mladostnika, ki pred odhodom v vojsko prepriča prijatelje, da se leta 1962 odpravijo v Hollywood. S seboj imajo nepogrešljivo »biblijo« - zvezek s fotografijami in clanki o Marilyn Monroe. Ko najdejo njeno hiso, se ne dajo odgnati in vztrajajo, dokler je ne srečajo. Film nostalgije, z glasbo, liki, osrednjo ikono in generacijsko zgodbo o prijateljstvu in odrasčanju, ki dajejo filmu patino filmov iz 60.-ih. Film za vse zaljubljenice v šestdeseta in vse fane Marilyn Monroe. (V. R.)

Ostanki dneva

Remains of the day, drama, distribucija Ariens/Continental film, po romanu Kazua Ishigura scenarij napisala Ruth Praver Jhabvala, režija James Ivory, 1993, 134 minut.

Režiserja Jamesa Ivoryja ni potrebno posebej predstavljati (Howardov kot, Soba z razgledom), tako kot ne njegove stalne scenaristke pa tudi producenta (Ismail Merchant), ki so svoje ustvarjalne sile združili tudi v filmu Ostanki dneva. Odlična igralska zasedba - Anthony Hopkins v vlogi batlerja Stevensa, Emma Thompson v vlogi gospodinje Kenton, gospodinje, Christopher Reeve v vlogi ameriškega senatorja Lewisa in James Fox v vlogi lorda Darlingtona - je pod njegovo mojstrsko taktirko ustvarila fresko Anglije pred 2. svetovno vojno. Preko pogleda »od zadaj« - življenja služabnikov v dvorcu Darlington Hill - in osebne zgodbe posameznika (batlerja Stevensona) je podal politični utrip Anglije v najbolj usodnem obdobju zgodovine. Drama svetovne zgodovine, ki se odvija preko drame posameznika. (V. R.)

LIKOVNA UMETNOST / PABLO PICASSO IN MADAME Z.

Španec, Primorka in srce z bikom

LJUBLJANA - »Seveda ne verjamem, da govorim lepo slovensko, delam veliko 'mistakeov'; ne govorim tako lepo kakor drugi prisotni, niso mi povedali, da bo treba govoriti.« je na tiskovni konferenci pred večerajšjo otvoritvijo najekskluzivnejše likovne razstave v letosnjem programu Cankarjevega doma v Ljubljani uvodoma odgovorila na poklone ostalih prisotnih Zorana de Kide, skrivnostna Madame Z. iz Picassove biografije, ameriška Slovenka iz Philadelphije, ki se je po dolgoletnem pregovarjanju odločila v Ljubljani prvič pokazati svojo bogato zbirko Picassovih del.

Zorana de Kide, ki se je s sinom Zoranom Balmasom de Kide udeležila zelo dobro obiskane tiskovne konference (glede na ekskluzivnost dogodka - nad sto Picassovih del je sploh prvič javno na ogled, Madame Z. pa se je prvič predstavila z imenom in priimkom - bi morda pričakovali tudi tuje novinarje, ki pa jih ni bilo). Madame Z. je posredovala nad sto del, ki ponujajo pregled Picassovega izražanja v keramičnem mediju med letoma 1947 in 1969, olje in nekaj risb, na katerih jo je veliki umetnik upodobil leta 1953. Izbor prinaša najpomembnejša dela iz njene zbirke, o svojem poznanstvu s Picassom pa je Zorana de Kide, ki je ohranila več kot prepoznavni primorski dialekt, med drugimi povedala: »Predstavil mi ga je senator Reale, ki je bil njegov velik prijatelj. Bi-

Z. de Kide včeraj v Cankarjevem domu in na Picassovem platnu leta 1953 (Foto: B. P./BOBO)

li so prisotni Simone Signoret, Prevert, Cocteau, Picasso... Picasso je zelo lepo govoril, vse sem razumela - Prevert je tako hitro govoril, kot 'mašina'; nisem vsega razumela, čeprav sem znala francosko... Potem smo prišli in tam ga je zelo lepa ženska prosila za autograf. Vzel je papir in nanj naredil srce. Meni! Vam ne povem, kaksne barve sem postala. Takrat sem bila

mlada in sem se sramovala. Pred vsemi ljudmi je naredil tako 'una dicierazione d' amore'. Srce z bikom, kar pred vsemi! (...) Picasso je govoril ure in ure, dneve in dneve. Nikoli nisem tako uživala kot takrat, čeprav sem spoznala tudi druge, pisatelje. Madame Z. piše tudi spomine o znanstvu s Picassom in številnimi drugimi.

Vojko Urbancic

NOVO V KINU

Zvezdne steze: bodoče generacije

Star Trek Generations, futuristični, pustolovski, scenarij Ronald D. Moore in Brannon Braga, posebni efekti Industrial Light and Magic, režija David Carson, distribucija Karantanija film, premiera in hkrati na rednem sporedu jutri v Ljubljani (Siska), Kranju, Celju in Mariboru. Sedmi film iz serije filmov Zvezdnih stez in njunih junakov s kapitanom Kirkom (William Shatner) na čelu, brez Spocka, a s kapitanom Picardom (Patrick Stewart), bo na hvaležno občinstvo naletel predvsem med ljubitelji že skoraj dvajset let stare serije Zvezdne steze, predvsem pa ljubitelje zadnje serije Zvezdne steze: bodoče generacije. Scenarista filma sta namreč tudi soustvarjalca scenarijev za serijo. (V. R.)

Kapitan Picard in poveljnik Riker za kontrolnimi ploščami Enterprisea

Asterix osvaja Ameriko

Asterix Conquers America, celovečerna risanka, distribucija Continental Fun, na rednem sporedu od jutri v Ljubljani (Union) in v Domžalah, premiera v petek med 17. in 18. uro na ploščadi za kinom Union v Ljubljani (risanje na steno, plesna predstava). Sedmi celovečerni risani film, posnet po legendarnih stripovskih junakih risarskega tandema Goscinny-Uderzo, Asterix osvaja Ameriko je prva sinhornizirana celovečerna risanka v slovenskih kinematografih. Tokrat se Asterix in Obelix odpravita za druroidom Getafixom, ki ga ugrabijo Rimljani, vsi skupaj pa končajo v Ameriki. Vpletejo se Indijanci in po več zapletih se junakom uspe izviti tudi iz njihovega objema. Toda doma jih čaka novo presenečenje - Rimljani so zajeli vas. (V. R.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 10. do 16. 4. 95)

Zvezdnim vratom je le en teden uspelo zasedati prvo mesto na ljubljanski lestvici, potem pa se je nanj ponovno povzpela Jesenska pripoved, ki bo očitno letos med najbolj gledanimi filmi. Takoj za njo se je uvrstila premierna Nell, prav tako premierna Kri na soncu pa je zaenkrat zasedla 8. mesto. Tudi oba reprizna filma - Sund in Forrest Gump - sta se obdržala na lestvici. Predpremierno sta bila prikazana Lahko se zgodi tudi vam (195 gledalcev in 97.500 SIT na eni predstavi) in Izbruh (68 gledalcev in 32.300 SIT na eni predstavi). Skupaj je bilo 25.037 gledalcev, kar je le 852 ali 3, 3 odstotkov manj kot zadnjic.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga št. gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanj skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Jesenska pripoved / Continental		
22 (130)	4.319 (35.929)	2.086.600 (17.501.900)
2. Nell / Fun-Mladina film		
23 (23)	4.269 (4.269)	2.134.500 (2.134.500)
3. Zvezdna vrata / Trias Entertainment		
23 (103)	3.759 (20.857)	1.807.000 (10.178.700)
4. Z odliko / Lj. kinematografi		
21 (33)	2.538 (4.115)	1.223.400 (2.011.900)
5. 101 dalmatinec / Cenex		
22 (40)	2.072 (3.414)	1.008.800 (1.679.800)
6. Barva noci / Fun-Mladina film		
15 (72)	1.534 (11.510)	746.500 (5.565.000)
7. Sund / Carnium Trade		
10 (133)	1.482 (25.605)	708.500 (12.367.150)
8. Kri na soncu / Fun-Mladina film		
12 (12)	842 (842)	421.000 (421.000)
9. Razkritje / Lj. kinematografi		
21 (176)	834 (24.911)	402.500 (11.797.000)
10. Forrest Gump / Karantanija film		
7 (285)	828 (53.054)	403.200 (11.797.700)

Na mednarodnem tržišču (V. Britanija, Francija, Nemčija, Italija, Spanija, Nizozemska, Avstralija in Japonska) so si tudi v tednu med 24. in 29. marcem uvrstitve med seboj v glavnem podajali isti filmi kot poprej. Forrest Gump je pri tem najbolj napredoval, saj se je povzpel s petega na prvo mesto. Na lestvico se je spet uvrstila Jesenska pripoved, novinec pa je Izbruh Wolfganga Peter-sena. Navajamo izkupicek v milijonih USD.

1. Forrest Gump	4, 70 (120, 13)
2. Jesenska pripoved	3, 62 (8, 61)
3. Zvezdna vrata	3, 21 (60, 59)
4. Nell	2, 57 (26, 26)
5. Izbruh	2, 56 (2, 56)

Igor Kernel

IZŠLO JE

To in ono o meščanstvu v provinci

Izdal Pokrajinski muzej Celje, Celje 1995, mehka vezava, str. 78, 17 x 22 cm, 4.300 SIT. Pokrajinski muzej Celje je izdal zgodovinski zbornik, v katerem Vasilij Melik, Andrej Studen, Vladimir Slibar, Janez Cvim, Tatjana Badovinac, Rolanda Fugger-Germadnik, Igor Grdina celostno predstavijo meščanstvo v slovenskem prostoru, s poudarkom na Celjskem območju v 19. stoletju. S podrobno preučitvijo različnih kulturnih segmentov, od prehrane, stanovaljske kulture, bon-tona, potovanja in začetkov turizma do potretistov, literature, glasbe in družabnega življenja, je nazorno podan skupni kulturni habitus meščanskega sloja, ki je bil tako slovenski kot nemški. Zbornik je bogato opremljen s slikovnim gradivom, dodani pa so tudi povzetki v nemščini. Jutri ob 16. uri bo v Pokrajinskem celjskem muzeju tudi otvoritev razstave o podobi Celjskega meščana v 19. stoletju. (A. P.)

TOKIO - Danes bo japonski parlament bo skoraj gotovo odobril zakonski osnutek, ki prepoveduje izdelavo, hrambo in uporabo sarina, smrtonosnega živčnega bojnega strupa, ki je 20. marca v tokijski podzemni železnici ubil 12 in zastupil 5.500 ljudi. Zakonski osnutek predvideva zaporne kazni od dveh let do do smrtne ječe. V Moskvi pa je sodstvo prepovedalo ruskemu odseku sekte vsako delovanje in ga obsojdi, da svojcem svojih privrženecv zaradi pranja možgan plača 20 milijard rubljev odškodnine.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Pariz zahteva sklic VS ZN in grozi z umikom svojih čet

PARIZ (Reuter) - Francija je včeraj zaradi smrti dveh pripadnikov mirovnih sil v Sarajevu zahtevala sklic izredne seje Varnostnega sveta Združenih narodov. Predsednik francoske vlade Eduard Balladur je zagrozil tudi z umikom svojih enot iz Bosne, če sprte strani ne bodo podaljšale premirja.

Sinoci je Balladur na izrednem sestanku francoske vlade želel pomiriti razburjene partnerje, ki so dvignili glasove prav sredi volilne kampanje. Predlagali so večjo pooblastila pripadnikom ZN, tako da bi ti na streljanje lahko tudi odgovorili. V nasprotnem primeru so zahtevali takojšen umik francoskih vojakov. »Sprožil sem vprašanje umika,« je novinarjem povedal Balladur po sestanku z zunanjim ministrom Juppéjem in obrambnim ministrom Leotardom. V uradnem sporočilu je zapisal: »Poslabšanje razmer, v katerih delujejo sile Združenih narodov, resno ogroža

varnost pripadnikov mirovnih sil, kar jasno dokazuje strahopeten umor dveh francoskih vojakov in postavlja pod vprašaj nadaljevanje misije.« Navedel je pogoje, pod katerimi bo Francija obdržala svojih 4500 vojakov v enotah ZN v Bosni. Varnostni svet mora zagotoviti, da bodo pripadniki mirovnih sil lahko izpolnjevati svoje naloge. Vladna bosanska vojska in bosanski Srbi morajo podaljšati krško premirje, ki se bo izteklo 1. maja. Zahteva tudi obnovitev mirovnih pogajanj in zagotovitev svobode delovanja in gibanja pripadnikom mirovnih sil.

Pripadnika francoskih modrih čelad včeraj na sarajevski ostrostrelski aleji (Telefoto: AP)

Balladur je oznanil, da bo Juppéja poslal na vrhovno poveljstvo ZN v New Yorku, kjer bo ta nadaljeval pogajanja v okviru skupine za stiske. Juppé je že pred tem nameraval odpotovati v New York na konferenco o neslujenju jedrskega orožja, zato je treba dramatičnost tega potovanja pripisati pomirjanju francoskih volilcev. Izjava predsedniškega kandidata Balladurja nasprotuje stališču zunanjega ministrstva, ki je v ponedeljek zanikalo možnost umika in ga označilo za »rešitev iz obupa«.

Juppé podpira Balladurjevega glavnega nasprotnika - konservativnega kandi-

data Jacquesa Cihraca, ki je v ponedeljek zahteval večjo pooblastila za pripadnike ZN, ki bi po njegovem mnenju morali imeti pravico, da odgovorijo na streljanje. Nato pa bi moral vnovič preučiti možnost zračnih napadov. Chirac nasprotuje umiku francoskih enot, razen v primeru, če bi bilo v resnici nemogoče poskrbeti za njihovo varnost.

Nemčija in Združene države so pozvale Francijo, naj ne umakne svojih enot, čeprav je v Bosni doslej padlo že 32 francoskih vojakov. Vrhovni poveljnik ameriških oboroženih sil John Shalikashvili je pove-

dal, da razume nezadovoljstvo Francozov, hkrati pa je opozoril na »humanitarno katastrofo«, ki bi sledila odhodu mirovnih sil. Nemski zunanji minister Klaus Kinkel je v radijskem intervjuju povedal: »Upam, da se francoska vlada ne bo odločila za umik. Ne verjamem, da bi ta korak storili sami. Če bi ZN v resnici odšli, bi to pomenilo konec človekoljubne pomoči.«

Predstavniki skupine za stike se naprej pritiskajo na Srbijo, naj se odloči za priznanje Bosne in Hrvaske, kar naj bi bil uvod v mirovni sporazum.

Emmanuel Jarry / Reuter

HRVAŠKA

Hrvaška vojska se je precej približala Kninu

ZAGREB - Hrvatski mediji sramežljivo priznavajo, da so se hrvaske čete prebile na tako imenovana UNPA območja, tako da so le še petnajst kilometrov oddaljene od Knina. Srbi o tem premiku hrvaske vojske ne poročajo, saj trdijo, da je frontna črta ostala nespremenjena, toda v televizijskih izjavah njihovih generalov je zaznati precejšnjo vznemirjenost. Kaj so Hrvatje pravzaprav storili?

Ko je Hrvaški obrambni svet (HVO) pred nekaj meseci silovito napredoval proti Bosanskem Grahovu in Glamocu, so Srbi izgubili nekaj tisoč kvadratnih kilometrov ozemlja, ki so ga predtem nadzorovali. Ta akcija HVO je občutno razbremenila bihasko bojišče, saj so Srbi doživeli napad s hrbta in so morali del svojih sil, ki so napadale Bihać, premestiti na novo fronto. Hrvatom se je po akciji »razbremenjevanja Bihaća« ponudila sijajna priložnost, da z bosanske strani pridejo prek Dinare na mejo.

Hrvatski tisk piše, da je v teh dneh HVO v »protiofenzivi« prestopil mejo med Bosno in Hrvaško pod Dinaro in se prebil kilometer in pol globoko na območja UNPA. To vest je potrdil tudi Unprofor. Srbski mediji zatrjujejo, da ne gre samo za enote HVO, marveč za redno hrvaško vojsko.

Kakorkoli, Hrvatje so se zasnili streljaj proč od Knina in strateško ogrozili Republiko srbsko Krajino, Srbi pa so brzkone niso pričakovali udarca hrvaske vojske »s hrbta« in ne iz smeri Gospica ali Zadra. Srbska stran je nemudoma odgovorila na hrvaško potezo, saj tako opravičuje najnovejšo napade na okolico Dubrovnika. Ti so pregnali goste, ki so nameravali velikonočne praznike preživeti v dubrovnških hotelih. Hkrati tudi srbski mediji zatrjujejo, da Hrvatje niso ostali dolžni, saj so menda z raketami zravnali z zemljo neko vas v bližini Trebinja, ki je sicer sedež srbskih sil v Hercegovini.

Srbi najnovejši napad hrvaških sil povezujejo z nedavnim obiskom hrvaskega generala Janka Bobetka v Travniku in njegovim srečanjem z muslimanskimi generali. Pričakujejo, da bodo vojaške sile Federacije BiH (ki jim po podpisu hrvaško-muslimanskega vojskega sporazuma formalno poveljuje general Bobetko) že v prihodnjih tednih začele skupno ofenzivo proti Srbom. Muslimani brzkone zato, da bi presekali pat položaj, v katerem je Bihać, Hrvatji pa zato, da bi razširili osvobojeno ozemlje in si z vojaškim pritiskom v Krajini zagotovili čimboljše pogajalsko izhodišče.

Darko Pavić

Christopher protestira

NEW YORK (Reuter) - Ameriški državni sekretar Warren Christopher je včeraj izrazil nezadovoljstvo, ker Srbi ameriskemu veleposlaniku v Bosni Victorju Jackovichu niso dovolili poleta s sarajevskega letališča. Predstavniki Združenih narodov na letališču so priznali, da niso mogli storiti ničesar. Namesto tega so Jackovichu zagotovili oklepno vozilo, s katerim je mesto zapustil po nevarni cesti čez Igman. Christopher je srbsko potezo označil kot neupravičeno in nezaslišano. »Za Američane je nevarno služiti na tem območju ... vendar ne vidim razloga, zakaj bi to nevarnost še povečevali,« je dejal.

Na sarajevskem letališču (Telefoto: AP)

Med ruševinami Groznega stojijo napisi, ki opozarjajo, da tam še vedno živijo ljudje

GROZNI - Ob vhodih v porušene hiše, pred porušeni stanovanji z ozganim pohištvo in pod napol podrtimi zidovi sem in tja preseneti napis: »Tukaj živijo ljudje.« Večina Groznega je v ruševinah. V središču mesta so od poslopj ostale le še lupine, stanovanjske hiše so razdejane, za stavbe na Leninovi aveniji se zdi, da se bodo vsak hip sesule. Toda v to mesto duhov se postopoma vrača življenje, vračajo se namreč njegovi nekdanji prebivalci, ki skusajo zaziveti življenje, ki ga je trimesečna vojna unicila.

Le tu in tam je mogoče najti predel, ki so mu granate prizanesle. Ko Quand Aminat Bukelejeva kaže okna svojega stanovanja. Na ozganim pročelju hiše, ki ji manjka celo nadstropje, je tisto, kar so bila nekoč okna, le še praznina. Očitno je, da je treba stavbo podreti, saj je že na pogled nevarna. Kljub temu v prvem nadstropju živijo tri družine. Aminat se je s svojimi petimi otroki sem naselila pred dvema dnevmi. Pršli so iz gorske vasi, ki so jo bombardirala ruska letala. Zdaj odstranjuje ruševine, njena starejša sinova pa bosta na vhod montirala zasilna vrata. Notranji zidovi so polni lukenj in razpok, ki so jih povzročile granate, od stropa je ostala samo še polovica. V prostoru, ki je bil nekoč jedilni-

ca, je najti le še staro mizo, dva stola, nekaj knjig in starih oblek - predmeti, ki se plenilcem niso zdeli vredni truda. Zraven leži nekaj vreč krompirja in cebule, ki jih je Aminat prinesla iz svoje vasi. »Vem, da je tukaj nevarno stanovati, saj se vse skupaj utegne porušiti, toda kaj naj storim? S petimi otroci ne morem biti na cesti,« pripoveduje in pome-ta ruševine.

Njeni ruski sosede sploh niso zapustili Groznega. Dva meseca so preživeli v kleti, sele pred tremi tedni so se preselili v preostanek nekdanjega prvega nadstropja. Njihovega stanovanja niso oplenili, zato pa mu niso prizanesle granate. Tudi Nikolaj Dmitrijevič se znova skuša naseliti tja, kjer je živel že dvajset let, znova si skuša urediti nekakšen dom. »Pred dvema dnevmi je prišel Oleg Soskovec (podpredsednik ruske vlade) in očital mestnim oblastem, ker niso odstranile ruševin,« pripoveduje. »Živimo med podrtimi zidovi, v hišah, ki se vsako minuto lahko zrušijo, seveda brez elektrike. Pri 77 letih moram hoditi po vodo dva kilometra proč, prisiljen sem prodati se tisto malo, kar imam, da bi lahko kupil kaj za pod zob. On pa govori o tem, da je treba odstraniti ruševine!? Ali naj bomo hvaležni, ker so vzpostavili 'red'?« se ogorčen

sprasuje. »Vse kar znajo je to, da prodajajo človekoljubno pomoč, ki je namenjena nam, a do nas ne pride niti ena drobtinica, nato pa denar zapravijo za alkohol, cele noci popivajo in streljajo,« se doda.

Ne glede na to, ali so Rusi ali Cenci, privrženci ali nasprotniki predsednika Džoharja Dudajeva, se prebivalci Groznega strinjajo, da je vodenje ruskih vojakov neznosno: ropajo, pijančujejo in občasno streljajo na Cence - tiste, ki so jim kakšno zabrusili ali si upali dvigniti glavo. Pri tem sploh ne gre omenjati človekoljubne pomoči, za katero Moskva zatrjuje, da jo je poslala v Cecenijo, saj je večina ljudi še nikoli ni videla.

Kljub temu se je večina prebivalcev odločila, da bo skusala čimprej pozabiti na vojno. Tudi Serezudin Jandarbijev iz svoje hiše skrbno odstranjuje ruševine, zлага zidake, ki so se uporabni, na drug kup pa kose lesa ali kovine, ki mu bodo prišli prav. »Imam srečo,« pripoveduje, »ker imam obe roki. Veliko jih je, ki tega ne morejo reci, po vsem tem, kar se je zgodilo v vojni. Sam si bom lahko postavil hišo in spet živel.«

Isabelle Astigarriaga / AFP

SARAJEVO / LETALA, KI PRIDEJO - ALI PA TUDI NE

Letalska družba za pogumne

SARAJEVO - »Maybe Airlines« (»letalska družba morda«) - takšno je neuradno ime za mednarodno floto letal, ki oskrbujejo prebivalce bosanske prestolnice s človekoljubno pomočjo. Njen zaščitni znak je vprašaj, slogan pa »potnik, pazi nase!«. »Morda letalo prispe, morda ne; morda pristane, morda ne; morda ga sestrelijo, morda tudi ne,« s polno mero cinizma pojasni pripadnik mirovnih sil, ki s kolegi skrbi za varnost sarajevskega letališča.

Več kot tri leta so se minila, odkar je v Sarajevu pristalo zadnje letalo kaksne od komercialnih družb. Letala »Maybe Airlines« pa so se v tem času odpravila na to negotovo pot vsaj deset tisočkrat, natovorjena s hrano, zdravili, modrimi celadami, politiki, novinarji...

Nedolgo tega so se imeli tudi predstavniki skupine za stike priložnostno prepričati, kako ustrezno ime niso družba »Maybe«. Prisiljeni so bili namreč odpovedati skrbno načrtovani obisk v bosanskem glavnem mestu, ker Karadžićeva vojska ni hotela jamčiti za varnost njihovega letala. Razumljivo je, da so diplomati velikih sil presodili, da bi bilo tveganje preveliko, se zlasti, ker so srbski rafali (k sreči iz pehotnega orožja) le nekaj dni prej preresetali ameriško tovorno letalo, zaradi česar so ZN letališče Butmir - ne prvič ne zadnjič - zacasnno zaprli.

Marca so človekoljubne polete odpovedali za celih 13 dni, potem ko so srbski vojniki, ki obkoljujejo Sarajevo, večkrat zapovrstjo streljali na letala Združenih narodov in Rdečega križa.

Letališče Butmir leži zahodno od prestolnice, sredi cistine, ki loci položaje vladnih sil in srbske vojske. Konec vzletno-pristajalne steze »kراسijo« razbitine velikanskega iljusina-76, ki mu med zadnjo zimo ni uspelo varno pristati. Po letališču, obkroženem s kupi prsti, ki služijo

kot zascita pred ostrostrelci, kar mrgoli pripadnikov francoske tujske legije. Ti se dobro zavedajo, da so vseskozi na očeh vojakov obeh sprtih strani, ki prežijo iz bližnjih gozdov in pogosto znesejo svojo jezo in nemoč nad možmi z modrimi celadami. Zgodilo se je, da so strelji iz avtomatskega orožja pokosili potnike letala, ki se je že dvignilo z Butmirja; leta 1992 pa je nekdo (kdo, ne bo verjetno nikoli jasno) uporabil kar raketo zemlja-zrak in z njo sklatil z neba italijansko transportno letalo, ki k sreči ni prevažalo živega tovara.

Letala, ki pristajajo v Sarajevu, nikoli ne ugasnejo motorjev. Ponavadi se zadržijo na tleh manj kot pol ure, v tem času pa »oboroženo letališko osebje« - vojniki ZN - z veliko naglo iztovori na tisoče kilogramov človekoljubne pomoči, izkrka morebitne potnike ter jih odvede na varno, vkrcja nove in prižge zeleno luč za odhod. Zaščitni jopci in celada sta obvezna oprema za vsakogar, ki potuje z »Maybe Airlines«, pa čeprav se visoki predstavniki svetovne organizacije, diplomati in državniki po lastnih besedah počutijo precej nelagodno, kadar se morajo tako »našesljeni« pokazati pred kamerami.

Vse do lanskega leta so vsem potnikom, ki so prileteli v Sarajevo, vtisnili v potni list pečat z napisom »-Maybe Airlines - Sarajevo«.

ZN so se odločili odpraviti to zanimivo navado, potem ko so ugotovili, da so se pogosto vkrcali na letala tudi razni avanturisti, ki so pršli v bosansko prestolnico zgolj po nenavadni spominski pečat in odpotovali že z naslednjim letom.

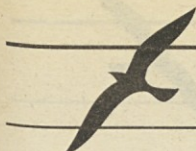
Pristajanje in vzletanje, ki ju doživite, kadar letite z »-Maybe Airlines«, sta (predvsem za zelodec) nepozabna dogodka. Pilot namreč vselej usmeri plovilo proti zemlji ali nebu s kar največjo možno hitrostjo, da bi čim bolj skrajšal čas, ko je letalo odlična tarča za vsakogar, ki bi ga utegnili v tistem trenutku zasrbeti prsti na sprožilcu. Izključen pa ni niti kakšen akrobatski manevar.

Toda, naj bo let v Sarajevo še tako uničujoč za živce in razne notranje organe, se vedno je to najvarnejši in najbolj priljubljen način prihoda v bosansko prestolnico. Preostali dve možnosti sta namreč se precej bližje »robu pekla«.

Prvo predstavlja cesta, ki vodi prek srbskega ozemlja in si je prisluzila pomenljiv naziv »avtocesta ugrabitev«, drugo pa gorska pot, ki je pogosto na muhi srbskih ostrostrelcev, konča pa se s pesačenjem skozi dolg, ozek predor, ki so ga pripadniki Unproforja skopali pod letališčem. Za vse, ki jih muči klavstrofobija, zelo mučno doživeti.

Predstavniki ZN se sicer občasno pohvalijo, da Sarajevo sprico omenjenih načinov povezave s svetom in uvedbe demilitariziranega območja okrog prestolnice pravzaprav ni več od sveta odrezano, oblegano mesto. »Zakaj pa potem streljajo na nas?« sprasujejo tisti, ki ga obiščejo.

Kurt Schork / Reuter

FRANCIJA / UGIBANJA O NOVEM PREDSEDNIKU

Chirac, Jospin ali Balladur?

PARIZ - Čeprav bodo francoske predsedniške volitve že to nedeljo, pa ni bilo zaradi »neodločnosti« Francozov se nikdar doslej toliko ugibanj, kdo bo zbral dovolj glasov za drugi krog volitev.

Ceprav rezultati raziskav javnega mnenja zadnji teden ne smejo biti objavljeni, bodo kandidati do zadnjega dovoljenega trenutka skušali pridobiti naklonjenost se neodločenih volivcev. Rezultati v soboto objavljene ankete kažejo, da bo med devetimi predsedniškimi kandidati zagotovo v drugem krogu volitev, ki bo 7. maja, golist, pariski župan Jacques Chirac. Vprašanje je le, ali se bo pomeril s socialističnim kandidatom Lionelom Jospinom ali s sedanjim premierom, prav tako golistom, Edouardom Balladurjem. Sodec po nedelj-

ski oddaji osrednje francoske televizijske mreže TF1, je razlika med Jospinom in Balladurjem izjemno majhna. Večina sodelujočih v oddaji je napovedala Chiracovo zmago v drugem krogu volitev, pa direktor instituta IPSOS Jean Marc Lech pa meni, da je izid boja Balladur / Chirac »nepredvidljiv«.

Zadnji rezultati v soboto objavljene ankete kažejo, da bo Chiraca podprlo 27,5 volilnih upravičencev, Jospina med 19 in 21 odstotki volivcev, Balladurja pa med 16 in 19. Med 34 odstotki vprašanih jih 39 odstotkov pravi, da bodo oddali svoj glas za enega ali drugega od šestih kandidatov skrajne desnice ali levice. Tudi ti se delijo na dva tabora. Hkrati je kot se nikdar doslej veliko ljudi se neodločenih, saj je na volitvah leta 1988 le od 15 do 23 odstotkov

francoskih volivcev kolebalo med predlaganimi kandidati. Nekaj je vendarle jasno: najbolj srdit »spopad« bo potekal med Jospinom in Balladurjem, kajti Jospin naj bi imel le navidežno boljši položaj od svojega nasprotnika, vendar pa so vsi politični analitiki prepričani, da nima Jospin nobene možnosti za zmago v drugem krogu volitev.

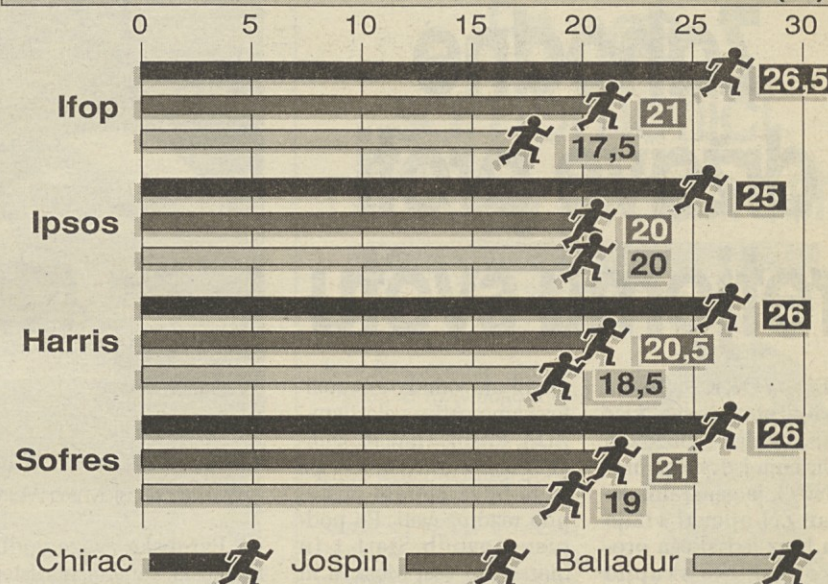
Po volitvah leta 1993 je namreč desnico podpiralo 65 odstotkov volivcev, levico pa 35. Zanimivo je, da v zadnjem času vedno več volivcev podpira komunističnega kandidata Roberta Hueja (med 8 in 9 odstotki), trockistko Arlette Laguiller pa okrog 5 odstotkov, nekaj stotnik odstotka manj podpore pa je deležna kandidatka ekološke stranke Dominique Voynet.

Noel Courtaigne / AFP

FRANCOSKE PREDVOLILNE ANKETE

■ Ker rezultati javnomnenjskih raziskav en teden pred prvim krogom volitev, ki bo 23. aprila, ne smejo biti objavljeni, so štiri vodilne agencije za tovrstne raziskave včeraj še zadnjič objavile rezultate anket. Vse so pokazale, da ima največ možnosti za zmago konzervativni Jacques Chirac.

■ KAKO BODO GLASOVALI V PRVEM KROGU (%)

■ KAKO BODO GLASOVALI V DRUGEM KROGU

	Ifop	Ipsos	Harris	Sofres
Balladur-Jospin	55-45	53-47	55-45	55-45
Balladur-Chirac	38-62	45-55	39-61	42-58
Chirac-Jospin	60-40	56-44	59-41	58-42

WaG-Reuter

Štirinajst let Mitterrandove vladavine

PARIZ - Najdaljše obdobje predsednikovanja v zgodovini Francije, štirinajstletna vladavina socialista François Mitterranda, se končuje s skoraj popolnim nezanimanjem javnosti za izide volitev, ki bodo sedmega maja odločile o nasledniku. Ta bo po vsej verjetnosti iz vrst desnice, ki jo je Mitterrand za toliko let potisnil v opozicijo. Razen veličastne slovesnosti, ki jo bodo osmega maja v Parizu pripravili ob obletnici osvoboditve, konca te republikske vladavine, o kateri sicer 51 odstotkov Francozov sodi, da je bila pozitivna, ne bo zaznamovala nobena javna prireditev.

François Mitterrand se je rodil oktobra 1916 v katoliški meščanski družini, ki je živel na podeželju. Tudi zato je bila njegova mladostna usmeritev skrajno desničarska, po dolgi in razburljivi politični karieri, polni vzponov in padcev, pa se je spremenila v trdno socialistično prepričanje, ki je leta 1971 tej stranki vdahnilo nov polet in jo prenovilo. Mitterrand je takrat razkril svoje blesce državniške sposobnosti, hkrati pa je obveljalo, da nihče od politikov poveljnih Francije (razen De Gaulla) ni pozel toliko obcudovanja, razpihnil toliko sovraštva, zbudil toliko upov in povzročil toliko razočaranj.

Clovek, ki je desetega maja 1981 Francijo popeljal »iz teme v svetlobo«, kot so takrat pogosto pisali, zapuša predsedniški položaj v času, ko državo pestijo hudi socialni nemiri, ki je politično zasidrana na desni, ko se je gospodarstvo komaj izvleklo iz recesije, socialistično stranko pa zaznamujeta šibkost in neodločnost. »Polje rusevin« torej, kot je izjavil Mitterrandov nekdanji premier in vecni nasprotnik Mic-

hel Rocard. Poleg te neprizanesljive politične sodbe kaže upoštevati tudi vrsto skandalov, ki so zatemnili zadnja leta Mitterrandove vladavine. Mednje sodijo tudi nepojasnjena ugibanja o tem, ali je predsednik sodeloval s kolaboracionističnim vchijskim režimom, kar je močno omajalo verodostojnost njegovega socialističnega prepričanja. Največ skode pa mu je povzročila skorumpiranost njegovih najbližjih sodelavcev.

Za svetovno javno mnenje je štirinajst let Mitterrandove vladavine pomembnih predvsem zaradi treh poglobitvenih usmeritev: zavzemanja za Evropo in neodvisnost Francije ter doslednega vztrajanja pri zavznitstvu s Severnoatlantsko zvezo. Nobenega dvoma ni, da je prav njegova dosledna zavzetost za evropsko zblizevanje razlog za izboljšanje francosko-nemških odnosov, ki je bilo tudi glavna naloga njegove zunanje politike. Tesno sodelovanje med Parizom in Bonnom je bilo za Mitterranda jamstvo za trajnost EZ, zlasti v obdobju, ko se je ta razširila iz dvanajstere v petnajstero in se odprla tudi proti vzhodni in srednji Evropi. Na domaćih tleh se mu je posrečilo usposobiti levico za odgovorno opravljanje oblasti, čeprav je končna bilanca štirinajstletne vladavine, med katero je socialistična stranka deset let vladala skoraj brez opozicije, razmeroma dalec od obljub, ki jih je Mitterrand izrekel leta 1981 »ljudstvu levice«. Tega je takrat povabil, naj se pridruži zmagi levice nad »starim režimom« - dedišcino generala De Gaulla. Tri leta pozneje se je Mitterrand sprivil s kapitalizmom, se odrekel dragim nacionalizacijam, se vrnil k staremu sistemu discipliniranega gospodar-

stva, zamrznitvi cen in plač, ter se dal leta 1988 znova izvoliti za predsednika, tokrat pod geslom »združene Francije«. Nekateri celo ugotavljajo, da je bil Mitterrand, potem ko je komunistom (PCF) omogočil vstop v levo koalicijo, tudi njihov glavni grobar. Drugi Mitterrandov mandat pa je zaznamovala vrsta mučnih afer, od osebnega prijateljstva z Rogerjem Patricejem Pelatom, ki so ga obsodili zaradi trgovanja z zaupnimi informacijami, do govoric o domnevnem sodelovanju s kolaboracionističnim vchijskim režimom do leta 1943, čeprav naj bi takrat že deloval pri odporišnem gibanju. V tem obdobju so Mitterranda najbolj bremenili odnosi z Renéjem Busquetom, načelnikom vchijske policije, ki je bil odgovoren za množično deportacijo Židov iz Francije med drugo svetovno vojno. Mitterrandov ugled je aprila 1991 zaznamovala afeta s krvjo, okuženo z virusom aidsa, v katero je bil vpleten njegov premier Laurent Fabius. Kmalu po tej aferi, januarja 1992, je izbruhnil skandal z lažnimi računi socialistične stranke, ki je odločilno prispeval k temu, da je leta 1993 na parlamentarnih volitvah zmagala desnica. V zunanji politiki je Mitterrand podpiral zamisel o združenju Evrope in zahodni blok, kar je dokazal zlasti z vojasko udeležbo Francije v zalivski vojni. Manj prireditosti je pokazal v politiki do vzhoda, tako pri razpadu sovjetskega bloka kot pri procesu združevanja obeh Nemčij. Po operaciji za rakom na prostati septembra 1992, ko je moral privoliti tudi v sobivanje z desničarskim premierom Edouardom Balladurjem, pa je Mitterrand svojo vlogo opravljal le še simbolično.

Boni De Torhout / AFP

Francoska predvolilna kampanja v znamenju vsakodnevnih afer

PARIZ - Predvolilno kampanjo predsedniških kandidatov v Franciji nenehno spremlja poplava vsakovrstnih afer, resničnih ali izmišljenih, ki vzbujajo vedno boljše dvome o poštenosti in dobrem imenu francoskih politikov. Pritiski so tako močni, da so se morali kandidati zateči k dejanjem, ki doslej niso bila v navadi: do zadnjega franka so morali navesti, od kod jim denar, koliko so podedovali, koliko so prijavi in plačali davka ter koliko so porabili za predvolilno kampanjo.

Toda ti dokazi niso imeli skoraj nobenega učinka: picla dva tedna pred prvim krogom predsedniških volitev, ki bo 23. aprila, skoraj dve tretjini Francozov menita, da so njihovi politični voditelji skorumpirani. To dokazuje anketa Sofres, ki jo je v ponedeljek zvečer objavil Le Mond. Sumnčenj in dvomov je toliko, da je privrženec premiera Edouarda Balladurja, nekdanji sredinski minister Bernard Stasi, ozračje v Franciji označil kot »skrajno strupen dvom«. Balladurjeva priljubljenost je doživela hud udarec, ko je predsedniški kandidat priznal, da je bil med letoma 1988 in 1993, ko je bil poslanec, povezan z denarno afero informativne družbe GSL. Levica in desnica sta se znašli pod povečevalnim steklom: golistični pariski župan Jacques Chirac ni mogel prikriti, da je hkrati s položajem dobil tudi luksuzno stanovanje v zameno za prejšnje, ki naj bi bilo neprimerno za funkcijo, ki jo opravlja. Enega njegovih svetovalcev, nekdanjega ministra Roberta Pandrauda, so v preiskavi o delovanju uprave za socialna stanovanja v Parizu kazensko obtožili.

Socialističnemu kandidatu Lionel Jospinu se je doslej posrečilo izogniti hujšim obtožbam, te sreče pa ni imel prvi sekretar njegove stranke Henri Emmanuelli. Drugega marca so mu sodili, ker je svoji stranki nezakonito zagotovil sto milijonov francoskih frankov. Časniške stolpce nenehno polnijo tudi izsledki preiskav o aferi nekdanjega ministra socialistične vlade Bernarda Tapijeja. Od julija lani so morali odstopiti kar trije ministri Balladurjeve vlade, dva od njih pa se vedno bremenijo obtožba zasebnega bogatenja. Alain Carignon

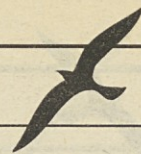
je za resetkami že od oktobra lani. Končna sodba o krivdi (desničarskega) lyonskega podzupana Michela Noira, ki ga obtožnica bremenja zlorabe sredstev iz skladov, bo izrečena 20. aprila, le tri dni pred prvim krogom predsedniških volitev. Pravosodni minister Pierre Mehaignerie je bil 30. marca prisiljen odrediti preiskavo zoper lastno stranko sredinskih socialnih demokratov, ki so priznali, da so v Svcvi v začetku devetdesetih let imeli tudi »crne« finančne sklade.

Obdobje sumnčenja v francoske politike se je začelo že v devetdesetih letih, ko je nekaj sodnikov, ki so že delovali po novi zakonodaji, začelo razkrivati večje in manjše prekrške, ki so jih zagrešili politiki pri poslovanju z denarjem. S preiskovalno radovednostjo so segli tudi do vrhov največjih francoskih podjetij in obtožili prvega človeka gigantske multinacionalke Alcatel Pierra Suarda. Neprizanesljive preiskave niso obsle niti najbližjih sodelavcev socialističnega predsednika François Mitterranda, cigar prijatelji so bili obtoženi, prav tako pa tudi ne zadnjega socialističnega premiera Piera Beregovoya, ki je naredil samomor 1. maja 1993. Med poslovnim govorom na njegovem pogrebu je predsednik Mitterrand vzneseno vzkliknil: »Ni mogoče pojasniti, zakaj je bilo treba tako zelo umazati čast tega človeka.« Stavek nedvomno govori o predsednikovem globokem prepričanju, da je marsikatera afeta pregodaj prišla v javnost, ne da bi upoštevali, da mora biti krivda sodno dokazana. Pritisk na posamezne kandidate je tolikšen, da so se vsi prisiljeni javno zavzemati za najstrožja merila, ki naj veljajo za slehernega politika. Dva predsedniška kandidata, socialist Lionel Jospin in predstavnik socialistične desnice Philippe de Villiers, sta v imenu samostojnega delovanja sodne oblasti celo pretrgala stike z ministrstvom za pravosodje in tožilci, čeprav jima je to ministrstvo formalno podrejeno. Zavzemata se, da bi spremenili ustavo in neodvisni položaj pravosodja se bolj okrepili, s tem pa naj bi izničili dvome, da obstaja možnost vpliva in vmesavanja politike v delo sodišč.

Noel Courtaigne / AFP

Student v Strasbourgu razporeja Balladurjeve volilne plakate (Telefoto: AP)

JEDRSKO RAZOROŽEVANJE

Zahodne države proti tretjemu svetu

NEW YORK - Se na otvoritvi konference, kjer naj bi podaljšali pogodbo o nesirjenju jedrskega orožja (NPT), je generalni sekretar ZN opeval vizijo sveta brez jedrskega orožja kot »veliko skupno stvar clovestva«. Ze včeraj pa so se pokazala prva nasprotja med zunanjimi ministri 178 držav podpisnic pogodbe, ki ji bo kmalu potekla veljavnost.

Na govorniški oder so stopili Evropejci, Kitajci, Indonezijci in Mehici - pisana družina s povsem različnimi interesi, ko gre za jedrsko orožje. Indonezija in Mehika sta nastopili v vlogi značilnih predstavnika tako imenovanega tretjega sveta, držav, ki se jim zdi konferenca zadnja priložnost za discipliniranje velikih sil. NPT namreč

dovoljuje jedrsko oborožitev samo petim velesilam - ZDA, Rusiji, Franciji, Veliki Britaniji in Kitajski - pa se te bi se morale postopno razoroževati. Po podpisu pogodb Start-1 in Start-2 sta vsaj Moskva in Washington resnično zacelela zmanjševati število svojih raket z jedrskimi glavami, razorožila se je tudi Ukrajina. Vse to pa ni dovolj za nekatere države iz tretjega sveta, ki jim NPT prepoveduje imeti v lasti jedrsko orožje.

Na drugi strani ZDA in zahodnoevropske države neutrudno navijajo za podaljšanje NPT za nedoločen čas in upajo, da bodo zbrale nekaj manj kot 90 potrebnih glasov. Zahodne govornike, ki skušajo prepričati nezadovoljne države tretjega sveta, je v ime-

Ameriška predstavnika Warren Christopher in Madeleine Albright v palači OZN (Telefoto: AP)

nu Evropske zveze vodil francoski zunanji minister Alain Juppé. Ameriški zunanji minister Warren Christopher se je v ponedeljek zaradi domnevnega prodajanja jedrske tehnologije Iranu odkrito sprl s kitajskim zunanjim ministrom Qichenom.

Državam, ki se nimajo jedrske bombe, mora pet privilegiranih zagotoviti nemoteno dobavo tehnologije in materialov za uporabo te energije v miroljubne namene. Toda uradne lastnice jedrske bombe bodo le stezka prepričale druge, da imajo samo one pravico do jedrske bombe. Med tistimi, ki si želijo bombe, namreč nista samo Iran ali Severna Koreja, pač pa tudi Japonska in Švedska.

Evelyn Leopold / Reuter

Pogodba o neširjenju jedrskega orožja od blizu

NEW YORK (Reuter) - Najpomembnejše točke pogodbe o nesirjenju jedrskega orožja (NPT), ki so jo za petindvajset let sprejeli marca leta 1970, so:

- Pet jedrskih sil - ZDA, Sovjetska zveza (sedanja Rusija), Francija in Kitajska - se je obvezalo, da tehnologije o jedrskem orožju ne bodo prenasale nikomur druge.

- Teh pet držav je obljubilo, da se bodo »v dobri veri« pogajale o koncanju jedrske oboroževalne tekme in za dokončno razorožitev.

- Nejedrske države ne bodo sprejemale tehnologije in se strinjajo z nadzorom Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) nad vsemi jedrskimi elektrarnami in napravami.

- Podpisnice pogodbe imajo »neodtujljivo pravico« razvijanja in kupovanja jedrske tehnologije v miroljubne namene.

- Podpisnice z večinskim odločanjem podaljšajo pogodbo za nedoločen ali določen čas, ne morejo pa je preklicati. Če ne dosežejo soglasja, se diplomati vrnejo domov na posvetovanja in se zberejo kdaj drugič.

NOVICE

Nesreča ameriškega vojaškega letala

ALEXANDER CITY - V bližini mesta Alexander City v ameriški zvezni državi Alabama je sinoči zaradi se nepojasnjenih razlogov strmoglavilo ameriško vojaško letalo vrste C-21. V nesreči je umrlo vseh osem potnikov in članov posadke, med njimi je bilo nekaj civilistov. Predstavniki Pentagona je dejal, da je med ponesrečenci tudi neki visoki uslužbenec ameriškega obrambnega ministrstva. Letalo je očitno imelo v težave in poskušalo zasilno pristati na letališču omejenega mesta, vendar je, kot so dejali očividci, eksplodiralo že v zraku in padlo v bližnji gozd. (dpa)

Umik turške vojske iz Iraka

NEW YORK, DIYARBAKIR - Turška premierka Tancu Ciller je včeraj v New Yorku izjavila, da je turška vojska dosegla vse glavne cilje v ofenzivi proti kurdskim upornikom na severu Iraka, zato bo v prihodnjih tednih nadaljevala s postopnim umikom svojih čet s tega območja. Umik naj bi se končal sredi maja. Vrhovno poveljstvo turskih oboroženih sil pa je včeraj zanikalo poročila o umiku svojih enot z omenjenega območja. Predstavniki vojske v mestu Diyarbakir je ob tem izjavil, da razen približno tri tisoč vojakov, ki so jih premestili v južno Turčijo, doslej ni bilo nobenega umika. »To ne načrtujemo in ne predvidevamo niti v prihodnje,« je še dodal. Na območju severnega Iraka je še 32 tisoč turških vojakov, katerih »naloge je uničiti sleherni skrivališče kurdske teroriste«. (dpa, Telefoto: AP)

Razpad islandske vladne koalicije

REJKAJAVIK - Včeraj, le deset dni po tesni zmagi na splošnih volitvah, je razpadla islandska vladna koalicija, ki jo sestavljajo konservativci in socialdemokrati. Konservativni ministrski predsednik David Oddsson je že namignil na možnost povezovanja z liberalno stranko. Podrobnosti spora med vladnima strankama niso znane. (dpa)

Pokol civilistov v Liberiji

ZENEVA - V liberijski vasi Yosi so neznani 9. aprila ubili 62 zensk in otrok, je včeraj v Zenevi izjavil predstavnik Unicefa. Preživeli so povedali, da so napadci vas obkolili in z metatami pobili vse, ki so jih našli. Po Unicefovih podatkih se v Liberiji trenutno spopada dvanajst milic, katera od njih je odgovorna za pokol, pa žal ni znano. Državljska vojna v Liberiji, ki se je začela pred petimi leti, je že terjala življenja približno 150 tisoč civilistov, več kot 700 tisoč ljudi pa je pobegnilo v sosednje države. (dpa)

Rakete SS-25 z jedrskimi konicami pri Irkutsku v Sibiriji (Telefoto: AP)

JEDRSKA NEVARNOST IRANA

Križarska vojna ZDA proti islamski republiki

NEW DELHI (Reuter) - Na sedežu Združenih narodov v New Yorku je ameriški državni sekretar Warren Christopher javno ozigosal Iran in vse države, ki islamski republiki pomagajo do jedrskega orožja. Indije pa kritika iz New Yorka ne moti, da ne bi takoj po obisku ameriškega finančnega ministra Roberta Rubinca z vsemi državnimi častmi pozdravila iranskega predsednika Akbarja Hasemija Rafsandžanija.

»Upamo, da bo ta zgodovinski obisk prelomnica v odnosih med državama,« je Rafsandžanija nagovoril indijski ministrski predsednik Narasima Rao. Nekaj indijskih parlamentarcev pa se je celo razjezilo zaradi ameriških pritiskov: »Nismo nikakršna banana-republika, da bi nas lahko kdo učil, koga naj povabimo na obisk in s kom naj večerjamo!«

Indijci ne sprašujejo Washingtona niti tega, s kom naj razvijajo vojaške stike. Prav zaradi cedalje tesnejšega vojskega povezovanja z islamsko republiko Iran je ameriška administracija cedalje bolj jezna na New Delhi. Indija je Teheranu pomagala pri predelavi ruskih podmornic.

Po protestih iz ZDA so Indijci kljub vsemu umaknili ponudbo za gradnjo petmegavatnega jedrskega reaktorja v Iranu. Poleg zamer z začetkov islamske revolucije, ko so iranski ajatole razglasali Americane za satanove zastopnike, Washington Teheranu zameri tudi dejavno podpiranje bližnjevzhodnega in drugega terorizma. Ameriško javno mnenje pa moti tudi pomanjkanje spoštovanja človekovih pravic in svoboscin v iranski družbi. Prav ta teden so varuhi islamske ureditve začeli odstranjevati satelitske kroznike in s tem zahodni vpliv na iranske domove.

Severnokorejske jedrske elektrarne na tapeti

BERLIN (Reuter) - Ameriški in severnokorejski predstavniki so se zbrali v Berlinu, da bi se znova pogajali o sporazumu, ki naj bi Severno Korejo spremenil iz jedrske groznice v miroljubno državo. Po hudi zaostrovanju pred letom dni, ko so mednarodni inspektorji ugotovili severnokorejsko goljufanje pri najpomembnejšem elementu za jedrske bombe, plutoniju, so Američani prepričali Pjongjang, naj svoje jedrske elektrarne na zahodne stroške nadomesti s taksnimi na lahko vodo, iz katere ni mogoče izdelovati jedrskih bomb. Pogajanja pa so se zapletla, ker komunistična Severna Koreja noče reaktorjev iz južne sosede z istim imenom. Južna Koreja, ki bo skupaj z Japonsko plačala večji del od 4, 5 milijarde dolarjev, pa hoče v zameno vsaj zaposlitev na severnokorejskih gradbiščih za svoje delavce in strokovnjake.

O čem pišejo drugje po svetu

O položaju v Bosni

»Z manjšo zamudo se zdaj tudi Francozi, žrtve srbskih ostrostrelcev, sprašujejo, ali je smiselno umirati za Sarajevo. Brzkone je predvolilni boj v Franciji eden od razlogov, da se francoski politiki zavzemajo za bolj odločne ukrepe kot doslej. Odgovorni v Parizu prvič priznavajo, da je srbski voditelj Milošević pravi krivec za to, kar se je zgodilo v Sarajevu in kar se bo brzkone dogajalo tudi v prihodnje... Poletje bo Bosni verjetno prineslo nove vojaške spopade. Doživeli bomo protiofenzivo muslimanskih sil, ki jo bo Washington tiho odobral - Teheran in Istanbul pa izrecno podprla. Toda kaj bodo tedaj počeli Evropejci? Vprašanje je tudi, kaj bodo ukrenili Francozi in njihov novi predsednik, ki bo morda manj kot Mitterrand ujetnik versailških mitov in strahov?« (La Stampa, Rim)

O vojni v Čeceniji

»Ce gre za Čecenijo, si le redki upajo govoriti o barbarstvu: zahodne vlade so tamkajšnje vojno označile za 'interno rusko zadevo'. Vojna traja štiri mesece in je zahtevala že več deset tisoč mrtvih in nekaj sto tisoč ranjenih - vse to mora prenesti narod, ki šteje le dva milijona ljudi. V teh dneh se je dogajanje v Čeceniji dodatno pospešilo. Potem ko so ruske sile unicile Grozni, zdaj z zažigalnimi bombami napadajo Ackoj, Samacki in Bamut. Čecence množično pobijajo. V kleti, kamor so se zatekli otroci, ženske in starci, ruski vojaki mečejo ročne bombe. Druge Čecence polijejo z bencinom in jih žive zažgejo. Ruski vojaki so videti, kot bi bili pod vplivom mamil. Njihova naloga je se pred 9. majem uniciti uporniška gnezda, kajti takrat bodo najvišji državniki iz vsega sveta v Moskvi praznovali 50. obletnico konca druge svetovne vojne.« (Le Figaro, Pariz)

O predvolilnem boju v Franciji

»Razlike med Balladurjem in Chiracom ni mogoče razložiti samo na osnovi njunih predvolilnih programov. Medtem ko je Balladur prepričan liberallec in zagovornik evropskega združevanja, se Chirac nagiba k 'gaullističnemu' nacionalizmu. Chirac nima jasnih predstav glede Evrope in tako niha med liberalno držo 'a la Reagan' in državnim intervencionizmom, ki bi se kazal predvsem na področju sociala. Tako trdi, da se zavzema za splošno povečanje plač... O 'doživljenjskih prijateljih' pravijo, da je Chirac gonilna sila in 'politični zivec', Balladur pa tisti, ki ima solidno znanje. Treba je poudariti, da se Balladur zavzema za krepitev južne Evrope in to, da bi se Evropska zveza odprla tudi državam na drugi strani Sredozemskega morja. Slednje je največji izziv.« (La Vanguardia, Barcelona)

»V stiraletih letih socialistične vladavine in zlasti drugi polovici Mitterandovega predsednikovanja so se levicarski intelektualci in pisatelji pocutili nelagodno, njihova identiteta je bila okrnjena: razmah skandalov v socialističnih vrstah, odkritje dvomljivih poslov in nenazadnje uspeh osebnosti, kot je Bernard Tapie... Zato je razumljivo dejstvo, da cedalje več intelektualcev zapuša levico. Tezje pa je razumeti, da so se nekateri intelektualci tako hitro pustili zapeljati desnici...« (La Repubblica, Rim)

O špansko-kanadskem ribiskem sporu

»Kanada je zmagala v sporu s Španijo. Toda za Špance je problem se vedno resen, saj imajo eno od šestih največjih ribolovnih flot na svetu. Zelo težko je namreč priti do novih ribolovnih območij. Cedalje več držav, tudi nerazvitih, hoče svoje ribje zaloge izkoristiti izključno zase. Zato je nujno treba sprejeti novo globalno ribolovno politiko. Pri tem pa se je treba izogibati ponosu, patriotizmu in 'junaskim potezam'. Vse to je pri gradnji skupne odgovornosti zasterelo in neustrežno.« (Basler Zeitung, Basel)

O 50. obletnici konca druge svetovne vojne

»Vzroke za politične napetosti pred slovesnostmi ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne je treba iskati v dejstvih, ki jih ni mogoče zanemariti... Leta 1945 je sovjetsko vplivno območje dobilo zgodovinske razsežnosti, Zahod pa je dobil priložnost, da v miru zgradi blagostanje in demokracijo. Za srednjo vzhodno Evropo je to leto pomenilo začetek stitridesetih let komunističnega totalitarizma. Eden od razlogov za živčnost pred petdeseto obletnico kapitulacije Nemčije je tudi ta; da je Evropa glavne posledice druge svetovne vojne začela odstranjevati sele leta 1989. Sele pred petimi leti se je končala razdeljenost Evrope na vplivna območja. Velik del evropskega kontinenta je postal neodvisen in je lahko začel sam odlocati o svoji usodi. Nemčija se je združila. Za nekdanjo Sovjetsko zvezo oziroma njeno naslednico Rusijo pa dogodki iz leta 1989 pomenijo izgubo vplivnih območij. To je dejstvo, ki ga Rusija, se vedno mogočna država, le težko prenaša.« (Rzeczpospolita, Varšava)

O Rusiji

»Morda je Zahod v svojih prizadevanjih za vključitev Rusije v zahodne politične tokove zamudil pravi trenutek. Morebiti se danes odloča le se o tem, kje bo potekala meja med demokracijo in diktaturo. Kljub vsemu morajo zahodni državniki 9. maja v Moskvi Jelcinu jasno povedati, da ima popustljivost Zahoda svoje meje in da se zahodni državniki bolj zavzemajo za demokracijo v Rusiji, kot to kažejo njihove reakcije na požgana čečenska mesta.« (Lidove noviny, Praga)

Orožje naše vsakdanje

Nove ovadbe zastavljajo stara vprašanja

LJUBLJANA - Z vložitvijo kazenskih ovadb zaradi suma nezakonite trgovine z orožjem vnovič prihaja na površje afera Brnik, zgodba o preprodajanju orožja in prvih resnih nesoglasjih med obrambnim in notranjim ministrstvom, o kateri se je veliko pisalo septembra lani.

V tisti čas sodi tudi znamenita seja političnega kolegija predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, na kateri so sklenili, da morajo notranje in obrambno ministrstvo ter tajna služba Sova raziskati vse okolice, v katerih se je dogajal promet z orožjem, in ločiti med trgovino, ki je bila v interesu države, ter prekupčevanjem, ki je služilo osebnemu okoriscanju. S tem je politični vrh države prvič nedvoumno »priznal«, da so nekateri s preprodajo orožja bogatili predvsem svoje bančne račune. Politični kolegij je s tem znova sprožil vihar medsebojnega obtoževanja in polemik med slovenskimi politiki, ki se je prvič dvignil ob spektakularnem odkritju orožja na mariborskem letališču. Že preiskava mariborske afere in

njen sodni epilog ter vsi poznejši poskusi kriminalistov pa so pokazali, da bo zahtevo političnega kolegija vlade težko uresničiti.

Trgovanje z orožjem se je dogajalo v času, ko pravni red in spoštovanje pravne države nista bila prednostni nalogi države Slovenije. Ali, kot v včerajšnjem sporočilu javnosti, v katerem zanika kakršnokoli osebno okoriscanje, piše nekdanji notranji minister Igor Bavčar, eden od (domnevno) ovadenih v aferi Brnik: »Osamosvojitve Slovenije je bila posledica plebiscitarno izražene volje Slovencev, da si ustvarijo državo. V procesu osamosvajanja pa smo nekateri posamezniki iz tedanjega vodstva države morali sprejemati odločitve, ki so bile v popolnem nasprotju s tedanjim

pravnim redom jugoslovanske države, za nekatere odločitve pa pravil ravnanja sploh ni bilo. Zato smo jih sprejemali na podlagi enostavnega, vendar po moji oceni edino pravilnega kriterija: naredimo tisto, kar je v danem trenutku najprimernejše glede na interese nastajajoče slovenske države. Moja vloga v zgodovini slovenskega osamosvajanja je znana. Če sem bil res ovaden s strani Ministrstva za notranje zadeve za tisto, kar sem delal v dobri veri, da delam v korist te države, potem sem počaščen, da sem ovaden.« Kriterij, o katerem piše Bavčar, je seveda mogoče poljubno razlagati; glede na trditve, da je o tedanjih casih na voljo zelo malo dokumentov, pa so temelj interpretacij predvsem dnevnopolitični interesi. Ni pomembno, za koliko ton orožja je slo in koliko dolarjev je bilo vredno, pač pa, kdo je o tem odločal. Politika je ves čas morala vedeti, kaj se dogaja, saj je bilo trgovanje z orožjem »prestreljeno« z vsemi mogočimi tajnimi službami na Slovenskem, tako da so veljali drug drugemu sprti gledali pod prste. Zakaj niso takrat ukrepali in preprečili domnevnih kriminalnih poslov? Danasnje preiskave o tem, kdo je delal za državo, kdo pa za lastne žepe, so zato malone smešne in predvsem v funkciji politične propagande, to pa velja tudi za napore kriminalistov, da bi pravni red vzpostavili »za nazaj«. Če preiskavo kriminalistov sproži politični kolegij vlade, jo lahko neki drugi politični kolegij ustavi - v tem je problem »neodvisnega« dela policijskih in pravosodnih organov. Napoved, da bo odgovorni državni tožilec kazenske ovadbe zaradi pomanjkanja dokazov zavrnil, zato se zdalec ni neutemeljena. **Boštjan Lajovic**

Bavčar zanika vpletenost v dogodke (Foto: S. Ž./BOBO)

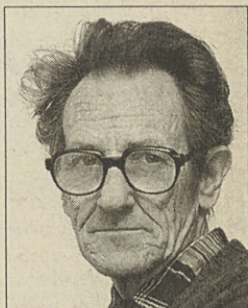
Ptujski kmetije preorali tuje njive

PTUJ - Že v četrtek je skupina kmetov, nezadovoljnih z višino najemnine, preorala štiri hektarje njiv Kmetijskega kombinata Ptuj, zasajenih s sladkorno peso. Nezadovoljstvo se ni pogojevalo niti med prazniki, zato so včeraj preorali se 32 hektarjev njiv.

Gre za zemljo Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je bila po denacionalizacijskem postopku vrnjena kmetom, vendar odločbe se niso pravnomočne, zato jih sme ptujski kombinat uporabljati se do leta 1997, dotlej pa je zavezan kmetom plačevati najemnino. To je dolocil Sklad kmetijskih zemljišč Republike Slovenije in znaša 80 do 350 mark za hektar letno, odvisno od kategorije zemljišč. Takšno najemnino je KK Ptuj sicer redno plačeval, vendar se kmetje s ceno niso strinjali. Zahtevali so 900 mark na leto za hektar. Kmetijski kombinat se ni strinjal s takšno ceno in je predlagal sodno določitev najemnine. Kmetje sodnega postopka niso sprožili, ampak so skušali prikriti pravico po svoje, kar je povzročilo škodo, ki se ni ocenjena. Kot je dejal Andrej Sömen, vodja pravne službe v Kmetijskem kombinatu Ptuj, takšnih nezakonitih posegov posameznikov seveda ne morejo tolerirati, zato so proti kršiteljem že sprožili sodni postopek zaradi motenja posesti in placila odškodnine. V kombinatu tovrstnih težav ne nameravajo reševati na ta način, vendar so dolžni zakonsko ukrepati, saj je tako lahko zaščiten interes 600 zaposlenih in zagotovijo pridelavo nacrtovalne količine hrane. **Martina Pavsic**

Pri nas samomorilci nimajo prednosti

PETER BOZIC

Tega ni izrekel direktor krematorija, temveč nekdo, ki razpolaga z velikimi denarji in jih po določenih merilih razdeljuje kot posojila občanom. Ta izjava je cinčna samo na videz. V resnici ima mozakar prav. Če gremo od primera do primera, vidimo, da se nam kar naprej ponavlja ena in ista zgodba o izsiljevanju prednosti pred drugimi, pa naj gre za Cunjaka, »lakotnike« iz Cankarjevega doma, odvetnika Sergija Majhna ali nesojenega samozagibalca, ki ni dobil stanovskega posojila, ker pač ni ustrezal razpisnim pogojem.

Cunjak je najprej izsilil poplacio dolgov za tisk izbranih del Daneta Zajca, nato pa je hotel brez ustrezne vloge dobiti še nekaj tisoč mark za natis knjig pri svoji založbi Emonica. Mediji izkoriščajo ta primer in napadajo vlado, ki pa s tem nima opraviti nič bolj, kot je imel Kučan z gladovilstvom v Cankarjevem domu. »Lakotniki« so izsiljevali odstop predsednika države, s čimer so hoteli dobiti prednost pred tistimi 64 odstotki volilcev, ki so volili zanj. Podprla sta jih Cerkev in SDSS, kar je sprico najnovejše papežev enciklike povsem razumljivo. Gospod Stuhec nam je v oddaji Pro et contra na TV namreč povedal, da papež v tej encikliki zanika, da bi bila parlamentarna demokracija lahko družbeni sistem po božji volji, saj s preglasovanjem manjšine vendar uveljavlja norme smrti. Čeprav je samomorilstvo v nasprotju s krščansko etiko, je Cerkev podprla »lakotnike«, ker je bilo to v njenem političnem interesu, tako kot seže tudi papeževa enciklika daleč čez krog ljudi, ki jih sicer izrecno nagovarja.

Tisti, ki politično izkoriščajo primer Majhen in zahtevajo odstop pravosodne ministrice zaradi razsodbe vrhovnega sodišča, se v resnici zavzemajo za stalinistični model vladanja, ki predpostavlja nezmotljivost oblasti - enako kot sta nezmotljiva papež in Cerkev. Oblast pa je zaupanja vredna sele takrat, ko je parlamentarna, torej zmotljiva, ko napake prizna in jih popravi. Tudi v primeru Majhen gre za izsiljevanje prednosti, saj tisti, ki ima možnost izbire, pač izbira, na primer glede na reference iz dosedanjega opravljanja poklica enega od kandidatov. Pravni strokovnjaki pa so itak že opozorili, da Majhnove pravice niso bile kršene, saj izbira za notarja pač ni bila Majhnova pravica, temveč prav nasprotno - pravica ministrice, da izbere med več prijavljenimi za eno notarsko mesto.

Vso stvar je treba gledati tudi z druge, cloveske plati. Ta je včasih naravnost tragična, saj uresničevanje ciljev, ki si jih zastavijo gladovalci in jih včasih tudi dosežejo, največkrat ne premakne njihovega eksistenčnega oziroma eksistencialnega položaja niti za milimeter. Cunjak je bil nekoč aktiven založnik in razmeroma spodoben pesnik, toda leta 1990 se mu je svet podrl. Z vsem, kar je počel po tem, ni v ničemer razpletel vzloga, v katerem se je znašel. Oče enega od znanih gladovalcev je bil v času diktature proletariata v svojem mestu pomemben funkcionar, ki je vrget iz sole približno dvajset ljudi, med njimi tudi mene. Biti sin takšnega cloveka je hudo, toda uporabljena skrajnostna metoda za rešitev osebnih stiske jo naredi le še bolj zagatno. Zares, samomorilci nimajo prednosti!

ZAVOD ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE / USKLADITEV POKOJNIN

Zaradi padanja povprečne bruto plače pokojnine letos že tretjič nižje

Za preprečitev zloma pokojninskega sistema so nujne spremembe

LJUBLJANA - Po uradnih podatkih Zavoda za statistiko je bila februarja povprečna bruto plača na zaposlenega v državi za 0,3 odstotka nižja kot januarja, zaradi česar bodo tudi aprilске pokojnine in drugi prejemki, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ustrezno nižji. Negativnih poračunov za nazaj ni, saj je državni zbor julija lani sprejel mnenje, da se znižanje upošteva le pri izplačilih pokojnin v mesecu, ko je objavljen statistični podatek.

Tako od 1. aprila najnižja pokojninska osnova znaša 42.900, najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo 36.541 tolarjev, najvišja pokojninska osnova pa 208.233 tolarjev. Za 0,3 odstotka so nižji zneski za dodatek za pomoč in postrežbo, invalidnine za telesno okvaro, preživnine po zakonu o preživninskem varstvu kmetov in starostne pokojnine kmetov. Sklep ni bil sprejet s soglasjem vseh članov

upravnega odbora, saj so nekateri menili, da ni prav, da država »mizi« pri upokojevanju mladih ljudi, kar gre na račun »starih« upokojencev z najnižjimi prejemki.

Na včerajšnjo 40. sejo upravnega odbora so k razpravi o predlogu državnega proračuna in finančnem položaju ZPIZ povabili finančnega ministra Mitjo Gasparija. Na zavodu ocenjujejo, da je ZPIZ v nezavidljivem položaju, ker letosnje politi-

ke proračunskega memorandumu glede pokojninskega in invalidskega zavarovanja ne uresničujejo, uresničujejo pa se predvidevanja o letni višini primanjkljaja.

Razen tega bo z izplačilom dodatka za rekreacijo upokojencev zavod zasel v nelikvidnost, kar bo skušal reševati z najemanjem kratkoročnih posojil. Da bi preprečili zlom pokojninskega sistema, predlagajo zvišanje zbirne prispevne stopnje. To naj bi začelo veljati julija, in sicer za tri odstotne točke, s čimer bi dosegla 34 odstotkov, dodatek za rekreacijo pa naj bi bil izplačan, ko bo to mogoče.

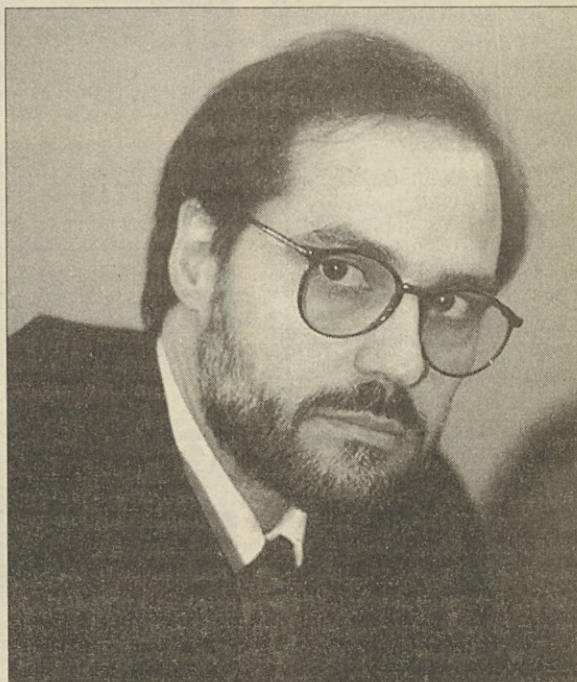
Minister Gaspari je dejal, da je področje plač v zadnjih letih neustrezno

urejeno. Predlani je vlada prvič skušala sistemsko urediti plače in pokojnine, vendar je bila to slaba izkušnja.

Ce se bo delež izdatkov za pokojnine iz bruto domacega proizvoda se večal, bo to pripeljalo do zloma sistema. Minister meni, da so spremembe nujno potrebne. Državni proračun bi moral imeti tolikšen presežek, da blagajna ZPIZ ne bi občutila primanjkljaja. Toda ce bi se prispevna stopnja povečala, bi se morala država dodatno zadolžiti, kar bi pomenilo dodaten pritisk na povečanje inflacije.

Ministru je zal, da upokojenci niso podpisniki socialnega sporazuma, ki je glede obveznosti vlade dovolj jassen.

Dejal je, da bo država hitreje odplačevala svoj dolg ZPIZ v naslednjih letih, finančno ministrstvo pa skupaj z ministrstvom za delo skuša pripraviti osnutek sprememb pokojninskega sistema. Ce ne bo prišlo do dogovora o plačah in pokojninah (vlada predlaga prehod na trimesečno usklajevanje, kakršno je predvideno za plače in socialnovarstvene prejemke), vlada ne podpira višje prispevne stopnje, ampak nov davek na plače, ki bi presegale določeno raven. Vendar pa bo finančno ministrstvo v vsakem primeru skrbelo za redno izplačevanje pokojnin, kar je za 450 tisoč upokojencev tudi najpomembnejše, je se dejal Gaspari. **Katarina Novak**

Seje ZPIZ se je udeležil tudi finančni minister (Foto: BOBO)

RAI 1

6.45	Aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik in gospodarstvo
9.35	Nan.: Cose dell' altro mondo
10.00	Dnevnik
10.05	Film: Exile - Operazione Robinson (i. C. Feldaman, C.D. Barnes), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Variete: Vabilo k mizi - Tutti a tavola
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Dezelne volitve '95
14.10	Kviz: Sala giochi
15.00	Nan.: Pronto soccorso (i. F. Amendola)
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.30	Aktualna tema: Il fatto
20.45	TV film: Inganno d' amore (dram., '94, i. D. Wallace Stone, D. McKeller)
22.35	Dnevnik
22.45	Dezelne volitve '95
0.05	Dnevnik in vreme
0.30	Videosapere

RAI 2

7.00	Oddaja za najmlajše Quante storie!
8.25	Nan.: Black Stallion
8.40	Nad.: Quando si ama
10.35	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, dezelne volitve in vreme
13.55	Variete: Quante storie, ragazzi!, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.50 Santa Barbara
15.40	Kronike v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventiseventi
20.40	Aktualno: Emozioni TV (vodita Arrigo Levi, Alba Parietti)
22.35	Nan.: Davvero
23.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
0.10	Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.15	TGR v Evropi
0.45	Boks: Picardi-Armour (EP v petelinji kat.)

RAI 3

6.30	Jutranji pregled tiska
6.45	Videosapere: Spanscina, Filozofija, dok., Latinsko-ameriški otroci, Prva pomoč, itd.
10.10	Fantastica Età
11.05	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Dezelne volilne tribune
15.15	Sport: bezbol, sinhronizirano plavanje
16.30	Videosapere: Argo, 16.45 Parlato semplice, 17.45 Kultura News, 18.00 dok. Geo - Kras
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	Dezelne volilne tribune
20.30	Aktualno: Mi manda Lubrano
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Bar Condicio
23.55	Variete: Spazio Ippoliti
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.40	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 9.20 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes nad. 10.10 Gusadalupe, 10.45 Febbre d'amore, 11.50 Rubi, 13.00 Cuore selvaggio, vmes (11.25, 13.30) TG 4
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri, 15.20 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale
17.10	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Variete: Cuori d'oro (vodi E. Bonaccorti)
23.15	Film: In viaggio verso Bountiful (dram., '85, i. G. Page, J. Head), vmes (23.45) dnevnik
1.30	Pregled tiska
1.40	Nan.: La donna bionica

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.20	Kviz: Complotto in famiglia (vodi A. Castagna)
16.00	Otroski variete, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Variete: Striscia la notizia
20.30	Nogomet: Milan-Paris Saint Germain (pokal prvakov, polfinale)
22.35	Vecerni dnevnik TG 5
0.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
12.25	Odprti studio
12.30	Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Varieteja: Smile, 14.35 Non è la RAI
16.30	Nan.: Highlander
17.30	Aktualno: Village
17.45	Nan.: Primi baci, 18.20 Tequila & Bonetti
19.30	Odprti studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Nan.: Melrose Place
22.40	Aktualno: Fatti e misfatti
22.45	Nogomet: Ajax-Bayern München (pokal prvakov)
23.45	Italia 1 sport, 1.00 Italia 1 sport
1.15	Sgarbi quotidiani
1.25	Ciak News

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Mike Hammer, 21.20 Amico fantasma

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Il sospetto
19.30	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Io, Michael e tu
23.00	Variete: Tappeto volante
1.15	Casa: Cosa?

RAI 3

slovenski program

(poskusna oddaja)

20.30 PRED SLOVENSKO EVROSOLO 95 (reportaza)

SLOVENIJA 1

10.10	Hroščosned, ponovitev 1/21 dela ameriške risane serije Čudaska varuska
10.35	Bolj pravljica kot res, 30 let MPZ Maribor, ponovitev
12.05	Iz življenja za življenje, ponovitev
12.30	Alpe - Donava - Jadran, ponovitev
13.00	Porocila
15.30	Zvok in tišina, ponovitev 3/4 dela kanadsko-novozelandsko-irske nadaljevanke
16.20	Slovenci v zamejstvu
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Pod klobukom
18.00	RPL - Studio Luwigana
18.45	Pari, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Film tedna: Za zabavo, kitajsko-hongkonski film
22.10	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.30	Zarišče
22.55	Sova: Princ z Bel Aira, 2/24, ameriške nanizanke
	Mati vseh bitk
23.20	Jalna, 14/16 del francosko-kanadske nanizanke Poroka in smrt

SLOVENIJA 2

16.00	Zgodbe iz školjke
16.35	Videospon, ponovitev Sova, ponovitev
17.20	Naravnost fantastično, 7/12 del angleske nanizanke Bolnišnica
17.55	Jalna, 13/16 del francosko-kanadske nadaljevanke Remy zasnubi Helen
18.40	Arhiv zemlje, 11/14 del ameriške poljudnoznanstvene serije
19.15	V vrtincu
20.25	Milano: PEP v nogometu: Milan - PSG, prenos
22.10	Omizje
00.10	Alica, evropski kulturni magazin

KANAL A

10.15	Luč svetlobe, ponovitev
11.05	To trapasto življenje, ponovitev 2. dela
11.55	A-shop, Spot tedna, CMT
15.10	Spot tedna, A-shop
15.25	Male zivali, ponovitev
16.25	Na vodnih poteh ZDA
17.25	Računalniška kronika
17.55	Album show
18.45	A-shop
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luč svetlobe, 407. del
20.00	Tropska vročica III, 21. del
20.50	Porocila
20.55	Zadeto, aktualni dogodki
22.00	Dance session
22.40	Epikurejske zgodbe
22.55	Album show, ponovitev

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.15	Aktualnosti, tedenska rubrika: Sredozemlje
16.45	Rhythm & News, vodi Andrea F.
17.45	Slike iz Sečuana: Nočno življenje
18.00	Slovenski program
	Bližnja srečanja, mladinska oddaja
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Ameriški avtorji: Jack London
20.00	Euronews
20.30	Bersaglio, v studiu Silvano Sau
21.30	Leteci zdravniki
22.15	Vsedanes
22.30	Rokomet (M): Slovenija - Francija, posnetek prijateljske tekme v Hrpeljah

ORF Avstrija 1

06.05	Ponovitve
10.35	Vesoljska ladja Enterprise
11.20	Krokodil in njegov nilski konj, ponovitev it. filma
13.00	Otroski program
13.25	Viking Viki
13.50	Smrkci
15.00	Artefix
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
	Apolov tempelj
16.25	Knight Rider
	Tihotapljenje diamantov
17.10	Strasno prijazna družina
	Roke proc od mojega avtomobila
17.35	Nas hrupni dom
	V Evropo in nazaj
18.05	Wolffov revir
	Pranje denarja
19.00	Pri Huxtablovih
	Avto za Denise
20.15	Želim si te, nemški film, 1995
	Režija: Peter Weck
21.50	Mesto zločina
	Brazda
23.20	Čas v sliki
23.25	Nenasitni, ameriški film, 1963
	Igrajo: George Peppard, Carroll Baker in drugi
	Režija: Edward Dmytryk
01.50	Strasno prijazna družina, ponovitev
02.25	Vsak dan s Schiejkonom, ponovitev
03.15	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
05.10	Jason King, Vedno ti dvojniki

ORF Avstrija 2

10.05	Skoda za očeta, pon.
10.55	Bolnišnica Chicago Hope, ponovitev
13.00	Čas v sliki
13.10	Skrivno življenje rastlin
	Sožitje
14.00	Slika Avstrije
14.25	Moč strasti
15.10	Umor, je napisala
16.00	Vsak dan s Schiejkonom
17.00	Čas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Avstrija danes
19.30	Čas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Nogomet - liga prvakov, polfinalne tekme
	Ajax Amsterdam - Bayern München
	AC Milano - Paris St. Germain
23.15	Nova domača glasba
00.00	Kokainski baroni: Nasilje in milijardne trgovine z mamili
00.55	Videonoč

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Za vas in mesto; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbena oddaja; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnografska sveta; 23.05 Literarni nočturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 9.45 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Računalniški val; 17.50 Sport; 18.00 Vroč stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Evropski festivali; 20.00 Radioteka: Kranjski komedijanti (B. Kreft); 22.25 Glas. tradicija 20. stoletja; 23.55 Lirični utrinek; 24.00 Nočni pr. RS.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.50 Na rešet - odgovori; 10.45 Zanimivost; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 a-o-a glasbena oddaja; 19.30 Športni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.00 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketi; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajzo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 1.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema: Ekološko izobraževanje - Hrup (6. odd.); 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Nevidni svet energije in kristalov (gostja Nataša Zorc); 19.30 do 24.00 Večerni program - Parnas - Večer kulture.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Glasba; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 113. Avtodrom; 14.00 OF (24 ur-info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 17.00 Rock indok; 19.00 TB: Chrome Cranks; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabalet; 24.00 Reprize (poned. in torek).

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Srednjeevropski obzorik; 9.10 Odprta knjiga: Nomadi brez oaze (B. Pahor, r. M. Prepeluh, 12.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Trio Lorenz; 18.00 Literarne podobe; 18.20 Orkestri; 18.40 Made in Italy; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Društva se predstavljajo; Večerna 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511
V soboto, 22. aprila, ob 19.30: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 19. aprila, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM. Razprodano!

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950
Danes, 19. aprila, ob 19. uri: G. Donizetti - LJUBE-ZENSKI NAPOJ, za izven. Predstava bo se v soboto, 22. aprila, ob isti uri, za red sobota in izven.
V petek, 21. aprila, ob 16. uri: L. Minkus - DON KIHOT, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852
Danes, 19. aprila, ob 19.30: F. G. Lorca - YERMA, za abonma studentski C. Predstava bo se v četrtak, 20. aprila, ob isti uri, za abonma red B.
V petek, 21. aprila, ob 19.30: J. Godber - NA SMUČISCU, za izven.

LGL, tel.: 061/314-962
VELIKI ODER
V soboto, 22. aprila, ob 11. in 17. uri: F. Milcinski - GOSPOD IN HRUSKA, za izven. Gostuje lutkovna skupina OS Golar iz Skofja Looke.

KULTURNICA, Zidovska steza 1
V četrtak, 20. aprila, ob 17. uri: B. Bojetu - GREMO K BABICI, za izven.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE JOZE PENGOV
V četrtak, 20. aprila, ob 17. uri: Z. Florian - JAZ-BECAR TOBI v izvedbi otroške skupine Lutkovnega gledališča Joze Pengov, premiera.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288
V četrtak, 20. aprila, ob 20. uri: Zijah A. Sokolović - GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC.
V nedeljo, 23. aprila, ob 20. uri: predstava DODI MAKAR SEBI, AKO NEMAS KOME DRUGOM v izvedbi gledališke skupine NEPOPRAVLJIVI OPTIMISTI, premiera.

SENTIAKOBSCO GLEDALIŠČE, tel.: 061/312-860

V petek, 21. aprila, ob 19.30: D. Jovanovic - ZIVLJENJE PODEZELSKIH PLEJBOJEV, za abonma red A in izven.

V soboto, 22. aprila, ob 19.30: J. Graham - TEZAVE S HRBTENICO, za izven.

ZAVID SV. STANISLAVA, Stula 23
V petek, 21. aprila, ob 11. uri: G. C. Menottija - MEDJI, za GMS in izven. Zadnjič!

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
Jutri, 20. t.m., ob 20.30 - Akademija ob 50-letnici obnovitve slovenskega solstva na Trzaskem. Nastopajo solski godalni orkester GM M. Kogoj, nonet in plesna skupina Pedagoskega liceja A.M. Slomsek, združeni zbor slovenskih visješolcev.
V petek, 21. t.m., ob 20.30 krstna uprizoritev igre Sergeja Verca »Samomor kitov«. Rezija Mario Ursic.
Gledališče Rossetti
Od 11. do 13. maja nastop Giorgia Gaberja v »E pensare che c'era il pensiero«. Izven abonmaja. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Rossetti.
Danes, 19.t.m., ob 20.30 (red prost) predstava »Diasette e quattro« v izvedbi gledališke skupine Serapions Gledališča Odeon iz Dunaja (predstava 6V). Ponovitev jutri, 20. t. m.
V teku je prodaja vstopnic za predstavi »La frontiera« (predstava 4V) in »Otello« (predstava 10A). Urnik blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: Danes, 19. t.m., ob 19.30 - Opera »Cosi fan tutte«, premiera v italijanskem jeziku. Dirigent Giovanni Pacor.
Klegengerter ensemble SPZ, Südbahngürtel 24: v petek, 21. t. m., ob 20. uri Janko Messner »XY ungelöst«.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Od 20. do 26. aprila, ob 20. uri: SPI Z MANO/SLEEP WITH ME. Neodvisni ameriški, nakladski, komični, romantični film.

DRUSTVO SLOVENSКИH PISATELJEV, Tomsiceva 12
V četrtak, 20. aprila, ob 20. uri: literarni večer in pogovor z MILO KACICEVO. S pesnic in igralko se bo pogovarjal Tone Partljic.

GALERIJA KAPELICA, Kersnikova 4
V petek, 21. aprila, ob 21. uri: plesno-gledališki dogodek TELO avtorja Nebojše Ivanovića. Ponovitve: v soboto, 22., in v nedeljo, 23. aprila, ob 21. uri.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4
Danes, 19. aprila, ob 21. uri: predavanje in razgovor z japonskimi umetniki - člani skupine DUMB TYPE.

LGL, tel.: 061/314-962
V petek, 21., in v soboto, 22. aprila, ob 20. uri: večer poezije LILI NOVY, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288
Danes, 19. aprila, ob 20. uri: DUNJA OBERSNEL

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Miela
Danes, 19. t.m., ob 17.00 - Zadnje srečanje iz cikla »Grandi baletti in laserdisc«. Na sporedu A. Adam »Giselle« v interpretaciji Carle Fracchi.

CELJE

SLG, tel.: 063/25-332

V petek, 21. aprila, ob 10. uri: W. Shakespeare - BENESKI TRGOVEC in ob 19. uri, za abonma studentski

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

Danes, 19. aprila, ob 19.30 uri: V. Möderndorfer - TRANSVESTITSKA SVATBA, za abonma zeleni in

izven. Predstava bo se v četrtak, 20. aprila, ob isti uri, za abonma četrtak in izven.

MARIBOR

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206

V četrtak, 20. aprila, ob 19.30: Velika dvorana Donizetti: LUCIA DI LAMMERMOOR, za abonente in

izven.

LGM, tel.: 062/26-748

V nedeljo, 23. aprila, ob 11. uri: Jozica Roš - UGANKE, ZANKE...?

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

Danes, 19. aprila, ob 20. uri: E. Ionesco - PLESA

STA PEVKA, DELIRIJ V DVOJE, za abonma predpremiere in izven. Predstava bo se v četrtak, 20. aprila, ob isti uri, premiera in v petek, 21. aprila, ob isti uri, za abonma petek in izven.

delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada

V soboto, 22. t.m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Plexus T. iz Rima z delom Cliva Extona »Twist«. Rezija Ennio Coltorti. Nastopata Marco Columbro in Lauretta Masiero in Mariangela D'Abbraccio.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

»Ecco mormorar l'onde«: Danes, 19. t.m., ob 20.30 koncert za cembalo. Nastopata Ton Koopman in Tini Mathot.

V sredo, 26. t.m., ob 20.30 koncert »Purcell in »The Ale House«. Nastopa ansambel Oro Cantione Antiqua iz Londona.

Cerkev della Marcelliana: v sredo, 3. maja, ob 20.30 koncert orglarja Klementa Schnorja.

PLIBERK

Kletna dvorana Posojilnice: Danes, 19. t.m., ob 20.30 - Literarni večer z domačimi avtorji. S kitaro spremlja Janez Gregoric.

TINJE

Dom: Jutri, 20. t.m., ob 18. uri jezikovni pogovori; ob 18.30 seminar »Obvesčanje javnosti v moji fari«.

KVEDER - Kontracepcijsko vedenje v različnih kulturah.

»Kako različni so lahko pogledi na kontracepcijsko varnost in učinkovitost raziskovalcev, zdravnikov ali uporabnikov in uporabnic kontracepcije?«

V petek, 21. aprila, ob 17. uri: podelitev nagrad in priznanj za najboljši prvomajski grafit.

Za osvežitev spomina, najboljši lanski grafit je bil: Prvega ne pozabiš nikoli. Maja.

V soboto, 22. aprila, ob 17. uri: na otroškem ZIV ZAVU bo nastopila MATEJA KLEZNIK ter klovna BUF-FETO.

KOČEVJE

MUZEJ KOČEVJE, Prešernova 11

V petek, 21. aprila, ob 18. uri: predstavitev raziskovalne naloge SOLSTVO NA SLOVENSKEM. Nalogo bodo predstavili učenci OS Zbora odposlancev Kočevje.

KOPER

KNJIZNICA SRECKA VILHARJA

Danes, 19. aprila, ob 19.30: srečanje s prevajalko in publicistko JOLKO MILIC.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 22. t.m., ob 20.30 srečanje mladih »Gramigna - festa dell'erba matta« - glasbena, filmska in gledališka predstava. Prireditelj Gorizgiagiovane Film in Kinoatelj.

Dunajska skupina Serapions bo drevi in v četrtak nastopila v tržaškem gledališču Rossetti z novim delom »Siebzehn und Vier (Sedemnajst in štiri), s katerim nadaljuje svojstveno gledališko raziskovanje. Zaradi skrajno omejenega dialoga in nazornega načina podajanja lahko odrskemu dogajanju sledijo vsi, tudi če ne razumejo nemščine.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 19. aprila, ob 19.30: avtorski večer mladih skladateljev IGORJA KRIVOKAPICA in ZIGE GOLOBA (KD).

V četrtak, 20., in v petek, 21. aprila, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za modri I in II.

KLUB CD, tel.: 061/176 72 28

V soboto, 22. aprila, ob 21. uri: koncert skupine SUKAR.

SLOVENSKA FILHARMONIJA

V četrtak, 20. aprila, ob 19.30: komorni koncert ALENKE ZUPAN (flavta) ter klavirskega dua MASE POLJANEC in MARKA HRIBERNIKA.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/140 41 83

Danes, 19. aprila, ob 20. uri: humanitarni koncert na katerem bodo sodelovali: MERI AVSENAK, BOJAN ADAMIC, LADO LESKOVAR, MISA MOLK in MATJAZ MIKLIC.

Pokroviteljica koncerta je Stefka Kucan.

GALERIJA KAPELCA, tel.: 061/131 70 10

V četrtak, 20. aprila, ob 20.30: koncert godalnega kvarteta ENZO FABIANI.

LJUBLJANSKA STOLNICA

V četrtak, 20. aprila, ob 20. uri: orgelski koncert ANGELE TOMANIC

CAFE TEATER, tel.: 061/216-390

V četrtak, 20. aprila, ob 22. uri: EVERGREEN SESSION VOL. 2.

IURSKA BISTRICA

MKNZ

V petek, 21. aprila, koncert skupine LET 3.

NOVA GORICA

KAPELA NA KOSTANJEVICI

Danes, 19. aprila, ob 20. uri: koncert komornega godalnega orkestra SLOVENSKE FILHARMONIJE.

KD NOVA GORICA

V petek, 21. aprila, ob 20.30: dobrodelni koncert SIJAVUSA GADZIJEVA.

GLASBA
FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

Stolnica sv. Justa: V petek, 21. t. m., ob 20.30 zadnji, 8. abonmajski koncert: Nastopil bo Giancarlo Parodi (orgle). Na programu Viozzi, Zardini, Mascagni in Sofianopulo.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich
Operna in baletna sezona 1994-95

Danes, 19. t.m., ob 20.00 (red F) ponovitev predstave C.W. Gluck »Orfeo ed Euridice«. Dirigent Peter Maag. Ponovitve predstave: jutri, 20. t.m., (red H), v soboto, 22. t.m., ob 17.00 (red S) in v nedeljo 23. t.m., ob 16.00 (red G).

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih) Pivnica Forst Europa
Jutri, 20. t. m., ob 21. uri polfinale festivala trzaskere narečne popevke. Nastopal bo tudi ansambel »Billows '85«. Zaključni večer bo 4. maja.

GORICA

Kulturni dom

Koncertna sezona M. R. Lipizer: v petek, 21. t. m., ob 20.30 koncert pianista Roberta Metro.

V petek, 28. t. m., ob 20.30 zborovski koncert ob 50-letnici osvoboditve. Prireja ZSKD.

SCGV E. Komel - Koncertna sezona 1994/95: v sredo, 3. maja, ob 20.30 koncertni recital Igorja Lazka. Na programu Rachmaninov, De Falla in Bartok.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

V Malem salonu je do 30. aprila na ogled razstava fotografij JOZETA MALIJA.

GALERIJA LEK, Verovskova 57

Razstava slik IVANA VALJAVCA je na ogled do 15. maja.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava MATEJE SEVER je na ogled do 1. maja.

GALERIJA ZDSLJ, Komenskega 8

Razstava MARKA POGACNIKA je na ogled do 5. maja.

KLUB B-51, Gerbičeva 51a

Razstava MIRA KLAJDERJA - Cisto naključje je na ogled do 12. maja.

BREŽICE

POSAVSKI MUZEJ BREZICE

Razstava Poetika ego transformacij VOJKA POGACARJA je na ogled do 2. maja.

CELJE

KNJIZNICA CELJE, Muzejski trg 1

Danes, 19. aprila, ob 18. uri: otvoritev razstave GIMNAZIJA SKOZI CAS. Razstava bo na ogled do septembra.

KRANJ

GALERIJA V PRESERNOVI HISI

Razstava BONIJA CEHA je na ogled do 13. maja.

GALERIJA MESTNE HISE

Razstava SABE SKABERNE in DRAGA ROZMANA je na ogled do 13. maja.

VELENJE

VELENJSKI GRAD

Razstava likovnih del skupine PIN - Rudnik lignita Velenje.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, Senčna pot 10

Danes, 19. aprila, bo ob 20.30 otvoritev razstave skulptur in slik ERIKA LOVKA.

RETROSPEKTIVNA RAZSTAVA
RIKA DEBENJAKA

do 28. maja

Mestna galerija Piran - retrospektiva slik Krstilnica Sv. Jurija v Piranu - sakralne slike Galerija Meduza Koper - grafike Galerija Insula Izola - risbe, ilustracije, znamke

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galeria Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Art Light Hall: do 29. t.m. razstavlja slikar Piero Maruccci. Urnik: vsak dan od 18.00 do 20.00 razen ponedeljkov in praznikov.

Galerija Cartesius: se jutri, 20. t. m., razstavlja slikar in kipar Ugo Carrà.

Galerija Torbandena: do 30. t. m. je na ogled razstava slikarja Eda Murtiča.

Art Gallery: do 29. t.m. razstavlajo slikarji Nilo Cabai, Marino Cassetti, Pietro Girotto in Elvio Zorzenon.

Sedež letovisarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20 - 3. nad): v petek, 21. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave A. Famà, O. Siaussa, C. Sivinija in E. Steidlerja.

Gledališče Miela

Na ogled je razstava fotografskih maxi povečav »Jeruzalem iz višine«, ki je odprta do ogled se jutri, 20. t.m., s sledečim urnikom: od 11.00 do 13.00 in od 17.00-19.00.

REPEN - Kraska hisa

Do 28. maja bo ob nedeljah in praznikih na ogled razstava narodnih noš.

RICMANJE - Baragov dom

Na ogled sta razstavi »Spomeniki pisane besede v Ricmanjih« in »Prispevki sodobnih slovenskih umetnikov« ob 800-letnici sv. Klare. Urnik: ob delavnikih 9-12, 15-18.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: se jutri, 20. t.m., je na ogled razstava kiparke Matejke Bellè. Galerija Katoliške knjigarne: do konca aprila razstavlja Janez Kovacic.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: do 30.4. razstavlja Marie Las-sniņ.

TINJE

Na ogled so dela Garya Bukovnika iz New Yorka.

SMIHEL NAD PLIBERKOM

Tovarna Knecht: na ogled je razstava Helmuta Blazeja.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrč, risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Ubina.

MENJALNIŠKI TEČAJI

19. aprila 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 L.)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana*	80,30	81,30	11,29	11,55	6,50	6,89
A banka Koper*	80,20	81,30	11,25	11,56	6,47	6,87
A banka Nova Gorica*	80,65	81,45	11,31	11,57	6,50	6,87
Banka Celje d.d., t: 063/431-459*	80,50	81,50	11,30	11,60	6,45	6,90
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,45	81,30	11,35	11,55	6,40	6,80
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511*	80,92	81,45	11,20	11,62	6,51	6,68
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,60	81,20	11,20	11,50	6,50	6,90
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	80,60	81,00	11,36	11,46	6,55	6,70
Creditanstalt d. d.	80,50	81,50	11,40	11,70	6,60	7,00
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,86	80,90	11,42	11,44	6,58	6,60
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,86	80,90	11,40	11,43	6,60	6,63
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	80,70	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	80,65	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	80,65	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	80,65	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16	80,65	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 063/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	80,65	81,05	11,34	11,45	6,43	6,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	80,65	81,05	11,34	11,45	6,43	6,65
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,04	81,50	11,30	11,60	6,35	6,95
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	80,45	81,35	11,35	11,55	6,51	6,66
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,50	81,20	11,30	11,49	6,45	6,90
Poštna banka Slovenije	79,00	81,90	10,72	11,40	5,97	6,70
Publikum Ljubljana, t: 312-570*	80,86	80,89	11,45	11,47	6,62	6,64
Publikum Piran, t: 066/ 73-269*	80,35	80,70	11,32	11,42	6,65	6,60
Publikum Celje, t: 063/ 441-405*	80,70	81,00	11,40	11,49	6,50	6,80
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675*	80,70	80,95	11,43	11,45	6,50	6,90
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355*	79,80	81,45	11,20	11,56	6,40	7,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180*	80,91	81,09	11,36	11,48	6,60	6,65
Publikum NM, t: 068/ 322-490*	80,40	80,84	11,30	11,50	6,55	6,80
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114*	80,50	81,20	11,30	11,50	6,20	7,00
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174*	80,30	81,10	11,40	11,50	6,20	6,90
Publikum Kamnik, t: 061/832-914*	80,55	81,05	11,35	11,55	6,55	6,80
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670*	-	-	-	-	-	-
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822*	-	-	-	-	-	-
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842*	80,55	81,45	11,26	11,54	6,40	6,80
SKB d.d., ***	80,20	81,35	10,60	11,65	6,40	6,70
SHP Kranj, t: 064/331-741*	80,70	80,90	11,40	11,46	6,50	6,80
SZKB d.d. Ljubljana*	80,65	81,19	11,34	11,53	6,50	6,82
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,50	81,40	11,32	11,57	6,55	6,95
Upimo Ljubljana, t: 212-073*	80,84	80,89	11,43	11,45	6,54	6,59

Tečaji na dan 13. 4. 1995. * Zračunavajo provizijo: **
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: ***

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rajan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

18. APRIL 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1657,00	1727,00
nemška marka	1210,00	1262,00
francoski frank	346,00	360,00
holandski gulden	1084,00	1128,00
belgijski frank	59,00	61,40
funt šterling	2686,00	2795,00
irski šterling	2740,00	2852,00
danska krona	308,00	321,00
grška dramma	7,40	7,80
kanadski dolar	1214,00	1263,00
japonski jen	20,00	21,20
švicarski frank	1473,00	1533,00
avstrijski šiling	172,40	179,50
norveška krona	271,00	282,00
švedska krona	228,00	238,00
portugalski escudo	11,50	12,00
španska peseta	13,60	14,10
avstralski dolar	1237,00	1287,00
madžarski forint	11,00	14,00
slovenski tolar	14,00	15,00
hrvaški dinar-kuna	320,00	345,00

KMEČKA BANKA - GORICA

18. APRIL 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1667,00	1712,00
nemška marka	1227,00	1262,00
francoski frank	348,00	363,00
holandski gulden	1089,00	1117,00
belgijski frank	59,30	60,50
funt šterling	2697,00	2787,00
irski šterling	2753,00	2843,00
danska krona	309,00	317,00
grška dramma	7,50	8,10
kanadski dolar	1220,00	1265,00
švicarski frank	1487,00	1517,00
avstrijski šiling	173,30	178,30
slovenski tolar	14,50	15,30

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

13. APRIL 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Piberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	8,90
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	14,50	15,30
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00	15,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 19. 4. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,21	81,48
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 074 z dne 18.4. 1995 - Tečaji veljajo od 19. 4. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,4005	82,6484	82,8963
Avstrija	040	šiling	100	1154,5076	1157,9815	1161,4554
Belgija	056	frank	100	395,0444	396,2331	397,4218
Kanada	124	dolar	1	80,9747	81,2184	81,4621
Danska	208	krona	100	2061,8179	2068,0220	2074,2261
Finska	246	marka	100	2625,5056	2633,4058	2641,3060
Francija	250	frank	100	2307,4717	2314,4149	2321,3581
Nemčija	280	marka	100	8123,4702	8147,9139	8172,3576
Grčija	300	grd	100	—	50,0200	50,1701
Irsko	372	funt	1	—	184,1429	184,6953
Italija	380	lira	100	6,5297	6,5493	6,5689
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2240,0000	—
Japonska	392	jen	100	136,4581	136,8687	137,2793
Nizozemska	528	gulden	100	7254,9087	7276,7389	7298,5691
Norveška	578	krona	100	1806,6598	1812,0961	1817,5324
Portugalska	620	escudo	100	76,8318	77,0630	77,2942
Švedska	752	krona	100	1525,9938	1530,5856	1535,1774
Švica	756	frank	100	9860,2681	9889,9379	9919,6077
Velika Britanija	826	funt šterling	1	179,4474	179,9874	180,5274
ZDA	840	dolar	1	110,8285	111,1620	111,4955
Evropska unija	955	ECU	1	148,8220	149,2698	149,7176
Španija	995	peseta	100	90,6986	90,9715	91,2444

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 18.4. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolaški del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolaški del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1.500.000	828.613	798.354	1.626.967
23		110,6756%	108,2891%	109,4824%	150.000	83,007	81,217	164,224

LJUBLJANSKA
BORZA
LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.

Tečajnica borznega trga

št.: 72

Datum: 18. 4. 1995

Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
----------------	-------------	---------------------	--------------	---------	-------	---------	---------	------	------	---------------

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice

LEKC	796	(4.5.93)	11.500	4,09-	18.4.	11.350	12.050	11.500	11.500	173
PRB	1.000	(6.6.94)	13.207		18.4.	12.500	13.600			
SAL	500	(7/29.8.94)	20.395		14.4.	19.400	20.900			
SKBR	458	(16.5.94)	32.967		18.4.	32.500	33.000			

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice

RSO1	8,0	4(31.12.94)	98,2		14.4.	97,4	98,9			
RSO2	9,5	8(1.10.94)	103,7	20	18.4.	103,5	103,7	103,5	9,518	
RSO8	5,0	3(30.11.94)	83,9		14.4.	78,0	91,5			
RS11	7,0	4(15.1.95)	90,0		7.4.					
RSL1D	8,0	4(31.12.94)	95,5	12	18.4.	96,6	97,3	95,5	95,5	278
RSL2D	9,5	8(1.10.94)	101,9	39	18.4.	100,0		101,9	101,9	334
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,0		14.4.	99,0				

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice

BTBR			11.020		18.4.	11.000	12.122			
DAD	10.000	(1.6.94)	116.500	1,67-	18.4.	116.000	121.000	118.000	115.000	322
FMD		(8)	13.840		18.4.	13.800				
GPCR			20.400		18.4.		20.500			
HMER			15.300		18.4.	13.770	16.000			
MKZ	218	(30.3.93)	9.100		14.4.	8.980	9.400			
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	3.811		14.4.		3.851			
TCTR		(5)	769,0		18.4.	740,0	770,0			

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice

KBTP	4000	(23.5.94)	32.790		14.4.	32.500	37.800			
PFNP			32.708		18.4.		35.000			
RGSP		(6)	1.021**		14.4.					
UBKP			11.600		18.4.	11.600	12.000			
VIP			41.000		18.4.	39.000				

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice

LEK12,0	4(1.11.94)		97,55		13.5.	95,5				
OZG	11,0	4(1.1.95)	92,0		5.4.					
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,5		14.4.	97,7	100,0			
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,5		14.4.	99,0	100,0			
PGO	10,0	1(1.6.94)	96,0		14.4.		96,5			
RGSG1	10,0	4(1.6.94)	82,6		14.4.		84,0			

NOGOMET / POVRATNI POLFINALNI TEKMI V POKALU UEFA

Italijanski finale Parma - Juventus

Parma po pričakovanju izločila Bayer
Juventus zmagal z Borussia v Dortmundu

PARMA, DORTMUND - Po sezonah 1990/91 in 1991/92 bo tudi letos v pokalu UEFA finale povsem italijanski. 3. in 17. maja se bosta namreč pomerila Juventus in Parma (isti ekipi sta na prvem oziroma drugem mestu v italijanski ligi, uvrstili pa sta se tudi v finale italijanskega pokala), ki sta izločila Borussia iz Dortmundunda oziroma Bayer iz Leverkusna. Dvojni nemško-italijanski obračun se je torej končal s popolnim italijanskim zmagoslavjem, ki je bilo v primeru Parme pričakovano, v primeru Juventusa pa nekoliko manj glede na izid prve tekme v Turinu (2:2).

Juventusu sinoci zato ni preostalo drugega kot napad od prve minute. Ofenzivna igra se je črnelim obrestovala že v 3. minuti, ko je Porrini po kotu z leve

strani, ki ga je izvedel Roberto Baggio, z glavo premagal Klosa. Borussia je takoj reagirala in že v 9. minuti je Julio Cesar s strelom s približno 20 metrov premagal Rampullo, ki ni najboljši posredoval. Nato je pobudo spet prevzel Juventus, ki je po zaslugi Roberta Baggia v 30. minuti vodil z 2:1. Baggio je namreč moštrosko izvedel prosti strel z več kot dvajsetih metrov in zoga je končala v desnem zgornjem kotu Klosovih vrat.

V drugem polcasu je bila Borussia stalno napadala, imela nekaj priložnosti, dosegla tudi gol, ki pa ga je sodnik razveljavil, ker je zoga pred tem v zraku že bila v outu, tako da se je Juventus na koncu zasluženo veselil uvrstitve v finale.

V Parmi je bilo praktično vse odločeno že v 3. minuti, ko je Asprilla spretno

popeljal Parmo v vodstvo. Nemci, ki so prvo tekmo izgubili z 2:1, so tudi imeli nekaj priložnosti, vendar pri zaključevanju niso imeli sreče. Na drugi strani pa sta Asprilla (po podaji Zole) in Zola (po podaji Asprille) dosegla še dva gola in prinesla zaslužen zmagovito Parmo, ki je s tem v zadnjih treh letih dosegla svoj tretji zaporedni finale v evropskih pokalih.

Parma - Bayer Leverkusen 3:0 (1:0)

Strelca: Asprilla v 3. in 54. minuti, Zola v 66. minuti

Parma: Bucci, Castellini, Mussi, Minotti, Susic, Couto, Pin, Dino Baggio (od 74. min. Fiore), Crippa, Zola, Asprilla (od 74. min. Branca).

Bayer: Vollborn, Scholz, Melzig, Happe, Lupescu (od 64. min. Lehnhoff), Ha-

Asprilla (v beli majici) je dosegel dva gola za Parmo (AP)

pal, Paulo Sergio (od 69. min. Munch), Schuster, Kirsten, Thom, Voeller.

Sodnik: Goethals (Belgija); koti 7:5 za Bayer; gledalcev 13.000.

Borussia Dortmund - Juventus 1:2 (1:2)

Strelci: Porrini v 6., Julio Cesar v 9., Roberto Baggio v 30. minuti

Borussia: Klos, Reinhardt (od 46. min.

Ricken), Schmidt, Freund, Julio Cesar (od 59. Zelic), Kurz, Reuter, Zorc, Tanko, Franck, Tretschok.

Juventus: Rampulla, Ferrara, Porrini, Carrera, Kohler (od 8. min. Di Livio), Sousa, Deschamps, Conte, Del Piero (od 78. min. Tacchinardi), Roberto Baggio, Ravanelli.

Sodnik: Van Der Ende (Nizozemska)

NOGOMET / POVRATNI POLFINALNI TEKMI POKALA PRVAKOV

Ajax in Milan najbolj verjetna finalista

MILAN, AMSTERDAM - Danes bosta znana finalista evropske klubske nogometne lige. V Milanu se bosta na povratni polfinalni tekmi spoprijela domaći Milan in Paris Saint Germain, v Amsterdamu pa domaći Ajax in münchenški Bayern.

Milan, ki je v Parizu na prvi tekmi dokaj srečno zmagal z 1:0 (strelac je bil Boban), je danes favorit za uvrstitev v finale. To je Milanu uspelo že petkrat v zadnjih sedmih letih.

Verjetno nikoli prej ni bila za društvo iz Milana uvrstitev v finale tega pokala tako pomembna kot letos. Mostvo trenerja Capella je namreč že odpisano tako v boju za državni naslov kot v italijanskem pokalu. Sam trener Capello je izjavil: »To je v tej sezoni naša najpomembnejša tekma. Ni pomembno, če bomo dobro ali slabo igrali, pomemben je predvsem rezultat. Tudi ni važno, ce smo v Parizu zmagali z 1:0. Nasi nasprotniki bodo imeli celo psihološko prednost, saj nimajo česa izgubiti, medtem ko bomo mi psihično zelo obremenjeni, saj je za nas ta tekma skoraj življenjskega pomena za nadaljevanje sezone.«

VERJETNI POSTAVI

MILAN: Rossi, Tassotti, Panucci, Albertini, Maldini, Baresi, Eranio, Desailly, Boban, Savičević, Simone.

PARIS SG: Lama, Kombouaré, Roche, Ricardo, Colleter, Le Guen, Bravo, Guerin, Weah, Valdo, Ginola.

SODNIK: Motttram (Skotska).

Ajax je danes v Amsterdamu nespornim favorit proti Bayernu. Nizozemsko mostvo je doslej v tem pokalu pokazalo najboljšo in najučinkovitejšo igro. Ajax bi si že v Münchnu pred dvema tednoma zasluzil zmago, zamudil pa

je celo vrsto zelo ugodnih priložnosti za gol.

Ajaxov trener Louis Van Gaal pravi: »Zelo pomembno je, da ne ponovimo napak, ki smo jih napravili v Münchnu in da damo vsaj dva gola, da bi nas nasprotniki ne prese-

netili. Sem optimist, ceprav mislim, da se bo Bayern v glavnem skušal braniti, da bi nas nato presenetil s protinapadi. Ta taktika je trenerju Bayernu večkrat uspela, tudi ko je treniral v Italiji.«

Medtem ko bo Ajax na-

stopil le brez kaznovanega Franka De Boerja, bodo pri Bayernu odsotni zelo važni igralci kot Matthäus, Papin in Kostadinov.

VERJETNI POSTAVI

AJAX: Ven der Sar, Reiziger, Blind, Rijkaard, Bogarde, R. de Boer, Finidi, Seedorf, Kanu (Kluivert), Litmanen, Overmars.

BAYERN: Scheuer, Babbel, Frey, Helmer, Kreuzer (Kufford), Schupp, Nerlinger, Ziege, Sutter, Scholl, Zickler.

SODNIK: Puhl (Madžarska).

NOGOMET / PRVENSTVA NA TUJEM

Freiburg zdaj že grozi Borussii D. in Werderju

DORTMUND - Borussia je spet sama na prvem mestu nemške Bundeslige, ceprav tudi proti Karlsruheju navijaci bleščeče igre iz prvega dela prvenstva niso videli. Werder je proti tačas res solidnemu Kölnu igral neodločeno in izid je vsekakor sprejemljiv. Zato pa dvojici pri vrhu vse bolj neustrašno grozita neverjetni Freiburg (lani se je v zadnjem kolu rešil pred izpadom le zaradi boljše razlike v golih) in zlasti Kaiserslautern, najuspešnejša ekipa spomladanskega dela prvenstva. Pravi festival zadetkov je bil v Frankfurtu, kjer je v enem izmed klasičnih dvobojev nemškega nogometa Bayern s 5:2 pregazil domači Eintracht, kateremu zamenja-

va trenerja očitno ni najbolj pomagala. Podobno velja tudi za Dynamo Dresden, kjer tudi tretji trener ni prinesel zazelenih uspehov: nasprotno, bivši vzhodnjaki so s poldrugim nogom že v nižji ligi. VRSTNI RED: Borussia Dt. 39, Werder 38, Freiburg in Kaiserslautern 36, Borussia MG 34, Bayern 33.

Angleški nogometasi so igrali dve koli in presenečenja so se kar vrstila. Blackburn je nabral le eno točko, saj je igral neodločeno v Leedsu, nato pa doma pa je s 3:2 izgubil proti Manchester Cityu, ceprav je dvakrat vodil. Na srečo »roversov« tudi Manchester United ni blestel: zmagal je sicer v Leicesteru, toda doma nato ni uspel doseči

gola proti Chelseai. Stiri kola pred koncem je tako zaostanek branilcev naslova ostal precejšen (pet točk), nenadni strah pred zmago Blackburna pa je postal na glavo vse napovedi. VRSTNI RED: Blackburn 83, Manchester Utd 78, Newcastle in Nottingham 70, Liverpool 64, Leeds 63.

Real Madrid je uspešno preskočil tudi oviro mestnega derbija. Atletico je vseskozi le gledal letos razpoložene Zamorana in tovarise, ki so z dvema goloma sicer ostali pod sezonskim povprečjem. Deportivo z razpoložnim Bebetom na čelu pa ne popušta. Šest točk razlike je predstavlja velik zaostanek, toda medtem ko je Madrid po igri sodec v krizi, so »belo-

plavi« res neustavljivi. VRSTNI RED: Real Madrid 44, Deportivo 38, Barcelona 36, Zaragoza 35, Real Betis 34.

Prvi sezonski poraz Nantesu ni povzročil preglavic, saj si je doslej nabral nenadoknadljivo prednost. Minimalne možnosti ima sicer Lyon, ki ima lažji spored, tekmo manj in direktni spopad doma, toda enajst točk je objektivno prevelik zalogaj. Ce se Nantes se ne more tudi matematično veseliti, je to dovoljeno Rangersu in Panathinaikosu.

Prvi je osvojil 45. in 7. zaporedni škotski naslov že sedem kol pred koncem, Panathinaikos pa je po treh letih nadvlade AEK-a svoje ime v zlato knjigo zapisal sedemnajstic. (dk)

NOVICE

Špancem vse lovorike?

IRUN (STA/Hina) - Evropski moški rokometni pokali gredo počasi h koncu. Odigrane so bile že vse prve tekme v vseh pokalih. V prvih tekmah so odlično igrala španske ekipe, zato je povsem možno, da osvojijo prav vse lovorike. V najvažnejšem tekmovanju, pokalu prvakov, je španski prvak Elgoriaga doma visoko premagal Badel 1862 Zagreb. Rezultat prve tekme 30:20 (12:12) daje Špancem velike možnosti, da postanejo evropski prvaki. V pokalu pokalnih zmagovalcev je Barcelona že v gosteh premagala danski Gudme z 31:24 (16:13), tako da bo srečanje v Barceloni samo še formalnost. V pokalu EHF je Granollers tesno s 24:26 izgubil proti Poljotu iz Celjabsinske, ki je v polfinalu izločil Gorenje iz Velenja. Najtežje delo med španskimi ekipami bo najverjetneje imel v pokalu mest Cadagua Galdar, ki bo na povratni tekmi v gosteh proti nemškemu Niederwürzbachu branil prednost treh golov. Prva tekma v Španiji se je namreč končala z rezultatom 29:26 (17:15).

Kostarika premagala Nemčijo

DOHA (STA/AP) - Za največje presenečenje 2. kroga predtekmovanja na svetovnem mladinskem nogometnem prvenstvu mladih reprezentanc (do 20 let) so poskrbeli nogometasi Kostarike, ki so v skupini D z 2:1 (1:0) premagali branilce naslova Nemce. V skupini C so Portugalci z 1:0 (0:0) premagali Argentine, v skupini B pa Španci Japonce z 2:1 (1:1). V skupini A sta Brazilija in Rusija igrali neodločeno 0:0. Tekma skupine C med Nizozemsko in Hondurasom se je končala že v 78. minuti, ko je bil pri rezultatu 7:1 izključen četrti igralec Hondurasa. Tako je na igrišču ostalo le šest njihovih igralcev, igra pa po pravilih v tem primeru ni več mogoča. Vrstni red skupin po 2. krogu - skupina A: Brazilija 4, Sirija 3, Rusija 1, Katar 1; skupina B: Španija 6, Čile 2, Japonska 1, Burundi 1; skupina C: Portugalska 6, Nizozemska 3, Argentina 3, Honduras 0; skupina D: Kamerun 4, Avstralija 3, Kostarika 3, Nemčija 1.

Rekord Gretzkyja

CALGARY (STA/AP) - Kanadska hokejska legenda Wayne Gretzky je postal prvi igralec, ki je v ligi NHL dosegel 2.500 točk (goli+podaje). To mu je uspelo na tekmi v Calgaryju, kjer so njegovi Los Angeles Kingsi sicer izgubili z 2:5. Gretzky je bil podajalec pri prvem голу svojega mostva, ki ga je dosegel Rob Blake in s katerim so »kralji« izenačili na 1:1. Gretzky je v svoji karieri dosegel 813 golov in 1687-krat podal. Njegovo povprečje v 16 let dolgi profesionalni karieri je več kot dva gola na tekmo, podobno statistiko ima samo še Mario Lemieux. Izidi ponedeljkovih tekem: Montreal - Washington 5:2, Toronto - Chicago 3:1, Vancouver - Dallas 2:2, Edmonton - Winnipeg 6:5, Calgary - Los Angeles 5:2, Anaheim - San Jose 3:0.

New Zealand ugnal One Australio

SAN DIEGO (Reuter) - Na jadralnem tekmovanju America's Cup je v ponedeljek posadka Ameica 3 med izzivalci premagala posadko Stars & Stripes za 41 sekund, v razredu branilcev pa je posadka New Zealand za 3.54 minute premagala One Australio. Vrstni red - branilci: 1. Young America, Stars & Stripes in America 3 po 3 točke; izzivalci: 1. New Zealand 4, 2. One Australia 1.

NBA / ZADNJE ODLOČITVE

Zdaj tudi Atlanta v končnici, Boston na dobri poti

NEW YORK - Do konca rednega dela manjka le še nekaj dni (play off se bo pričel 23. t.m.), se vedno pa ostaja seznam najboljših 16 mostev, ki bodo nastopili v končnici, nepopoln. Nastop v končnici si je zagotovila se Atlanta, na zelo dobri poti pa je tudi Boston, ki ima sedaj že velik naskok nad Milwaukeejem.

IZIDI

Petek: **Denver - Phoenix 102:87** (Stith 27; K.Johnson 24), **San Antonio - Sacramento 98:88** (D.Robinson 32, Rodman 15 skokov; Richmond 22), **Indiana - New York 84:88** (McKey 23; Ewing 30), **Minnesota - Milwaukee 104:100*** (Laettner 25, G.Robinson 23), **Cleveland - Atlanta 83:70** (T.Hill 16 točk in 18 skokov; Lang 15), **Detroit - Charlotte 86:94** (Houston 21; Mourning 23).

Sobota: **Miami - Orlando 123:117** (Rice 56 - met 20:27, 7:8 za 3; O'Neal 38, A.Hardaway 28), **Golden State - Seattle 99:115** (Rozier 14; Payton 24), **Boston - Detroit 129:104** (D.Wilkins 26, Radja 16 - met 7:14, 12 skokov; G.Hill 31), **Phoenix - Lakers 119:114** (Majerle 28; Ceballos 40, Divac 23 - met 6:11), **Portland - Dallas 90:102** (C.Robinson 25; Mashburn 29), **Houston - Sacramento 98:84** (Smith 18, Olajuwon 15; Richmond 19), **Utah - Clippers 105:83** (K.Malone 21; Dehere 13), **New Jersey - Philadelphia 87:97** (Gilliam 29; Grayer 21), **Washington - Milwaukee 114:110** (Howard 31, Webber 29; Baker 30).

Nedelja: **Chicago - New York 111:90** (Pippen 29, Jordan 28, na sliki AP, Kukoc 20 - met 5:9, 10 asistenc, 5 skokov; Smith 22), **Lakers - Dallas 125:111** (Ceballos 33, Divac 23 - met 9:12, 13 skokov, 9 asistenc, 4 bloкаде; Mashburn 26), **Denver - San Antonio 109:112*** (Rogers 31; D.Robinson 42), **Charlotte - Atlanta 93:94** (Mourning 21; Blaylock 24), **Indiana - Minnesota 114:75** (Smits 22; Laettner 22).

Ponedeljek: **Miami - Chicago 93:98** (Reeves 27; Jordan 31, Pippen 17), **Boston - New Jersey 98:96** (D.Brown 18, Radja 16; Gilliam 25), **Orlando - Washington 111:100** (O'Neal 34, A.Hardaway 16; Webber, Howard in Muresan po 21), **Seattle - Portland 93:97** (Schrempp 25; Strickland 21), **Houston - Clippers 121:111** (Olajuwon 30, Drexler 23; Dehere 23), **Philadelphia - Charlotte 90:101** (S.Wright 22; Sutton 16), **New York - Milwaukee 93:99** (Mason 17; Baker 28, G.Robinson 27).

VRSTNA REDA

Vzhod: **Orlando* 56-23**, **New York* 52-27**, **Indiana* 50-29**, **Charlotte* 49-30**, **Chicago* 45-34**, **Cleveland* 41-37**, **Atlanta* 40-39**, **Boston 35-44**, **Milwaukee 32-47**, **Miami 31-48**, **New Jersey 28-51**, **Detroit 27-51**, **Philadelphia 23-56**, **Washington 19-60**.

Zahod: **San Antonio* 58-20**, **Utah* 56-22**, **Phoenix* 56-23**, **Seattle* 55-23**, **Lakers* 48-31**, **Houston* 47-32**, **Portland 41-37**, **Denver 38-40**, **Sacramento 37-41**, **Dallas 35-43**, **Golden State 25-53**, **Minnesota 21-57**, **Clippers 16-63**. (*že v končnici, v mastnem tisku prvih osem mostev iz vsake skupine)

Vanja Jogan

NOVICE

Mansell bo dirkal v Imoli

IMOLA - Vse kaže, da bo Nigel Mansell opravil svoj »uradni povratek« na dirke formule 1 prav 30. t.m. na VN San Marina v Imoli.

Po uradnem sporočilu McLarna bo bivši svetovni prvak, ki je preskočil prvi dve tekni v letosnji sezoni, ker je bila kabina avtomobila pretesna, imel na razpolago novo vozilo.

Alesi: »Sem v odlični formi«

SCARPERIA (FIRENCE) - Kar 2.000 navijacev si je na dirkališču v Mugellu ogledalo prvi trening Jeana Alesija na ferrariju. Francoski pilot je po treningu izjavil: »Sem v odlični formi in mislim, da je to vozilo zares kot nalašč za velike podvige. S takim bolidom lahko startam na zmago na Veliki nagradi San Marina.«

V Padovi tekma Milan - Torino

PADOVA - Zveza italijanskih nogometnih ligasev bo zaprosila društvo Padove, da bi nedeljsko prvenstveno tekmo Milan - Torino igrali v Padovi. To je ena od dveh tekem, ki ju mora Milan igrati na nevtralnem igrišču, ker je milansko društvo dobilo prepoved igranja na svojem terenu za dve koli zaradi izgredov, ko so umorili navijaca Genoe.

Na stadionu »Euganeo« v Padovi sta proti domačemu moštvu izgubila tako Milan kot Torino. Odločitev, če bodo tekmo igrali v Padovi, naj bi padla danes ali jutri. To srečanje bodo zaradi televizijskega prenosa igrali v večernih urah.

Boksić na priprave po derbiju?

RIM - Pri Laziu si močno prizadevajo, da bi Boksić in Winter odšla na priprave svojih reprezentanc se-le v ponedeljek po mestnem derbiju z Romo. Kot je znano, bo na kvalifikacijah za EP Hrvaska 26. t.m. igrala s Slovenijo, Nizozemska pa z Republiko Cesko. Oba igralca, kot predvideva pravilnik UEFA, bi morala biti prosta že v petek. Kaže pa, da bo Lazio vsaj za Boksića dobil privoljenje hrvaske nogometne zveze, saj bo Hrvaska igrala doma (v Zagrebu), medtem ko bo Nizozemska igrala v gosteh.

Panapesca odslovila Zorzija Scavolini pa potrdil Bianchinija

MONTECATINI, PESARO - Potem ko je tehnični vodja košarkarskega društva Panapesca iz Montecatini Gino Natali dal ostavko, je vodstvo kluba odslovilo trenerja Tonina Zorzija. Zadnje treninge mostva, ki je letos izpadlo iz A1 lige, bo vodil Stefano Ranuzzi. Najverjetneje se bo, kot tehnični vodja, vrnil v Montecatini Gianfranco Benvenuti, ki bo nato izbral tudi trenerja, za katerega so kandidati Ranuzzi, Stefano Tommei in Nini Gebbia. Tonino Zorzi je v naših košarkarskih krogih zelo poznan, saj je košarkarsko »zrasel« v Gorici. Ce so bili v Montecatini nezadovoljni z delom svojega trenerja, pa kaže, da je povsem drugače v Pesaru, kjer so potrdili trenerja Valeria Bianchinija, čeprav je Scavolini izpadel že v četrtfinalu. Vodstvo Scavolinija se bo že ta teden sestalo, da bi začrtalo smernice za nadaljnje delo. Kaže, da bodo bistveno pomladili mostvo in se odrekli »starčkom«, kot so Magnifico, Costa, Riva in Dell' Agnello.

Magradili Isolde Kostner, Runggaldierja in Perathonerja

S. CRISTINA DI VALGARDENA - Včeraj so nagradili in podelili priznanja trem smučarjem, ki so se v tej sezoni še posebno izkazali. Gre za zmagovalca svetovnega pokala v superveleslalomu Petra Runggaldierja, Wernerja Perathonerja in Isolde Kostner. Ob tej priložnosti so nagradili se dva trenerja »azzurrov«, Ubalda Pruckerja in Helmutha Schmalzla.

Papin se želi vrniti v Francijo

PARIZ - Francoski nogometaš Jean-Pierre Papin, ki je v zadnjih sezonah s spremenljivim uspehom igral v Milanu in Bayernu, je izjavil, da si zelo želi vrniti se v svoj nekdanji klub Olympique iz Marseillea. »Želim se vrniti v Marseille, čeprav bom moral igrati v drugi ligi,« je dejal Papin, ki je v Marseilleu od leta 1986 do leta 1992 dosegel največje uspehe.

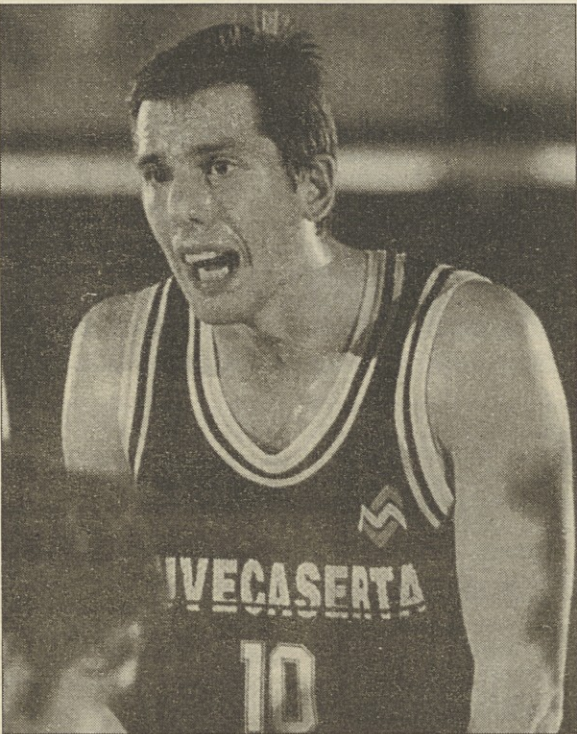
Larrousse izstopil iz formule 1

PARIZ - Francosko mostvo Larrousse je izstopilo iz svetovnega prvenstva v formuli 1. Mostvo bivšega dirkaca Gerarda Larroussea, ki je od leta 1992 nastopilo skupno na 48 dirkah za svetovno prvenstvo, je obenem pojasnilo, da se bo v tekmovanje poskušalo vrniti prihodnje leto. Razlog za izstop so velike denarne težave, v katerih se je zaslala ta ekipa, ki ima sedež v južnofrancoskem Le Castelletu. Za letošnjo sezono jim ni uspelo pridobiti partnerja, tako da se niso udeležili že prvih dveh dirk sezone v Braziliji in Argentini. V treh sezonah nastopanja v formuli 1 so dirkaci tega mostva osvojili samo šest točk.

2500 maratoncev v Turinu

TURIN - Na velikem maratonu, ki bo v nedeljo v Turinu, bo nastopilo kar 2.500 atletov. Na tej prireditvi bo teklo več slavnih imen, med katerimi bo Arabec Ahmed Salah glavna zvezda. Salah je bil letos na maratonu v Seulu tretji, dvakrat pa je osvojil naslov svetovnega prvaka v tej disciplini.

KOŠARKA / KONČNICA A2 LIGE

Goriški Brescialat sinoči izgubil na prvi četrtfinalni tekmi v Caserti

Diego Pastori (Juve Caserta)

CASERTA - Na prvi četrtfinalni tekmi končnice italijanskega košarkarskega prvenstva A2 lige goriškemu Brescialatu ni uspel podvig in je po izenačenih tekmi izgubil z Juventusom iz Caserte s 77:83 (40:41). Goriški košarkarji so bili skozi vse srečanje enakovredni gostiteljem, ki so bili naposled prisebnejši in tudi zasluženo zmagali. Goričani bodo imeli že jutri priložnost, da se odlozijo mostvu iz Caserte za ta poraz, saj bodo igrali doma. V primeru, da bodo izid v zmagah izenacili, bo še tretja tekma v nedeljo, 23. t.m. v Caserti.

Sinoči je zmagal tudi Menestrello iz Modene, ki je doma strl odpor tu-

rinskega Francorossa in slavil s 85:74 (35:38).

Mostvo Bancosardene pa se je moralo posteno namučiti, da je sinoči na prvi tekmi doma v Sassariju premagalo trdozive košarkarje Turboaira iz Frabriana z 90:88 (43:38).

Tekmo med Jcoplasticom in Floorom iz Padove bodo igrali danes, ker je bil sinoči Pala-maggió pri Caserti že zaseden s srečanjem Juve-Brescialat. In ne samo, lahko bi se zgodilo, da bi bili v nedeljo v tej sportni dvorani kar dve tekmi, če bi Juve Caserta in Jcoplastic stanje po dveh tekmah izenacila. Najprej bi ob 17.30 igrali tekmo Juve - Brescialat, dve uri pozneje pa Jcoplastic - Floor.

ODBOJKA / POGOVOR Z VLADIMIRJEM GRBIČEM

»Pri Ignisu gotovo ne bom več igral«

Mesto nove jugoslovanske reprezentance bo tako kot nekdanj - Brazilija ali Japonska?

BEOGRAD - »Clovek mora biti malo mazohističen, če se zeli ukvarjati z vrhunskim športom. Mora zrtvovati del sebe, da bi se druge pripravil do tega, da iz sebe iztisnejo maksimum v igri,« je na začetku pogovora povedal 24-letni Vladimir Grbić (na sliki v sredini), odbojkar jugoslovanske državne reprezentance in do junija se član Ignisa iz Padove, ki je po 11 sezonah v prvi italijanski ligi izpadel v A2 ligo. Da na njegovo izjavo ne moremo gledati kot na golo frazo, nam pove že njegova življenjska in sporta pot. Ze pri sedemnajstih letih je zapustil dom in si ustvaril zavidanja vredno sportno kariero z dobrimi obeti tudi v prihodnosti, toda vse to v nepravem času, ko je njegova matična reprezentanca paktično razpadla zaradi sankcij ZN proti Srbiji in Crni gori.

Po starih letih znova igrate mednarodne tekme v kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu kot član reprezentance ZR Jugoslavije. Kako ocenjujete dose-danjo igro?

»Ne morem reči, da smo dali vse od sebe, pa čeprav smo zmagali v vseh starih tekmah proti Danski in Makedoniji. Pravo igro pričakujem se-le proti mnogo močnejšim nasprotnikom, proti Spancem in Svedom. Do zdaj nismo imeli skupnih priprav, prav-zaprav člani reprezentance nismo skupaj preživeli niti dveh dnevov, zato tudi nismo uigrani.«

Kakšen razplet napo-

vedujete v dvoboju s Spanci in se posebej v boju s Svedi?

»Pred tekmo s Spanci bomo imeli nekajdnevne priprave, prav tako tudi pred srečanjem s Svedi. Mislim, da lahko premagamo tudi močnejše tekmece, vendar je pomembno, da opazujemo sebe in našo igro. Ne smemo se ozirati na nasprotnikovo veličino in nase pomanjkljivosti. Mislim, da si zaslužimo nastop na evropskem prvenstvu.«

Kje se po vašem mnenju nahaja jugoslovanska odbojka v evro-

marljive stare kadre in jim dodali nove ljudi, največji uspeh pa je vsekakor velika pozornost, ki jo odbojki namenjajo mediji v ZRJ.«

Vaša pogodba z Ignisom iz Padove se izteče junija. Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

»Trenutno je jasno le to, da bom zamenjal klub, vendar ne zaradi denarja. Nisem zadovoljen z vzdušjem v Ignisu, v klubu so naredili nekaj napacnih potez, ki so spremenile odnose. Mesto glavnega trenerja je prevzel Sapega, ki je se

pskem merilu?

»Nekod smo bili na sistem mestu, zdaj pa startamo povsem na novo. Reprezentanca je pomalajena, izkušenejši so v času sankcij igrali v tujni, moramo igrati brez strahu, vendar pa bi se morali vrniti na nekdanje mesto. Dobro je, da so na vrhu odbojarske zveze naredili radikalne spremembe; zadržali so

lani igral skupaj z mano. Pršlo je do nekakšnega spora »veličin«. Enostavno, njegov način dela mi ne odgovarja. Sapega zeli z vojaško strogostjo, z neko vrsto diktature doseči uspeh. Zeli zgraditi novi CSKA, vendar mu to z Italijani ne bo uspelo, ker so bolj samostojni. Trener in igralci morajo sodelovati, vendar mora vsak vedeti, kje je njegovo mesto. Nobena diktatura ne daje sadov.«

Imate kakšne konkretne ponudbe iz drugih klubov?

»Ponudb je dovolj, vse pa je odvisno od visine odškodnine. Ce bo velika, bom svojo sportno pot nadaljeval na Japonskem ali v Braziliji. Ze od nekdanj sem zelel oditi na Japonsko in se naučiti njihovega jezika. Po končani odbojarski karieri se bom vrget v posel, pri katerem je obvezno znanje tujih jezikov. Zdaj znam tri (angleški, ruski in italijanski), zelim pa se naučiti se japonsko.«

Tudi vaš brat Nikola je odličen reprezentant in član Gabeca iz Montichiarija, vendar ima poškodovano roko...

»Poskodovan ima zunanji del zapestja, ki bi ga morali operirati. Vendar se je odločil, da zaradi obveznosti v klubu in reprezentanci prelozi kirurški poseg, ki bi ga za nekaj mesecev odvrgnil od sporta. Kot sem že na začetku povedal, je tudi on kot vsi sportniki zrtvoval del samega sebe za svoj uspeh in uspeh mostva.«

Maja Marsicević

NAMIZNI TENIS / TURNIR 3. KATEGORIJE V FONDIJU

Trojici Krasovih igralk »Trofeja mesta Fondi« za najuspešnejše društvo

Tri Krasove pingpongasice Sonja Milić, Nina Milić in Martina Milić so na cetrtem turnirju za tretjo kategorijo osvojile trofejo mesta Fondi, to je priznanje kot najboljšo društvo po sestevku rezultatov. Sonja Milić je bila namreč zmagovalka turnirja v posamični konkurenci, na zmagovalno stopnico pa sta stopili tudi skupaj z 11-letno hčerko Martino v igri dvojic. S tem sta mati in hči ponovili uspeh iz Bergama kot najboljša zenska dvojica. V Fondiju je Krasov par premagal dvojici Gaudenzi-Pallazzi (24:22, 21:15) in Murlo-Piccoli (21:17, 21:12) ter v finalu z 2:1 v nizih dvojico Norcia-Arese.

V posamični konkurenci Krasovi naraščajnici Martina in Nina Milić nista imeli veliko sreče. Martina (st. 142) je imela v svoji kvalifikacijski skupini kasnejšo polfinalistko Anno Norcia (st. 103), Listantinijevo (st. 119), s katerima je izgubila dvoboja, premagala pa je Pellegrinijevo

(21:16, 21:16). Nina Milić (115) je premagala dve nasprotnici, Tiziano La Spada, ki nosi stevilko 93 v Italiji (21:13, 21:14) in Pichlerjevo (8:21, 21:18, 21:19), na 17 in 15 pa je izgubila v dvoboju s Terminjevo. Navkljub dvema zmagama se ni prebila iz kvalifikacijske skupine zaradi razlike v set tockah.

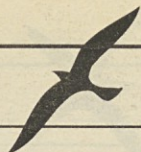
Izkusenosti Sonje Milić sta v skupini podlegli Gaudenzi-Pallazzi in Piccolijeva, tretji dvoboj pa je Krasova igralka dobila brez boja zaradi odsotnosti Zappitelijeva. Miliceva je zatem v tekmovanju na neposredno izpadanje pregazila vse nasprotnice: Floriano Franchi (21:9, 21:10), Simono Alghisi (21:6, 21:18), Anno Norcia (21:8,

Martina Milić gre po maminih in sestrih stopinjah

21:12) in zatem v finalu se igralco mesinske Fiamme Giuseppe Patanè (23:21, 16:21, 21:15). Turnir v Fondiju je bil kvalifikacijskega značaja in steje kot četrta preizkušnja za uvrstitev na državno prvenstvo.

J.J.

JADRANJE / NA MEDNARODNI REGATI V TRŽIČU

Zelo soliden nastop Arianne Bogatec

Sirenina jadralka je bila med dekleti prva, absolutno pa sedma - Zmagal Šved Molund

Jadralni klub Oscar Cosulich iz Tržica je konec prejšnjega tedna (od petka do nedelje) organiziral veliko mednarodno regato za razred evropa. Nastopilo je 48 jadrcev (29 fantov in 19 deklet) iz 9 držav in se posebej pri moških je bila konkurenca izredno močna, saj se je regate udeležilo trenutno prvih deset najboljših posameznikov v razredu evropa. Tudi pri dekletih je bila konkurenca solidna, saj je med drugimi nastopila tudi najnovejša sredozemska prvakinja Grkinja Maria Milona.

V tej konkurenci je zmagal Šved Johan Molund, ki je trenutno najboljši jadrlec na svetu v razredu evropa, precej dobro pa se je odrezala tudi Sirenina jadralka Arianna Bogatec, ki je v absolutni konkurenci osvojila sedmo mesto, med dekleti pa je bila prepričljivo najboljša. Bogatecova bi se najbrž uvrstila celo na absolutno 5. mesto, če se ne bi v 4. regati prevrnila, zaradi česar je izgubila vsaj dve mesti. Nastopila sta tudi Sirenina jadralka Paolo Tomsic in Dario Cossutta, ki pa sta zasedla 35. oziroma 36. mesto. Oba sta se novince v tej kategoriji, zato lahko njun nastop pozitivno ocenimo.

Organizatorjem je prvi dan in v nedeljo uspelo izvesti po tri regate, medtem ko so v soboto tekmovalci zaradi premočne burje počivali. V petek veter ni bil močan (4 do 6 metrov na sekundo), vendar pa so bile razmere za jadranje precej zahtevne, ker je veter stalno spreminjal smer. Bolje je bilo v nedeljo, pa čeprav je razmeroma močna burja (8 do 14 m na sekundo) od jadrcev in ja-

dralk zahtevala precejšnje znanje in napore.

REZULTATI

1. Johan Molund (Sve, uvrstitve po regatah: 4., 2., 1., 1., 1.; skupno 6, 25 točke); 2. Davide Fontane (Ita; 1., 1., 1., 4., 2., 7.; 8, 75 točke); 3. Terp Hansen Rasmussen (Dan; 7., 3., 4., 2., 4., 4.; 17 točk)...7. (1. med dekleti) Arianna Bogatec (Sirena; 5., 18., 5., 6., 8., 13.; 37 točk);...11. (2. med dekleti) Maria Milona (Grc; 8., 16., 7., 10., 16., 12.; 53 točk);...17. (3. med dekleti) Karoline Ridell (Sve; 3., 17., 11., 23., 18., 19.; 68 točk);...35. Paolo Tomsic (Sirena; 30., 41., 34., 35., 37., 27.; 163 točk); 36. Dario Cossutta (Sirena; 33., 38., -, 33., 35., 34.; 173 točk) itd.

Arianna Bogatec čaka od petka dalje (do prihodnje sobote) nastop na predolimpijski preizkušnji v Herzu v Franciji, Miran Gustin in Andre Mocilnik pa

Miran Gustin je v Izoli osvojil drugo mesto (F. Kroma)

bosta konec tedna nastopila na prvi selekcijski preizkušnji za nastop na svetovnem prvenstvu v Lidu degli Estensi. (rg)

Miran Gustin drugi v Izoli

V Izoli je bila od petka do nedelje na sporedu mednarodna regata v razredu evropa za spomladanski pokal. V konkurenci 45 tekmovalcev je bila najboljša slovenska reprezentantka Vesna Dekleva. Lep uspeh je z drugim mestom dosegel Sirenin jadrlec Miran Gustin. Med tekmovalcem je pihala srednje močna burja, tekmovalci pa je bilo na razmeroma visoki kakovostni ravni.

REZULTATI

1. Vesna Dekleva (Slo; 1., 1., 1., 1., 8., 2.; 5 točk); 2. Miran Gustin (Sirena; 6., 4., 2., 3., 9., 1.; 15, 75 točke); 3. Marko Morgan (Sl; 5., 8., 4., 2., 1., 15.; 19, 75 točke) itd.

MOTOCIKLIZEM / V NEDELJO ZAČETEK SEZONE

Albert Zenič letos edini tekmovalec iz zamejstva

Nastopal bo za domžalski klub HB Racing Team - Računa na vsaj 2. mesto v slovenskem prvenstvu in točke za EP

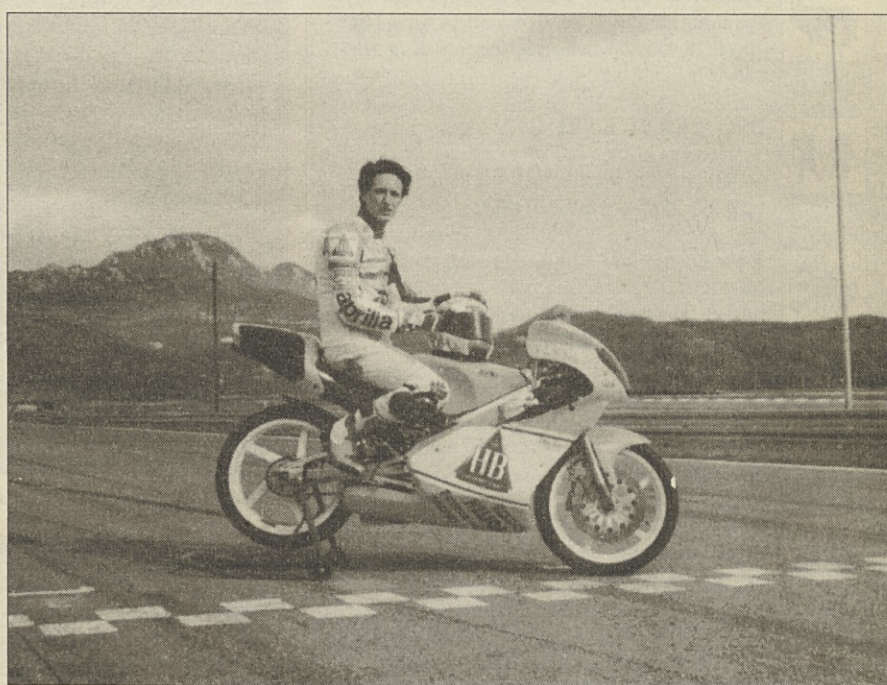
Se pred leti smo imeli v motorističnem sportu kar nekaj nasih predstavnikov, ki so se uveljavili tudi na državnih in celo mednarodnih dirkah. Letos pa je Albert Zenič edini naš motociklist, ki bo nastopal na raznih tekmovanjih.

Zenič se je tudi za to sezono vestno in temeljito pripravil. Izkoristil je ves prosti čas za treninge, v glavnem na Grobniku. S pripravami je začel že januarja in to s serijsko aprilio 250. Svoj motor, aprilio 125 gp, pa je dobil februarja in marca je začel »prave treninge«. Ta motor je lani vozil Svcicar Petruciani na svetovnem prvenstvu, letos pa je ta tekmovalec prestopil v razred do 250 ccm.

Zenič se bo tudi letos udeležil treh tekmovalcev slovenskega prvenstva, pokala Alpe-Adria in evropskega prvenstva.

»Na slovenskem prvenstvu bom skušal osvojiti najmanj drugo mesto kot tudi na pokalu Alpe-Adria. Tu pa bom imel velikega tekmeča v Gregorju Gorcu iz Kamnika. Na evropskem prvenstvu pa bom skušal na posameznih dirkah osvojiti kaksno točko. To bi bil zame že velik uspeh, saj se bo letos udeleževalo teh dirk veliko število močnih voznikov. Te dirke bodo na isti dan in istem dirkališču po tekмах za svetovno prvenstvo,« nam je za uvod dejal Zenič.

Na katerih tekmah za EP pa boš nastopal?
»Seveda bom nasto-

Albert Zenič s svojo aprilio 125 RSR

pal le na nekaterih, saj je vsak nastop vezan na velike stroške. Tu pa so se velike razdalje. Mislim, da se bom gotovo udeležil dirk v Mugellu, Brnu in Barceloni.«

Kaj pa ekipa?

»Ostal sem pri ekipi HB Racing Team Slovenija in v njej so se Igor Jerman za tekme 250 ccm, Marko Mihič za 600 in Marjan Malec za superbike. Mehanik je Marko Uršič iz Sezane, brez katerega res ne vem, kaj bi počel, saj mi je zares v veliko oporo. Vodja ekipe je Peter Verbič, naši sponzorji pa so Sava Kranj, Helios Domžale, Zavarovalnica Triglav, Eurosava, več pa je tehničnih sponzorjev.«

Zenič bo prvi uradni nastop opravil že 23. t.m. v Hričevu na Slo-

vaskem, kjer bo mednarodna dirka. Teden kasneje pa bo se ena mednarodna dirka v Brnu. Obe tekni bosta odlična priprava za dirki na istih progah, ki bosta veljali za slovensko in evropsko prvenstvo.

Nas motociklist pa bo imel zelo pester spored tekem za slovensko prvenstvo in Alpe-Adria od junija do septembra. Junija bosta dirki v Zeltwegu in na Grobniku, avgusta pa v Pjestani pri Bratislavi, v Hričevu, v Brnu in v Mariboru (ali na Grobniku, če mariborsko dirkališče ne bo nared). Septembra in oktobra bosta se dve dirki na Grobniku. Ze juniju pa se bo Zenič verjetno udeležil mednarodne dirke v Poznanu na Poljskem. (bl)

Sedem naših odbojkaric na izbirnem treningu

Na izbirne treninge najbolj perspektivnih odbojkaric letnikov 1981 in 1982, ki bo v nedeljo, 26. aprila v Fiumicellu pri Vidmu, je deželni selektor prof. Paolo Pelizzer v krogu dvajsetih igralok s Trzaskega in Goriskega poklical tudi sedem slovenskih odbojkaric. Le te so: Jana Milicevič (Bor), Monika Zeriali (Breg), Jana Obad in Alenka Stoka (obe Kontovell), Katja Gregori (Sloga), Lucia Danielis (Sovodnje) in Aleksija Ambrosi (Dom).

UISP / PESTRO DELOVANJE

Po teku Vivicità na sporedu cela vrsta prireditev

Mednarodni tek »Vivicità« je za organizatorja UISP (Unione italiana sport per tutti) pomenil le uvod v zelo pestro sportno-rekreativno sezono. Ze 22. in 23. aprila bosta na vrsti tečaja terapevtskega plesa in plesa, igre in gibanja. Petindvajsetega aprila bo dan, namenjen kosarki, 30. aprila in 1. maja pa bo v Pinzanu v dolini Arzino (PN) turnir v odbojki na travi, na katerem bo sodelovalo 16 mostev iz naše dežele in Francije. Turnir sodi v okvir ekološke olimpiade Ecolimpiade.

Sedmega maja bo v Repnu pokrajinski del turnirja v miniodbojki, deželni del te manifestacije pa bo 21. istega meseca v Gradežu. Kolesarska prireditev »Bi-

cicità« bo letos na sporedu 14. maja, 28. maja pa bo v zgoniski občini tekmovalci Bike Orientering. Isti dan bo v Zgoniku finale ljubiteljskega turnirja v odbojki za mesečne ekipe.

Ena osrednjih Uispovih prireditev je tedensko taborjenje Green volley and not only, ki bo letos v dolini Arzino od 24. junija do 2. julija. Avgusta (od 11. do 15.) bo v domu pristanisnih delavcev Ervatti v Brisicikih tradicionalni turnir v odbojki na mivki, v Bohinju pa bo od 25. do 27. avgusta turnir v odbojki na travi. Podoben turnir bo tudi septembra na Hraskem. UISP prireja tudi vrsto poletnih centrov za otroke.

KOŠARKA / TRI JADRANOVE EKIPE NA VELIKEM MEDNARODNEM TURNIRJU NA DUNAJU

Za vse nepozabno doživetje

Številni nasi mladi košarkarji so velikonočne praznike prezivali na Dunaju, kjer so se udeležili mednarodnega turnirja v različnih mladinskih kategorijah. Mladi jadrancovci so nastopili s tremi ekipami, v kategoriji propagande, dečkov in naraščajnikov. Najmlajši in najstarejši so prodrli so osmine

finala, ekipa dečkov pa ni premostila kvalifikacijskega dela in je izpadla po treh tekmah.

Trener Andrej Vremec, ki se takih in podobnih pobud redno udeležuje, je bil ob povratku v Trst dokaj utrujen a nadvse zadovoljen: »Kot običajno, so taka doživetja enkratna. Na Dunaju se je zbralo kar

128 ekip iz cele Evrope, kar pomeni, da smo preživeli veliko noč skupaj s preko 1300 otroki različnih narodnosti, kultur, naved in jezikov. Tekmovalna plat je seveda postranskega pomena, zanimive pa so bile nekatere manjše novosti, ki so jih organizatorji preizkusili na tem turnirju (menjave med

128 ekip propagande, dečkov in naraščajnikov iz celotne Evrope

igro brez prekinitve, po rokometnem sistemu). Presenetilo pa me je, da večina ekip posveča največ pozornosti obrambi, ki je zelo agresivna, pogostoma kar po celim igrišču s konskim presingom vred. Nasploh pa fizična komponenta prevladuje nad tehniko, kar smo krepko občutili, saj smo bili v primerjavi z večino nastopajočih očitno nižji in telesno sibkejši. Ob koncu pa se ena zanimivost. Pri številnih ekipah iz Avstrije, Nemčije, Švice in Švedske so glavni nosilci igre košarkarji iz bivše Jugoslavije, ki so se kot begunci zatekli v razne evropske države«

IZIDI

Propaganda

Jadran - Klosterneuborg (Avs) 52:7; Jadran - Mustangs (Čes) 28:36; Jadran - Freyung (Nem) 45:15; Ja-

dran - Bratislava (Čes) 28:40

Postava: Gustin, Vidali, Svab, Belicic, Piccini, Grilanc, Jevnikar, Ferfolja; trener Vremec

Dečki

Jadran - Marzahner (Nem) 95:32; Jadran - U.Döbling (Nem) 41:54; Jadran - Zurich (Svi) 32:51

Postava: Kocjancic, Sustersic, Doglia, Gregori, Zagar, Stokelj, Lovriha, K.Rebula, Semec, Gravnar; trener Brisicik

Naraščajniki

Jadran - Marzahner (Nem) 51:47; Jadran - Neckarweihingen (Nem) 42:61; Jadran - UK Tyrolia (Avs) 50:29; Jadran - Flyers Wien (Avs) 28:86

Postava: Gustin, J. Grilanc, Kalc, Mura, Crisetig, D.Pavletic, Fonda, Valente, R.Pavletic, U.Grilanc; trener Brundula

(VJ)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Zaznali boste zdravstveno spremembo, ki je ne bi opazil niti najboljši zdravnik. Torej zadevo napihujete. Če se cutite odri-njene, se ni treba zatekati v namisljeno bolezen.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Tolazili se boste s tem, da je vas zastoj le zacasen. Pa se prav imate. Ko se boste spočili in obnovili zivljenjske moči, boste nadaljevali s potrojeno hitrostjo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ze res, da niso vsi ta-ko energični in sposobni kot vi, vendar zato ni tre-ba biti krivicen. Vsakdo ima svoj tempo, odvisen od privlačnosti postavljenih ciljev.

RAK 22. 6. - 22. 7.: V ljubezensko gnezdece se bo vrnilo zaupanje, zato boste znova uspavani, mislec, da ste dosegli vrhunec. Zaupanje je sele zacetek poti, ki se končuje z resnično ljubeznijo.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Priznali boste, da res ne veste, čemu bi toliko garali, saj sreča vendar ni odvisna od debeline denarnice, ampak od širine srca in globine razumevanja.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Trmasto boste vztrajali pri svojih načrtih, pa ne zato, ker si nekaj želite, ampak zato, da bi drugim dokazali, da ste mož be-sede, četudi na račun sreče in zdravja.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker vašemu prizade-vanju ne bo sledila pričakovana nagrada, boste ra-zocarani. Vztrajno boste ponujali svojo rešitev, do-ker ne bodo popustili in jo sprejeli.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Na delovnem me-stu boste poskrbeli za popestritev, ki bo zmanjšala medosebne napetosti in povečala delovno učinko-vitost. Cas je, da se predlagate za napredovanje.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Kljub direndaju se bo-ste počutili hudo osamljene. Siti boste public, s ka-terimi se ljudje izogibajo sebi in sočloveku. Odpri-te se prvi, pa vas bodo radi posnemali.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V strahu pred izgubo avtoritete boste zavzeli držo brezkompro-misnega voditelja. Posli bodo zato znova zacvete-li, odnosi pa se bodo vrnili na kasarniško raven.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Dali boste vse od se-be, da bi čimprej uresnicili svoje glasno razglaše-ne načrte. Pohitite, kajti ljudje, ki ste jim obljubili zlati dež, se že pripravljajo na točo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Zrli se boste zaradi domnevne sebičnosti. Saj menda niste svetnik, da bi se ra-zdajali drugim, medtem ko vas notranji glas neu-trudno klice k razpletanju lastnih zank.

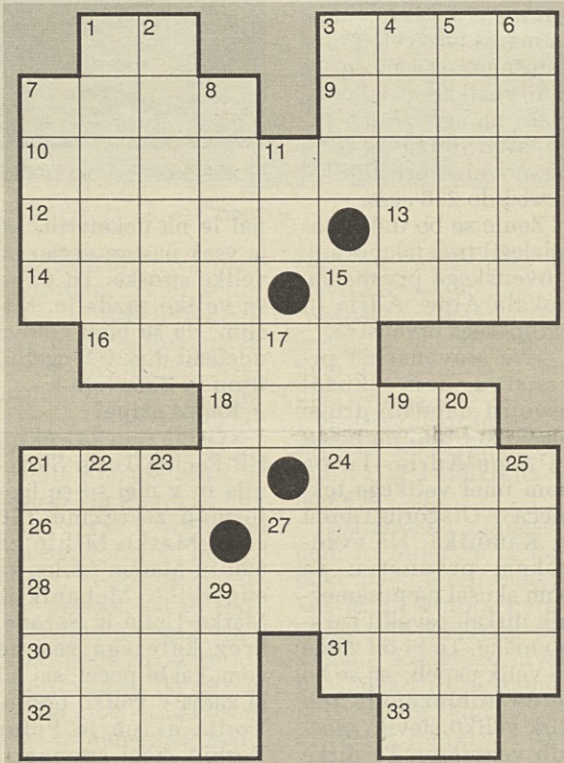
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. začetnici ameriskega filmskega Cruiseja, 3. pripadnik severnoameriskega indijanskega plemena, 7. državna blagajna v starem Rimu, 9. goveji mladice, 10. ime in priimek nekdanjega slovenskega telovadca, trikratnega svetovnega prvaka na konju z rocaju, 12. lik Disneyevih risank, 13. ženski princip v kitajski filozofiji, 14. največje mesto v Jemenu, 15. ime angleške pevke Lovich, 16. duša (latinsko), 18. utrjeno zemljišče, namenjeno prometu, 21. reka v zahodni Sloveniji, 24. nekdanja japonska prestolnica, 26. reka Evrotas na Peloponezu, 27. natriju podobna srebrno bela alkalijska kovina, 28. ustanova, 30. alžirsko pristanisce, 31. rastlinski rod javor, 32. italijanski avantgardni skladatelj (Luigi), 33. kemijski znak za aktinij.

Navpično:

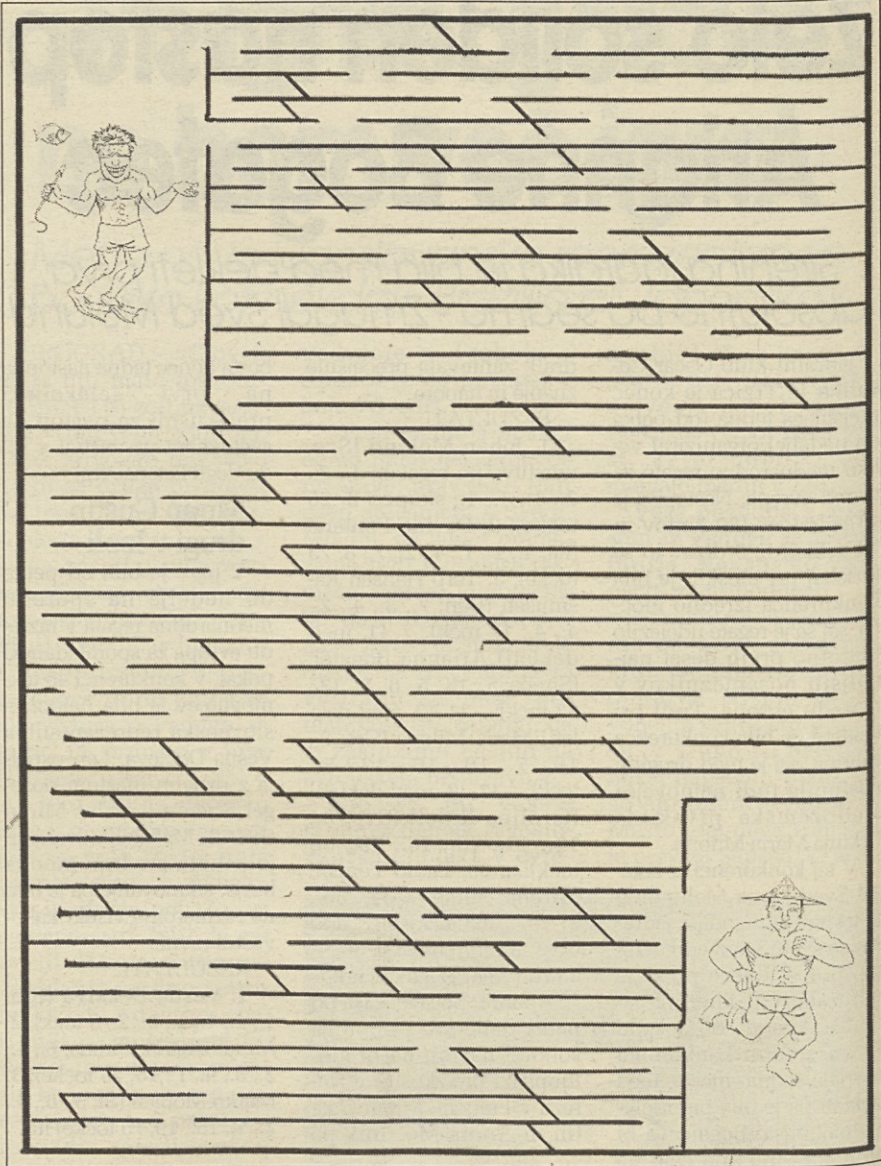
1. najstarejša doba srednjega veka geoloske zgodovine Zemlje, 3. Bizetova opera, 3. grška boginja nesreče, 4. kožne tvorbe pri pticah, 5. ime filmskega igralca Delona, 6. slovenska rokometasica Cerne, 7. reka v Kazahstanu, 8. robna letvica, 11. avtomobilska oznaka Slonokoščene obale, 15. lasna igla, 17. avtomobil-ska oznaka Melka v Avstriji, 19. zmkavtka, 20. pripadnik indoiranske jezikovne veje Indoevropejcev, 21. odtočna cev v obliki črke U, 22. središče rudnikov boksita v Boliviji, 23. kitajsko mesto, Tsinan, 25. francoski književnik (Emile), 27. kemijski znak za lantan, 29. spodnji del posode.

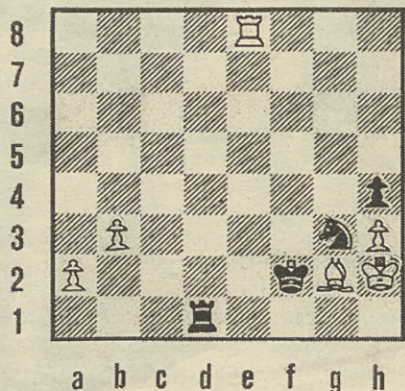
Vodoravno: Tc, Apac, erar, tele, Miro Cerar, Bambi, jn, Aden, Lene, soca, Nara, Iri, Ilti, fundacija, Oran, acer, Nono, Ac

RESITEV

Katera pot je prava?

ŠAH

Tomović - Sokolov / Beograd 1961

Izgleda, da se beli kralj na polju h2 po-cuti varnega, saj je v varstvu lovca, ki onemogoca dostop do ključnih polj. Vendar pa črni, ki je na potezi, misli drugače in z učinkovitim manevrom iz-sili zmago. Ne bo težko odkriti poteze, ki odloči partijo!

Resitev naloge

Po kratkem receptu je končana terapija belega kralja. Na polje h1 črni postavi trdnjavo 1...Th1+! in po izsiljenem 2.Lh1: sledi tako enkratni mat s skaka-cem 2...Sf1 mat, ki si ga je mojster To-mović zagotovo zapomnil vse življenje, saj so zelo redke podobne matne slike!

Silvo Kovač

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

244	ZENSKA, KI USMERJA KOGA Z NASVETI	SODOBNI SLOVENSKI PESNIK	NUJVA (NAREČNO)	NEKDANJI TRGOVEČ Z MOKO	ANDREJ SIFRER	PREBIVALKA GL. MESTA ALBANIJE	KRAJ PRI PODCETRITKU S STARO LEKARNO	UDAREC PREK IGRALCA	OVALEN KROZNIK	GEORGE GERSHWIN	IRHOVINA	MESTO V J. SPANJI (IZ CRK JENA)	GOROVJE V MAVRETANJI (IZ CRK RADAR)	AVTOR: SIMON BIZJAK	TONE KUNTNER	STARORIMSKI POZDRAV	ADRESA	VINORODNA RASTLINA	EGIPČANSKI BOG SONCA	IT. ALPSA SMUCARKA MAGONI	OSEBNI ZAI MEK	PRITOK DONA PRED ROSTOVOM
VEDA O BOLEZNIH ZOB IN UST														PREGRESNI KRALJ V GRSKI MIT.								
MESTO V UKRAJINI, LUGANSK														MALARIJA CETRTNICA BALERINA PAVLOVA								
PRAOČE ENAKITOV					VODNA ZIVAL, KI DIHA S SKRGAMI					ZEVSOVA ŽENA BIVSI ČESKI TEKAC					PORTUGALSKO DIRKALISCE KAMNINA PREDORNIINA							
LITERARNA JUNAKINJA JOSIPA KOZARCA					AMERCIJ DOMAČINSKI VOJAK V AFRIKI			LADA ZEI GR. HRIBOVJE V BEOCUJI (MUZE)		ZOLAJEV ROMAN POMRZ-NJENJE						AM. IGRALKA TURNER JAP. BORILNI SPORT					KELTSKO IME ZA ANGLUJO	ARHEOLOSKO NAJDIŠČE V INDIJI
NASLANJANJE NA KAJ								ANTON PETJE PIVSKI VZKLIK				KOS. TRENER ZERAVICA VRSTA PROJEKCIJE						LETOVISCE PRI OPATJI	MOZ, KI Z ŽIVLJENJEM JAMCI ZA KAJ	ANTON AZBE DUH, BISTRČ		
MADŽARSKO MESTO SEVERNO OD BUDIMPESTE				NIZKE SANI NIZ. IME REKE RUHR									ZNAN ANGLESKI KOLEDZ	DAVILEC IT. PREMIER (LAMBERTO)								
PRIPADNICA OBROV							DVAJSE-TEREC ADAM IN										ARABSKA MESTNA CETRT					
LAVO CERMELJ			OSCAR ARIAS MARKO ELSNER			STROKOVNO POROČILO OSKAR KOGOJ											IT. PLANINSKI VOJAK RIMSKA STIRICA					
RUDARSKO MESTO V Z. SIBIRIJI										PRIPADNIKI PALESTINSKE JUDOVSKO-KRŠČ. SEKTE								SPREMLJE-VALEC BOGA EROSA				
ANGLO-AMERISKA POVRŠINSKA MERA					MONGOLSKI VLADARSKI NASLOV				ZAMUJANJE, ZAMUDA									STRIM. DRŽAVNIK NASPROTNIK SULE				

SLOVENSKA DEDIŠČINA

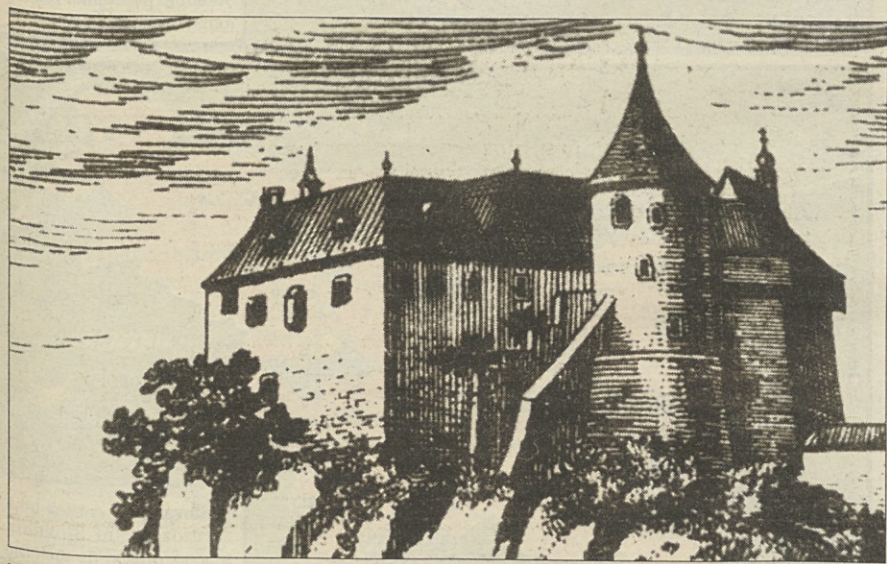
Eden najstarejših gradov pri nas

Blejski grad je bil sedež briksenške posesti

V veduti Bleda, našega najimenitnejšega turističnega kraja, že dolga stoletja izstopa poslopje blejskega gradu, ki so ga briksenski skofje v začetku 11. stoletja pozidali na strmi, stopetindvajset metrov visoki skalni pečini nad jezerom. Rimsko nemški

cesar Henrik II. je leta 1004 podaril Bled briksenski skofiji, sedem let pozneje izrecno omenjeni blejski grad (castellum Veldes) pa je bil dolga stoletja sedež velike posesti te skofije na Gorenjskem, ki je obsegala porečji Save Bohinjke in Save Dolinke.

Grad so preko tristo let upravljali skofovi ministri, ki so se večinoma imenovali po kraju, do leta 1348 vitezi Blejski (leta 1154 je omenjen Majnhard von Veldes), nato pa so na Bledu gospodovali razni zakupniki ter skofijski oskrbniki in

Valvasorjeva upodobitev blejskega gradu

Pogled z vzhoda (Obe fotografiji: Ivan Jakič)

Grad na strmi pečini

upravitelji. Leta 1371 je blejsko gospostvo dobil v zakup kranjski deželni glavar Konrad pl. Kreigh. Do leta 1558 so bili zakupniki grofje Kreighi, nato krajši čas grof Herbard Auersperg, baron Ivan Lenkovic, grof Ziga Thurn, knez Janez Eggenberg, baroni Gallenfelsi in mnogi drugi. Leta 1803 je bilo blejsko gospostvo podržavljeno. Sredi 19. stoletja je grad kupil znani industrialec in fuzinar Viktor Ruard, leta 1882 dunajski trgovec Muhr, pred drugo svetovno vojno pa ga je imela rodbina Kenda.

Sredi 13. stoletja je Bled nasilno zasedel goriški grof Majnhard, med letoma 1241 in 1245 pa sta ga zavzela Gerloh Jetrubenski in Viljem z Bleda ter ga vrnila Brixnu sele po placilu odškodnine. Blejski grad je bil močno prizadet med potresom leta 1511, a ga je Herbard Turjaski kmalu obnovil. Zakupnik gospostva baron Gallenfels je po potresu leta 1690 predelal med potresom razmajani in poškodovani grad in od ta-

krat izvira njegova današnja podoba. Od najstarejše zasnove se je ohranilo romansko obzidje z vhodnim stolpom in rekonstruiranimi lesenimi obrambnimi hodniki, ostala poslopja pa so iz obdobja gotike in renesanse. V gradu je danes gostišče in muzej z zbirko o zgodovini Bleda, v grajski kapeli sv. Ingeuina in Albuina (briksenska patro-na) pa so ohranjene lepe freske.

Ivan Jakič

INDIJA

Gigantski portreti

Promocija igralcev in politikov

V južnoindijskem pristaniskem mestu Madrasu se govori le o dveh stvareh. O narasčajoči vročini, ki jo prinaša poletje, in o narasčajoči visini ministrske predsednice.

Priljubljenost Džajalalithe Džajaram, nekdanje igralke in sedanje premierke zvezne države Tamil Nadu, je v tem trenutku izjemna. Njeni občudovalci so naslikali igalkino podobo na gigantsko, stirideset metrov visoko konstrukcijo iz vezanega lesa. »Gospa nas ni prosila, naj ji delamo reklamo. To počnemo zato, ker jo spostujemo,« je izjavil eden njenih vdanih oboževalcev minister za živinorejo Madhusudhan.

Filmski zvezdniki v Tamilu si pri reklamiranju svojih filmov že desetletja pomagajo z mogočnimi panoji. To naredi velik vtis na občinstvo, ki si potem množično ogleduje filme. Pred kratkim so politiki v »kult« panojev vnesli povsem nove razsežnosti.

»V šestdesetih sem delal takšne panoje za Rama-

candran in Sivadžija Ganesana, toda nikoli niso presegli devet metrov,« pripoveduje umetnik slikanja podob na panoje Gopal. Sivadzi Ganesan in Ramacandran sta bila priljubljena filmska zvezdnika. Ramacandran je vstopil v politiko, ko je bil na vrhuncu priljubljenosti, in postal najbolj oboževan ministrski predsednik Tamila Naduja. »Danes imam največ dela med političnimi zborovanji. Veliko manj me najemajo za promocijo filmov.«

Madraski mojstri so v Indiji zelo cenjeni. Ko si je indijska vladna kongresna stranka zazelela veliko podobo zveznega predsednika vlade Narasimhe Raa, je izbrala prav madraske umetnike. »Nihče v Delhiju tega ne bi opravil tako dobro,« je razložil eden največjih umetnikov te obrti Krišna.

Tudi Džajalitha je za svoj portret izbrala Krišno. Zelo pazi na svoj videz in vestno pregleduje vse svoje fotografije. »Nekoč jo je neki fotograf ujel, ko si je ravno brisala znoj. V trenutku so ga napadli njeni telesni strazarji in mu vzeli film,« pripoveduje Adžitih Pilai iz uredništva revije India Today.

Za izdelavo gigantskih panojev naročniki odstejejo od 4800 do 6400 dolarjev. Nekateri tovrstni umetniki so s tem postali milijonarji. Revna predmestja Madrasa, kjer je Krišna začel svojo kariero, so zanj davna preteklost. Danes živi v veliki svetli hiši s cvetličnim vrtom. »Najprej je delal Džajalithine plakate, zdaj pa živi kot ona. Postal je zelo bogat moz,« je razložil mimoidoci. (Reuter)

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK _____

TELEFONSKA ŠTEVILKA _____

NASLOV _____

GLASBENA ŽELJA _____

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrezite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Ce boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nezni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaz Sršen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

SINGAPUR

Levje velelemesto ob križišču trgovskih poti (3)

Vecina prebivalcev Singapurja je kitajskega porekla, kaksnih petnajst odstotkov je Malajcev in približno pet odstotkov Indijcev. Indijci so prisli na ta konec Malajskega polotoka z angleskimi kolonizatorji, ki so potrebovali izurjene delavce za svoje plantaze kavčuka in čaja.

Zaradi tako pisane sestave prebivalstva je v Singapurju več uradnih jezikov: mandarinska kitajščina, malajščina, tamilščina in angleščina, ki pogosto služi tudi kot povezovalni jezik in seveda za pouk v solah. Osnovnosolsko izobraževanje je brezplačno, stopnja pismenosti pa med najvišjimi v jugovzhodni Aziji.

Življenje je dokaj poceni tudi v Maleziji

V mestu-državi je mogoče s slovenskim poštnim listom ostati le 14 dni, kar je pravzaprav več kot dovolj za ogled, nakup, urejanje turističnih vizumov in se kaj. Singapur je tudi pravi kraj za nakup letalskih vozovnic, saj je tukajšnje letališče eno pomembnejših svetovnih križišč.

Se ceneje pa je moč kupiti karte v sosednji Maleziji, pa četudi navsezadnje ravno tako letiš iz Singapurja. Zato sem se z avtobusom zapeljal do Kuala Lumpurja. Glavno mesto Malezije je z dobrim milijonom prebivalcev res pravo zrcalo države, ki obiskovalce kar za-

slepi s svojo raznolikostjo. Prav na vsakem koraku se prepletajo slikovite prvine kitajske, malezijske in islamske kulture. Zanimiva mešanica Kitajcev, Malajcev in Indijcev daje mestu prav poseben čar. Skoraj neverjetno je, kako se v času narasčajoče nestrpnosti do drugače mislečih tukaj nevsiljivo prepletajo tako različne kulture, vere in običaji.

Le malo je mest na svetu, kjer lahko obiskovalec v istem večeru uživa v kitajski operi in senčnem gledališču (wayang kulit), katerega zgodbe izvirajo iz indijske tradicije. Sorvocje med različnimi kulturami ponazarjajo tudi moderne, ki jih poži-

vljajo tradicionalni bojnari z Bornea. Zaradi mešanice različnih vplivov je tudi hrana v mestu tako kot v vsej Maleziji na moč raznovrstna. Za razvane evropske zelodčke je morda na začetku malce preveč zacinjena, toda ko se enkrat nanjo navadiš, resnično uživaš v raznovrstnih pekocih specialitetah. Cene so zmerne, če se seveda ne namenis v katerega od boljših hotelov. Že za dolar ali dva, se lahko najes v kateri od restavracij pod vedno vedrim nebom. Če le nimas kaksnih posebnih pomislov do tako pripravljene hrane, je to hkrati tudi lepa priloznost za spoznavanje domacinov. Prava paša za

oci so tudi kitajske trgovine in trznica, kjer se je mogoče zgrazati nad cenjenimi plastičnimi izdelki ali pa navdusevati nad eksotičnimi tradicionalnimi izdelki. Na prodaj so slikovito potiskane ali poslikane tkanine (batik), rezbarije iz bambusa in čudoviti zmaji (waru), ki se zdalec niso namenjeni le otrokom, ampak tudi odraslim, saj je spuščanje zmajev v Maleziji zelo priljubljen sport. Nic manj raznovrstna pa ni eksotična ponudba sadja in zelenjave, ob pogledu na katero ti preprosto zmanjka besed.

Turisti v mestu ne smejo zamuditi tudi oglezalne sodne palače, pticjega parka, vrta orhidej ... Po-

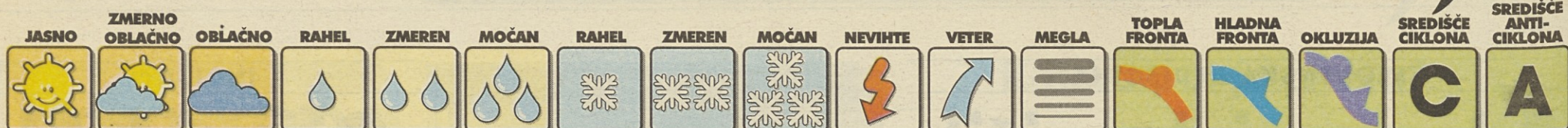

Tudi Kuala Lumpur postaja mesto nebotičnikov

sežno privlačne so stare zgradbe, pa naj si gre za staro tradicionalno kitajsko četrt ali pa razkošne kolonialne zgradbe, pol-

ne stebricov, kupol, lomljenih obokov in vzorcev umetelno izdelanih fasad.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in severno ter delom srednje Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je od zahoda dosegla Alpe. Z jugozahodnimi vetrovi doteka k nam toplejši in dokaj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje
Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.10 in
zaslo ob 19.53. Dan bo dolg
13 ur in 43 minuti. Luna bo
vzšla ob ... in zasla ob 9.10.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Izmerjene koncentracije SO₂ mg/m³ (v mikrogramih na kubni meter zraka)

	danes, 18.4.	včeraj	17.4.
	povprečna	24-urna	maksim.
	6.00-7.00	urna	urna
Lj Figovec	27	15	44
Lj Beograd	26	9	20
Maribor	54	23	53
Celje	8	16	56
Trbovlje	73	52	156
Zagorje	94	20	50
Hrastnik	67	20	50
Sostanj	4	8	43
Topolšica	22	17	37
Veliki Vrh	44	54	365
Zavodnje	26	3	23
Velenje	20	5	20
Graska Gora	309	9	36
Dobovec	8	51	51
Kum	10	61	61

BIOPROGNOZA

Vreme zdravim ljudem ne
bo povzročalo težav. Spaneč
bo prijeten in globok.
Vreme bo na vremensko
občutljive ljudi vplivalo
dokaj pozitivno.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Rogla	od 80 do 100
Krvavec	60 do 120
Vogel	220
Mariborsko Pohorje	40
Kanin	30 do 210
Velika planina	20 do 60
Ribniško Pohorje	110

PLIMOVANJE

Danes: Danes: ob 6.45 najnižje -
51 cm, ob 13.20 najvišje 25 cm,
ob 18.38 najnižje -12 cm, ob
24.30 najvišje 35 cm.
Jutri: ob 7.33 najnižje -43 cm, ob
14.30 najvišje 20 cm, ob 19.40
najnižje -3 cm.

DANES

Slovenija: Danes bo sončno.
Popoldne se bo pooblačilo,
vendar padavine se ne bodo
močne. Pihal bo jugovzhodnik.
Jutranje temperature od
2-7, dnevne od 17-22°.
Sosednje pokrajine: Razme-
roma sončno in toplo.

JUTRI

V Sloveniji: V četrtek bo v
severozahodni Sloveniji
sončno, drugod do pretežno
oblačno. Razmeroma toplo
bo.
Obeti: Suho, več oblačnosti
bo na zahodu Slovenije.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Za brodolom trajekta je menda kriva naglica

LONDON - Francoski katamaranski trajekt Sa-int Malo, ki je na veliko-
nočni ponedeljek zadel v
čer pred pristaniščem na
otoku Jersey v Rokav-
skem prelivu, se bo vsak
čas potopil, tako da je
malo upanja, da bi ga
brez večjih stroškov reši-
li. Katamaran sta včeraj
dopolndne zapustila še za-
dnja dva člana posadke.
Medtem je v bolnišnicah
se 29 od 300 brodolom-
cev, od teh je samo eden
v kritičnem stanju, saj se
zdravniki z njim trudijo
na oddelku za intenzivno
nego bolnišnice St. Helier
na otoku Jersey. Vecina
drugh rajencev ima
predvsem zlome, ki so jih
dobili, ko so skakali s tra-
jekta v resilne splave.

Oblasti so že uvedle
preiskavo, a že iz doseda-
jih ugotovitev je precej ja-
sno, da je do brodoloma
prislo zaradi cloveske na-
pake. KO je izplul iz pri-
stanišča na otoku Jersey,
je gliserski katamaran z
vso hitrostjo zavil prebli-
zu ob svetilniku, ker je
hotel pridobiti na času.
Pilot je brzkone zaupal ni-
zkemu vgrezu, a se je pri
tem ustel, ker menda ni
upošteval plime in ra-
zburkanega morja. Nesre-
ca je seveda že sprožila
val polemik. Kapitani in
piloti vse prevec zaupajo
najsodobnejši navigacijski
tehnologiji, tako njihovo
obnasanje pa je v te-
zavnih plovnih razmerah
v Rokavskem prelivu do-
besedno zločinsko.

Neprevidna prostitutka

PEKING - Kitajski poli-
ciji uspe izslediti skoraj
izključno prostitutke in
morda njihove zvodni-
ke, tokrat pa so stopili
na prste tudi strankam,
ker je neka prostitutka
ponujala svoje storitve
na kredit, tako da je bila
primorana hraniti na-
slove svojih strank.
Policija je v shadon-
skem Penglaju zale-
nila »knjigovodsko
knjigo« podjetne pro-
stitutke in primerno
kaznovala njene stran-
ke.

Ukradena generacija toži avstralsko vlado

SYDNEY - Avstralsko vlado toži skupina šestih do-
morodcev tako imenovane »ukradene generacije«, ki so jih odvzeli njihovim materam, da bi jih v siro-
tišnicah asimilirali. Ta praksa je bila v rabi do konca
sestdesetih let in je bila po trditvah sesterice protiu-
stavnna, ker je predstavljala »kulturni genocid«, saj je
krsila načelo enakosti in svobode gibanja. Avstral-
ska vlada je namreč sprejela zakone, s katerimi so
nezakonske otroke iz mešanih ljubezenskih razmerij
odvzemali domorodskim materam, da bi jih odtujili
in vzgojili v zdravem krščanskem in anglosaskem
duhu. Taka usoda pa je doletela tudi nezakonske
domorodske otroke. Če bo avstralsko vrhovo sodišče
ugotovilo upravičenost zahteve sesterice po odsko-
dini, se bo vlada v Canberri znašla v težavah, ker
bodo to storili tudi tisoči drugih mešancev, ki so jih
odvzeli svojim materam. Vlada se ne ve, koliko jo
bo to stalo, a po prvih ocenah bo odškodnin za več
milijonov avstralskih dolarjev.

Lexington 1775

V ameriskem Lexingtonu so tudi letos v holywoodskem slogu obnovili znamenito bitko
med angleško vojsko in amerškimi revolucionarji, ki je bila leta 1775 (Telefoto: AP)